

LINNADE UURING

Narva ja Tartu elanike küsitluse ülevaade

LINNADE UURING

Narva ja Tartu elanike küsitluse ülevaade

Mihkel Servinski

Marika Kivilaid

Linnade uuring. Narva ja Tartu elanike küsitluse ülevaade

Autorid Mihkel Servinski ja Marika Kivilaid

Toimetanud Helve Hennoste
Kujundanud Uku Nurges

Statistikaamet tänab kõiki, kes uuringus osalesid!

Arvamusuuringu korraldamist Narvas ja Tartus toetas Euroopa Komisjon.

Kirjastanud Statistikaamet
Jaanuar 2020

Kaanefoto: Shutterstock

ISBN 978-9985-74-626-4

Autoriõigus: Statistikaamet 2020
Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

Sisukord

Linnade uuring	4
Arvamusuuringu eesmärk	4
Tartus ja Narvas korraldatud uuringu kirjeldus	4
Tulemuste avaldamine	5
Olulisemad mõisted	5
I Rahulolu oma eluga ja eluga oma linnas	6
Rahulolu oma elu ja oma linnaga üldiselt	6
Rahulolu linna taristu ja tervishoiusüsteemiga	11
Linna ühistransport	11
Tervishoiuteenused	19
Spordirajatised ja kultuuriasutused	19
Koolid ja muud haridusasutused	23
II Inimeste arvamus oma linnast	25
Töötamise võimalused	25
Hea eluaseme leidmise võimalus	25
Linn erinevate inimrühmade elukohana	28
Elanike turvalisus	35
Inimeste usaldus üksteise vastu	41
Linnavalitsuse tegevus	46
III Rahulolu linnakeskkonnaga	52
Linna avalik ruum, õhu kvaliteet, müratase ja heakord	52
IV Rahulolu oma olukorraga	58
Leibkonna rahaline olukord	58
Rahulolu tööga	61
Rahulolu tervisega	61
Kokkuvõte	64
Lisa 1. Küsitluse ankeet	69
Lisa 2. Andmetabelid	73

Linnade uuring

Arvamusuuringu eesmärk

Euroopa linnade elukvaliteedi selgitamiseks korraldab Euroopa Komisjon koostöös Eurostatiga alates 2004. aastast iga kolme aasta järel arvamusuuringu. Tulemuste analüüs ja nende põhjal rakendatavad meetmed aitavad igal linnal, riigil ning Euroopa Komisjonil parandada linnapiirkondade elukvaliteeti. Uuring hõlmab riikide pealinnad ja suuremates riikides lisaks kuni kuus linna. Eestis on varasemates uuringutes osalenud Tallinna elanikud. Aastal 2015 korraldatud uuringus osales 79 linna Euroopa Liidust, Islandilt, Norrast, Šveitsist ja Türgist.

Viimane Eurostati uuring toimus Euroopa linnades (sh Tallinn) 2019. aasta suvel. Varem korraldatud uuringute tulemustega saab tutvuda [Eurostati kodulehel](#).

[<https://ec.europa.eu/eurostat/web/cities/perception-surveys>]

Peale Tallinna taheti anda ka Tartule ja Narvale võimalus võrrelda end Euroopa teiste linnadega. Selleks korraldas statistikaamet Euroopa Komisjoni toel 2018. aasta lõpus Tartus ja Narvas arvamusuuringu, kasutades Eurostati uuringu küsimusi.

Uuring keskendus elukvaliteedile, et selgitada välja, kui rahul on inimesed erinevate eluvaldkondadega, näiteks linnakeskkond, tööelu, eluga toimetulek ja turvalisus, ning osutatavate teenustega, näiteks ühistranspordi- ja tervishoiuteenused. Ühistranspordi ja linnavalitsuse kohta küsiti täpsemat arvamust väiteid esitades.

Tartus ja Narvas korraldatud uuringu kirjeldus

Uuring põhines Euroopa Komisjoni ettevalmistatud ankeetküsitlusel. Inglisekeelne ankeet tõlgiti eesti ja vene keelde ega lisatud uusi mooduleid. Ankeedis (vaata lisa 1) oli 27 küsimust, nendest 15 valikvastustega ja 12 taustaküsimused.

Viis taustaküsimust ei eeldanud vastamist. Kolme küsimuse (D1, D2 ja D4) vastused võeti registritest. Elukoha linn (küsimus D3) võeti registrist, aga vastaja kinnitas selle. Kõrgeima omandatud haridustaseme andmed (küsimus D9) pärinevad statistikaameti andmebaasist, kus on ühendatud 2018. aasta 1. jaanuari seisuga rahvastiku ja kõrgeima haridustaseme andmed.

Uuringusse sattus isik rahvastikuregistrist tehtud juhuvaliku alusel. Valim koosnes uuringus osalevate linnade vähemalt 15-aastasest elanikest, kelle vanus oli arvestatud seisuga 1. oktoober 2018. Nii Tartus kui ka Narvas oli kohustus küsitleda vähemalt 500 elanikku. Küsitlusest võisid välja langeda isikud, keda ei õnnestunud kätte saada või kes kategooriliselt keeldusid osalemast. Selleks et küsitletavate arv oleks piisav, võeti mõlemas linnas valimisse 1000 isikut.

Uuringu andmete kogumiseks kasutati telefoniintervjuud, kui valimisse sattunud isikul oli telefoninumber, või korraldati silmast silma küsitlusintervjuu.

Küsitleti ainult valimiisikut, kes elas Tartu või Narva linnas ja valdas eesti või vene keelt piisavalt, et vastata uuringu küsimustele.

Telefoniintervjuud tehti 1. oktoobrist 2018 kuni 31. oktoobrini 2018, küsitlusintervjuud 1. novembrist 2018 kuni 30. novembrini 2018.

Laekus 1299 ankeeti: Tartus 690 ja Narvas 609.

Uuringu tulemuste üldistamiseks üldkogumile arvutati igale vastanud isikule kaal, mis näitab, mitut üldkogumi objekti ta esindab. Kaalumise alus oli Tartu ja Narva linna vähemalt 15-aastaste elanike arv 1. jaanuaril 2018 – see oli Tartus 78 587 ja Narvas 48 176.

Tulemuste avaldamine

Uuringu tulemused avaldatakse statistikaameti veebilehel „Piirkondliku statistika“ portaalis. Tulemuste analüüs on tehtud teemade kaupa ja esitatud teksti ja joonistena. Analüüsis pole kasutatud kõiki taustatunnuseid. Kasutati vastajate soo, vanuserühma, haridustaseme ja hõivestaatuse tunnuseid. Valiku tegid autorid. Tarbijate huvi korral on võimalik analüüsida tulemusi ka teiste taustatunnuste järgi.

Tegemist on arvamusuuringuga, täpsemalt taju-uuringuga (ingl *perception survey*), seetõttu puuduvad siin paljude mõistete selgitused, sest vastaja lähtus sellest, kuidas tema mõistest aru sai.

Autorid peavad oluliseks selgitada allpool esitatud mõisteid.

Olulisemad mõisted

Esimese taseme haridus – algharidus, praegune põhikooli kuues klass, põhiharidus, kutseharidus koos põhihariduse omandamisega ja kutseharidus põhihariduse baasil.

Teise taseme haridus – üldkeskharidus, kutsekeskharidus, kutsekeskharidus või kutseõpe keskhariduse baasil.

Kolmanda taseme haridus – keskeri- ja tehnikumiharidus keskhariduse baasil, bakalaureus või sellega võrdsustatud haridus (rakendus- ja kutsekõrgharidus, diplomiõpe), magister või sellega võrdsustatud haridus, doktor või sellega võrdsustatud haridus.

Hõivatu – töövõtja või tööandja / füüsilisest isikust ettevõtja / pere-ettevõttes abistav sugulane.

Töötu – töötu, otsib aktiivselt tööd.

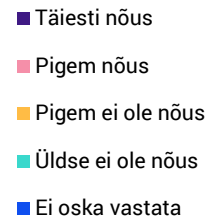
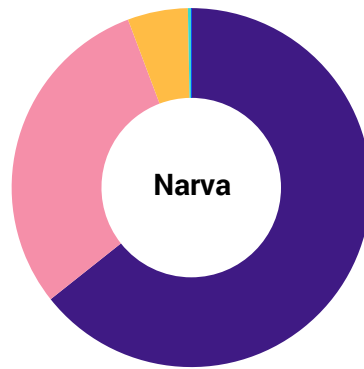
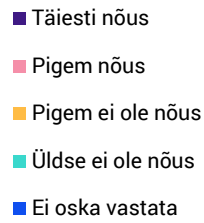
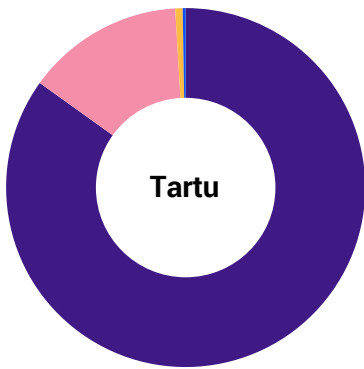
Ei oska vastata – ei oska öelda / vastus puudub.

I Rahulolu oma eluga ja eluga oma linnas

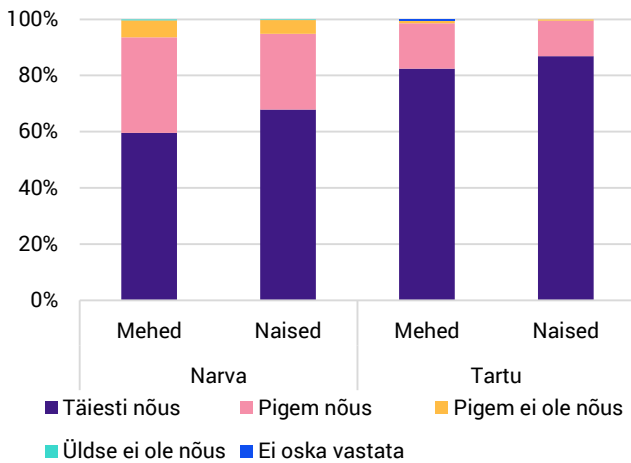
Rahulolu oma elu ja oma linnaga üldiselt

- Uuringus osalenud vähemalt 15-aastased linnaelanikud on rahul, et elavad oma linnas. Rahulolematuid Tartus peaaegu ei ole. Narvas on rahulolematuid veidi alla 6%, aga seda pole põhjust kõrgeks näitajaks pidada. Täiesti rahulolevaid on Narvas 64% ja Tartus 85% – see on Narva ja Tartu märkimisväärne erinevus, kuid ei muuda tõsiasja, et narvakad on rahul, et elavad Narvas.
- Narvas elavad töötud on ainukene rühm, kes on märkimisväärselt rahulolematud selles linnas elamisega: peaaegu 20% neist leidis, et nad pigem pole rahul sellega, et elavad Narvas.
- Nii Narvas kui ka Tartus on rahulolu linnas elamisega märkimisväärselt suur, seetõttu pole kindlasti üllatus, et mõlemas linnas on naabruskonnaga rahulolevaid elanikke üle 90%. Siiski peitub siin mõtlemiseks ainet, sest naabruskonnaga väga rahul on mõlemas linnas alla 40% elanikke, seega oluliselt vähem kui neid, kes olid väga rahul, et elasid oma linnas.
- Oma eluga on üldiselt rahul üle 90% Tartu ja veidi alla 90% Narva elanikke. Kindlasti on need head näitajad, kuid tähele võiks panna, et oma eluga on täiesti rahul nii Narvas kui ka Tartus alla kolmandiku elanikest.
- Viie aasta taguse ajaga võrreldes hindavad 2018. aastal oma elukvaliteeti paremaks üle poole Narva ja veidi vähem kui kaks kolmandikku Tartu elanikest. Kas see on hea tulemus? Hinnangu täpseid kriteeriume ei ole kokku lepitud ja esialgu puudub ka laiem võrdlusalus Eurostati 2019. aasta uuringus osalenud linnadega (tulemused polnud 2019. aasta lõpus veel avaldatud). Seega on ehk kõige täpsem öelda, et mõtlemisainet on.
- Hinnang elukvaliteedi muutusele on nii Narva kui ka Tartu meeste ja naiste hulgas üsna sarnane. Vanemate vanuserühmade hinnang oma elukvaliteedi paranemisele on selgelt tagasihoidlikum kui nooremate hinnang. Uuringu põhjal aga ei saa anda ühest vastust, kas see võiks olla seotud tervise halvenemisega.
- Ainult uuringu andmetele tuginedes ei saa anda vastust mõne natuke ootamatu tulemuse kohta. Näiteks on Narva töötute hulgas suhteliselt rohkem kui hõivatute seas neid, kelle elukvaliteet on viimase viie aasta jooksul paranenud. Samuti on üllatav, et teise ja kolmanda haridustasemega inimestega võrreldes on Narvas esimese haridustasemega inimeste hulgas suhteliselt rohkem neid, kelle arvates nende elukvaliteet on paranenud.

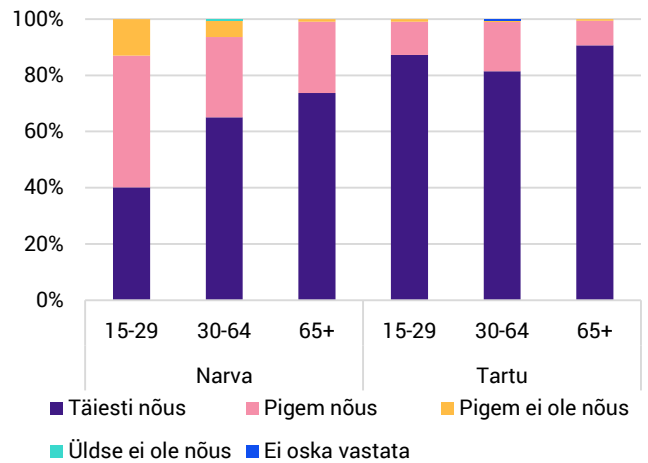
Q2.1. Olen rahul, et elan /LINNA NIMI/+s

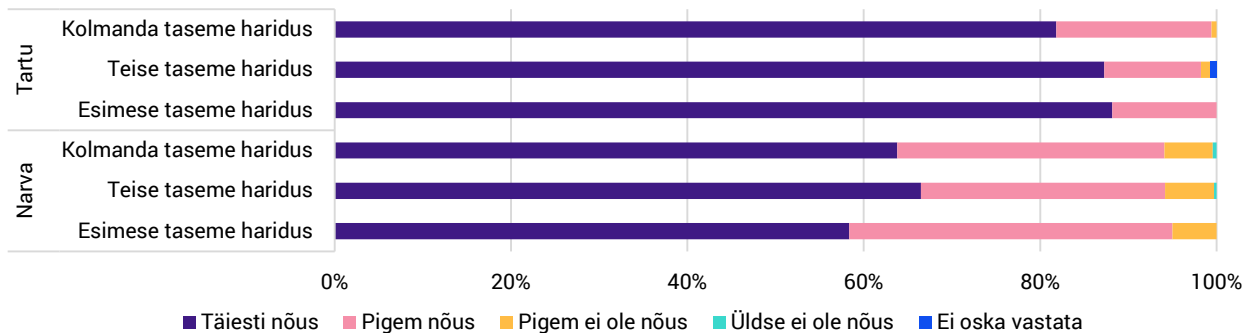
Mehed. Naised

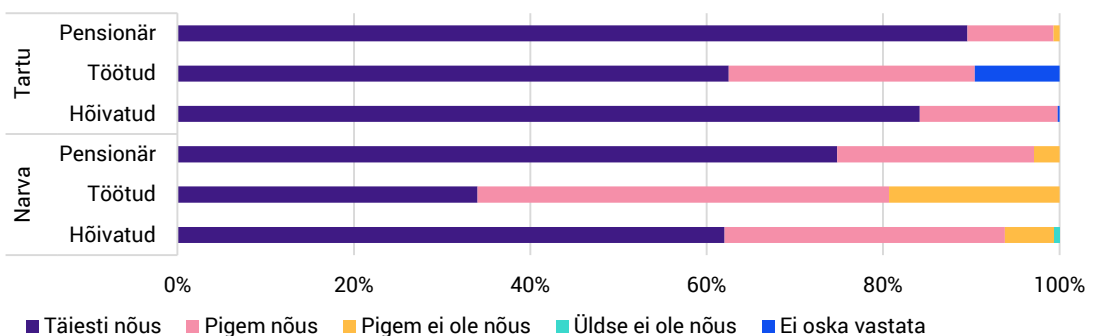
Vanuserühmad

Haridustasemed

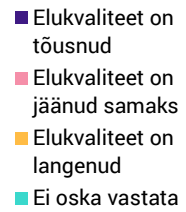
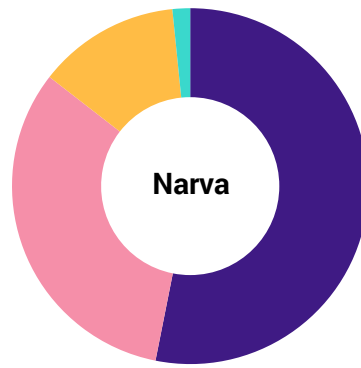
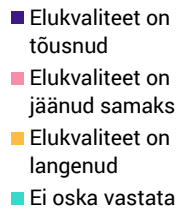
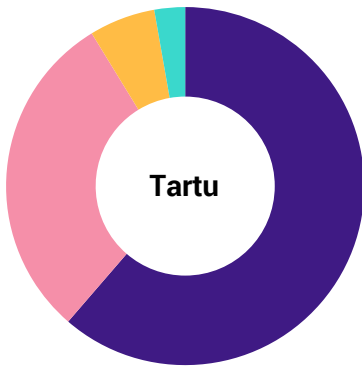

Hõivestaatus

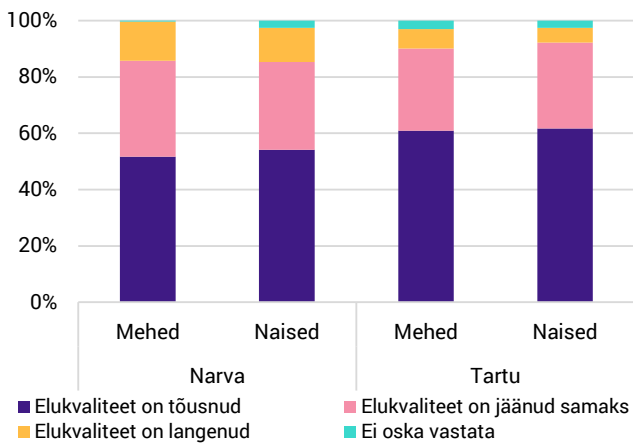

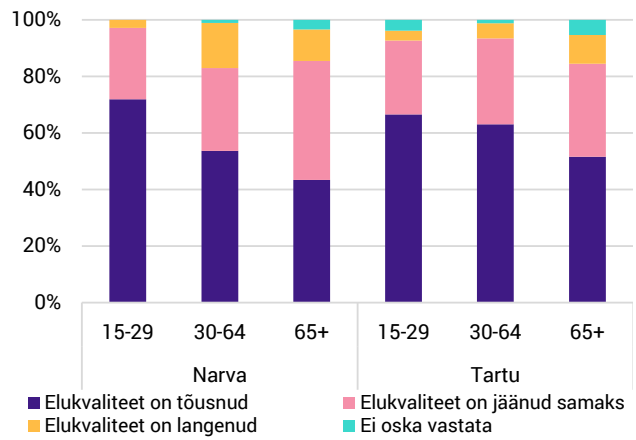
Q14. Palun hinnake tänast elukvaliteeti /LINNA NIMI/+s võrreldes viie aasta taguse ajaga

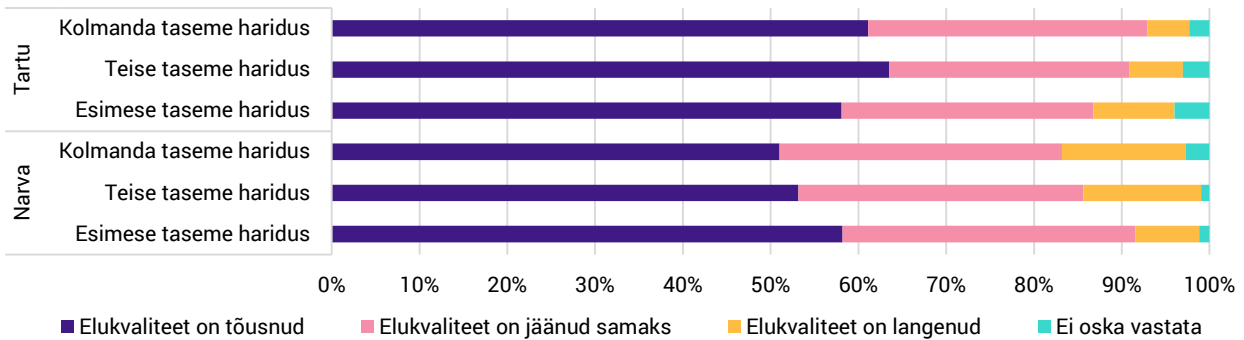
Mehed. Naised

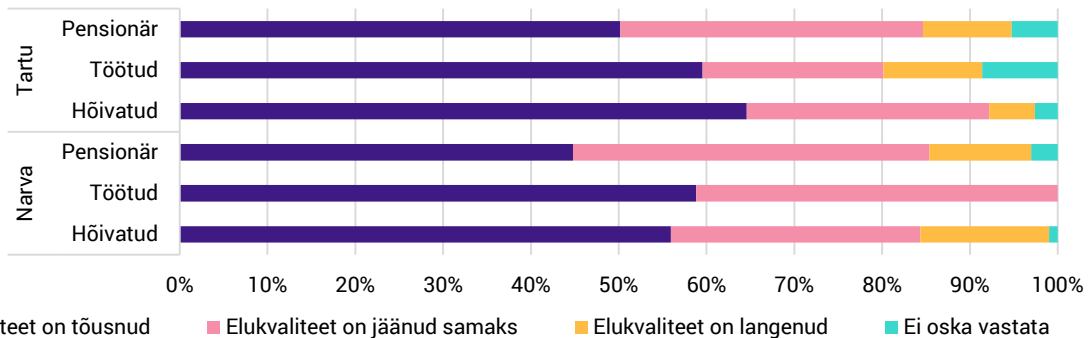
Vanuserühmad

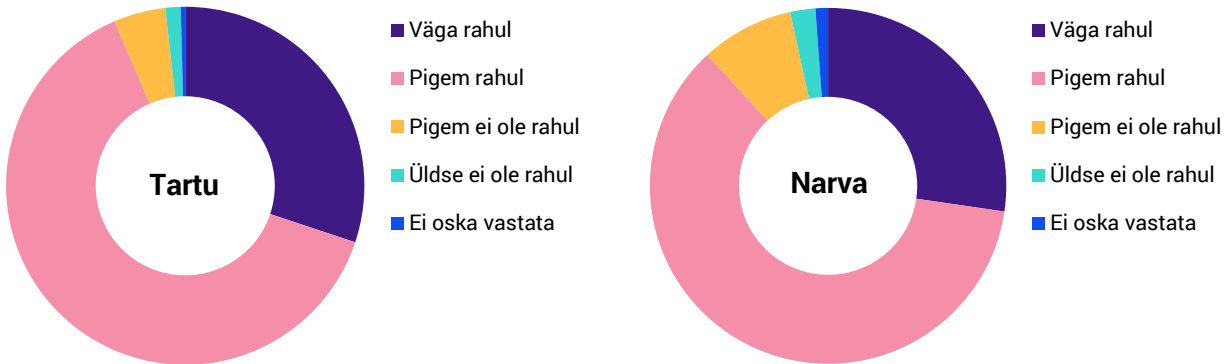
Haridustasemed

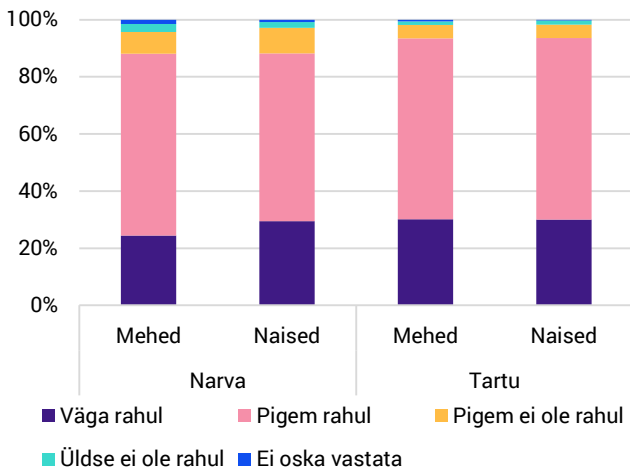
Hõivestaatus

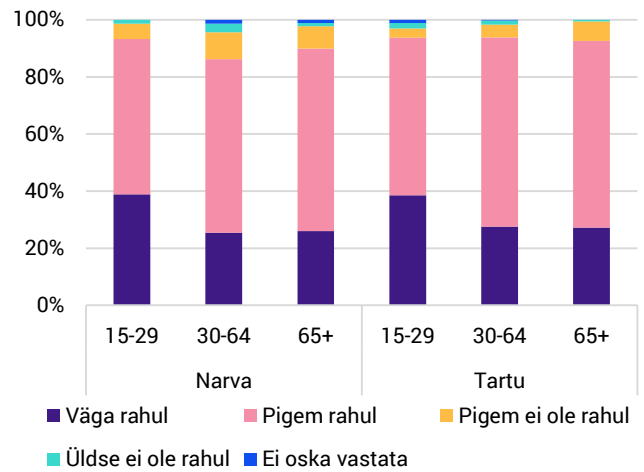
Q4.3. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul oma eluga?

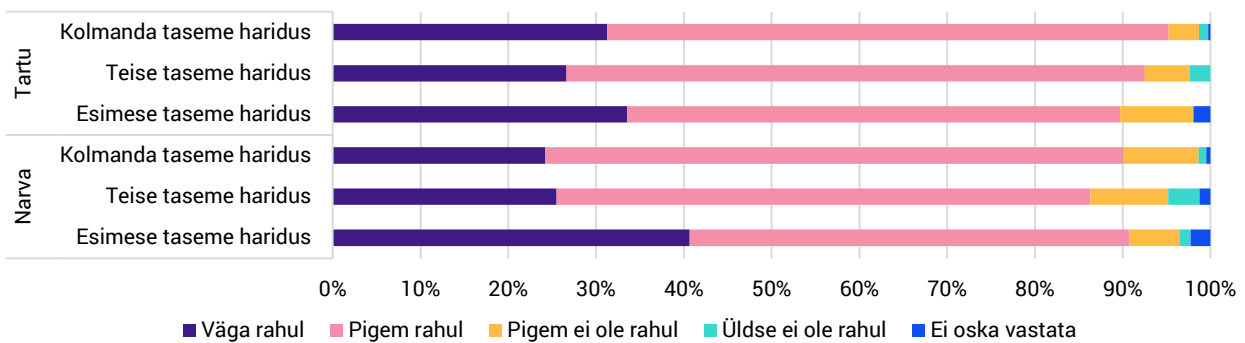
Mehed. Naised

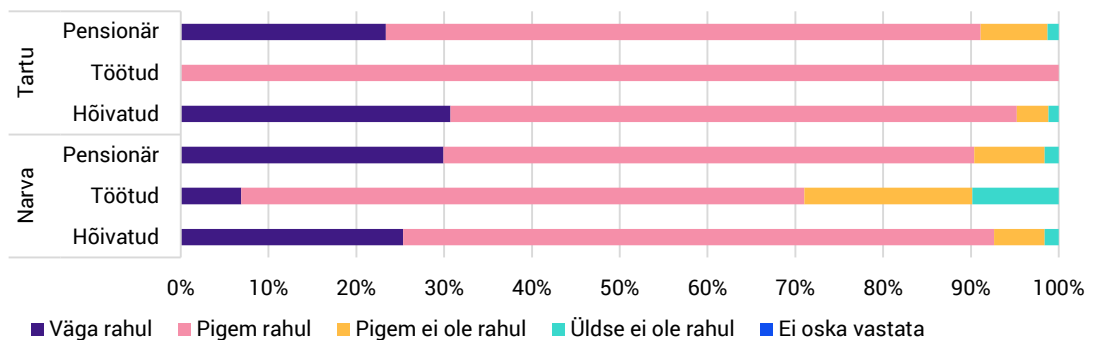
Vanuserühmad

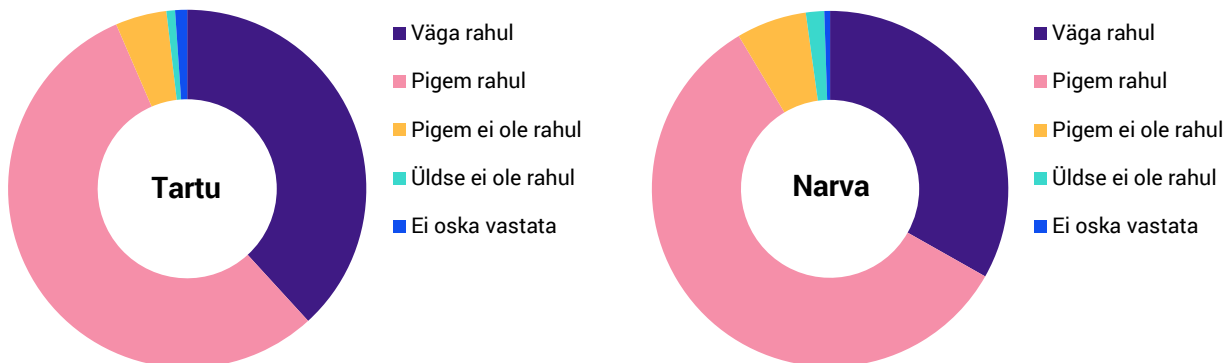
Haridustasemed

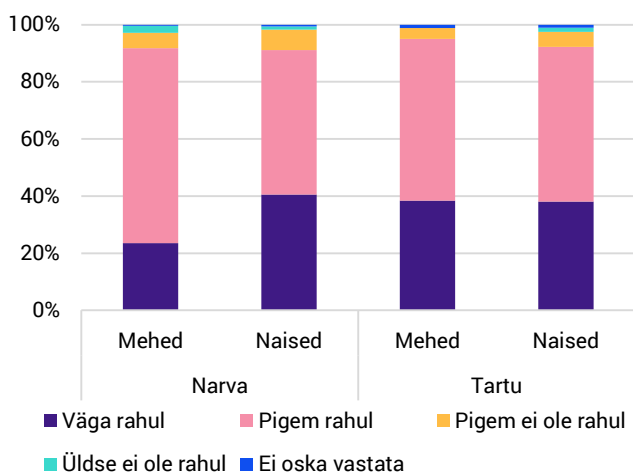
Hõivestaatus

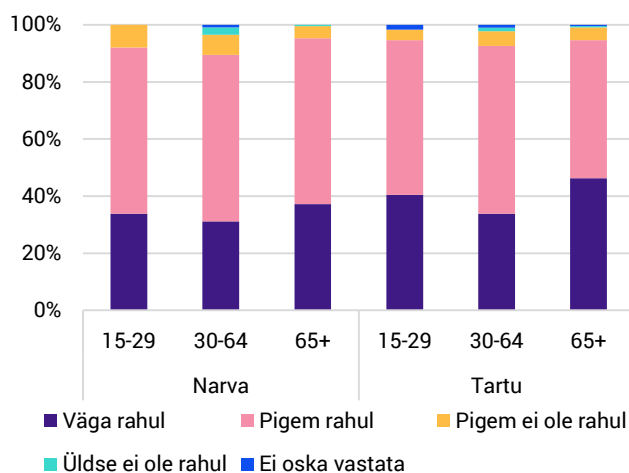
Q4.4. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul oma naabruskonnaga?

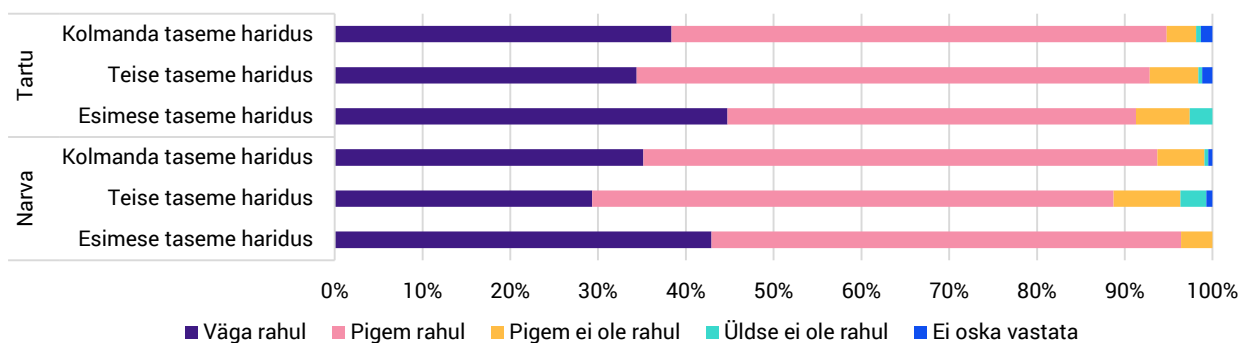
Mehed. Naised

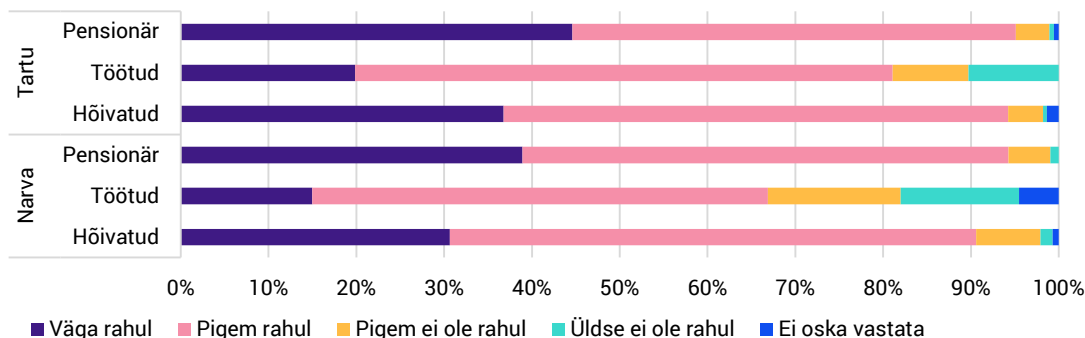
Vanuserühmad

Haridustasemed

Hõivestaatus

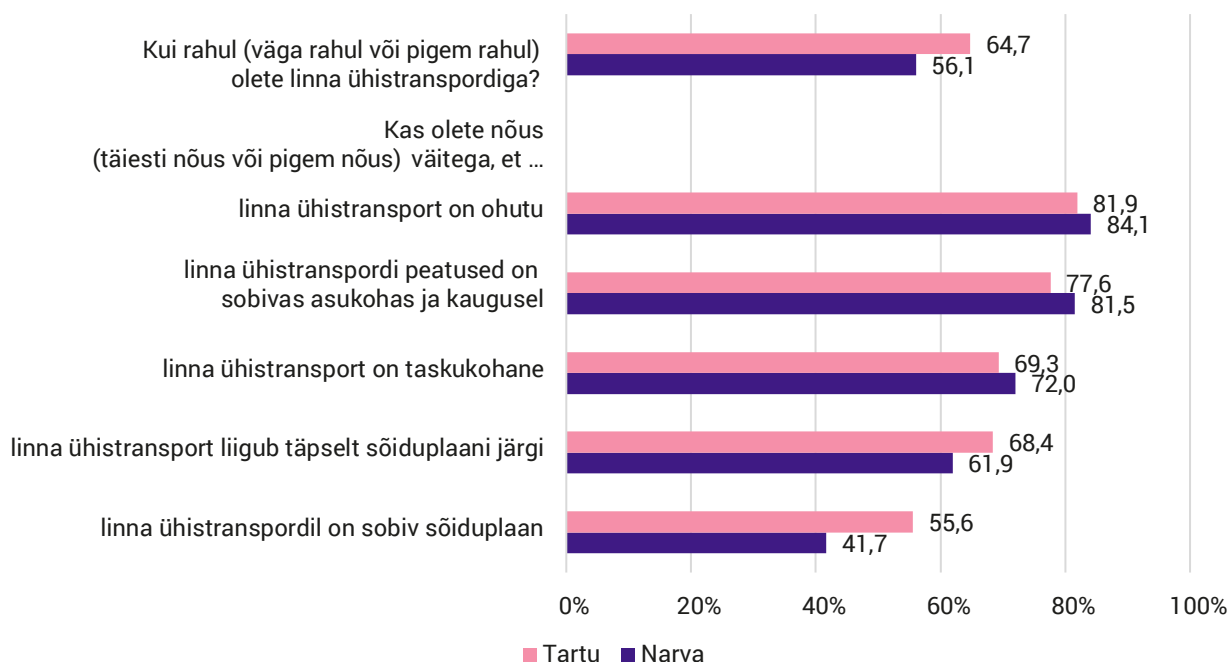

Rahulolu linna taristu ja tervishoiusüsteemiga

Linna ühistransport

- Uuringu enamik küsimusi linnatranspordi kohta on seotud ühistranspordiga. Vaid ühes küsimuses uuritakse vähemalt 15-aastaste töö- või koolis käimiseks kasutatavaid liikumisvahendeid. Narvas ja Tartus on ühistranspordivahend buss.
- Ülekaalukalt eelistatavam töö- või koolis käimise vahend on nii Narvas kui ka Tartus auto: nõnda väitis enam kui pool vastajatest, s.h veidi üle 35% sõidavad ainult autoga. Meeste hulgas on see märgatavalt levinum kui naiste seas.
- Tööle või koolis käimisel on populaarsuselt teisel kohal jalgsi liikumine: üle 30%. Ainult jalgsi käib töö- või koolis 20% Narva ja 12,2% Tartu elanikest. Naiste seas on jalgsi käimine populaarsem kui meeste hulgas.
- Miks mehed eelistavad töö- või koolis käimiseks naistest sagedamini autot ja naised meestest sagedamini jalgsi käimist, küsitlusest ei selgu. Üks põhjus võib olla see, et meeste töökoht on kodust kaugemal.
- Ühistranspordi (bussi) kasutab uuringu andmetel töö- või koolis käimiseks 28% Narva ja Tartu elanikest. Ainult bussi kasutavad 17,8% narvakatest ja 11,4% tartlastest. Narvas sõidavad mehed tööle või kooli bussiga suhteliselt veidi rohkem kui naised. Tartus on olukord vastupidine.
- Narva ja Tartu elanikest üle poole on üldiselt rahul linna ühistranspordiga. Veidi rahulolevamad on Tartu elanikud: peaaegu 65% on väga rahul või pigem rahul.
- Ligikaudu viiendik Narva ja Tartu elanikkonnast aga ei oska hinnata oma rahulolu (jätab hindamata) ühistranspordiga. Vastamata jätmise põhjusi pole otseselt uuritud, aga muude küsimuste kontekstis tundub tõenäoline, et paljud ei kasuta ühistranspordi.
- Kõige positiivsemalt – võrreldes teiste uuritud teemadega – hindavad Narva ja Tartu elanikud ühistranspordi turvalisust. Kõrgelt hinnatakse ka ühistranspordi peatuste asukoha sobivust.
- Küsimuste hulgas on nii Narvas kui ka Tartus kõige murettekitavam ühistranspordi sõiduplaani sobivus. Narvas hindavad seda sobivaks vähem kui pooled elanikest. See on ka ainus küsimus transpordivaldkonnas, kus rahul on vähem kui pooled elanikud.
- Ühistranspordi üldise rahulolu hinnangu juures saab öelda, et vaadeldavate taustatunnuste korral on Narva ja Tartu elanike hinnang sarnane.
  - Naised on ühistranspordiga rohkem rahul kui mehed.
  - Kõige vähem on rahul 30–64-aastased inimesed.
  - Mida haritumad inimesed, seda vähem ollakse rahul ühistranspordiga.
  - Pensionärid on ühistranspordiga rohkem rahul kui töötud ja hõivatud ning hõivatud rahulolevamad kui töötud.
- Kõige rohkem on ühistranspordiga rahul Tartu vähemalt 65-aastased elanikud: see rühm vastas küsimustele oluliselt sagedamini „väga rahul“ või „pigem rahul“.

Rahulolu linna ühistranspordiga, 2018

Allikas: statistikaamet

Millist liikumisvahendit kasutate tavaliselt tööl või koolis käimiseks?*

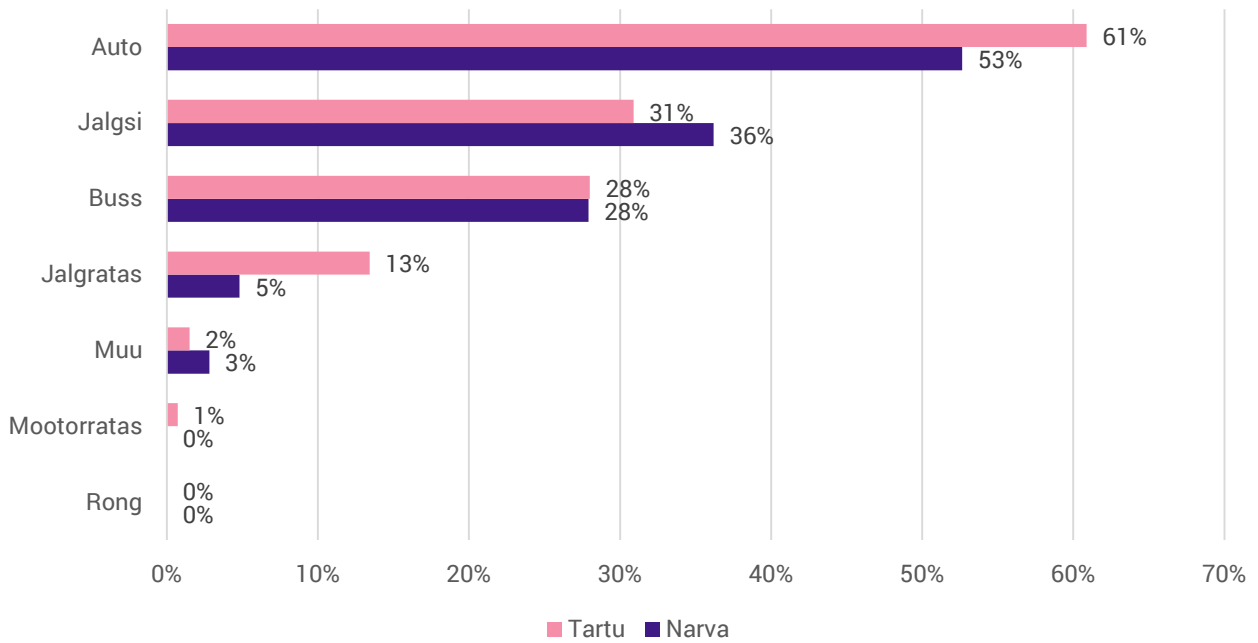
protsent tööl või koolis käijatest

	Narva			Tartu		
	Mehed ja naised	Mehed	Naised	Mehed ja naised	Mehed	Naised
Jah, ainult autoga	35,3	48,2	22,4	37,7	45,4	30,1
Jah, auto ja mõne muu liiklusvahendiga, mitte jalgsi	7,8	9,3	6,3	13,7	12,0	15,4
Jah, mitte autoga, vaid mõne muu liiklusvahendiga, mitte jalgsi	20,7	22,7	18,6	17,7	14,7	20,7
Jah, ainult bussiga	17,8	19,0	16,6	11,4	8,2	14,5
Jah, bussi ja mõne muu liiklusvahendiga, mitte jalgsi	6,2	7,2	5,3	11,1	9,3	13,0
Jah, mitte bussiga, vaid mõne muu liiklusvahendiga, mitte jalgsi	39,7	54,0	25,4	46,6	54,7	38,6
Jah, ainult jalgsi	20,0	9,0	31,0	12,2	9,4	14,9
Jah, jalgsi või mõne liiklusvahendiga	16,2	10,7	21,7	18,7	18,4	19,0

Allikas: statistikaamet

* Vastamisel võis valida kaks varianti

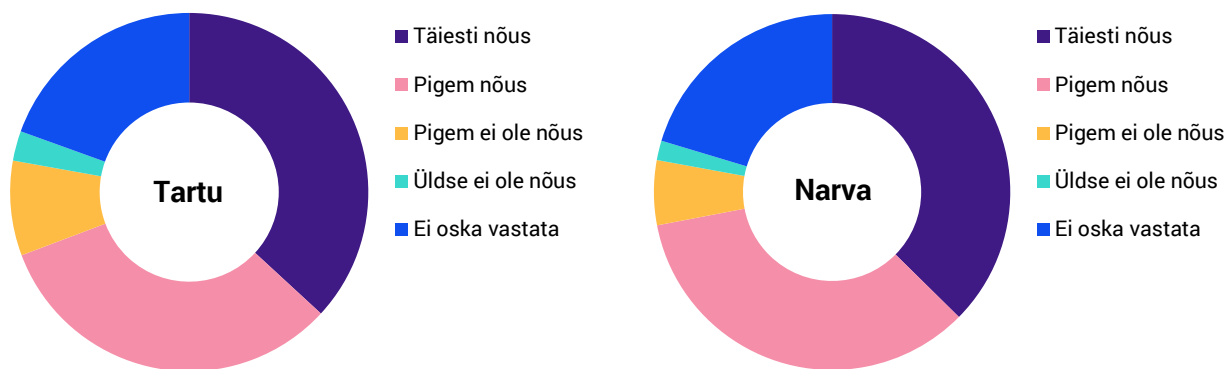
Tööl või koolis käimise liikumisvahendid*, 2018

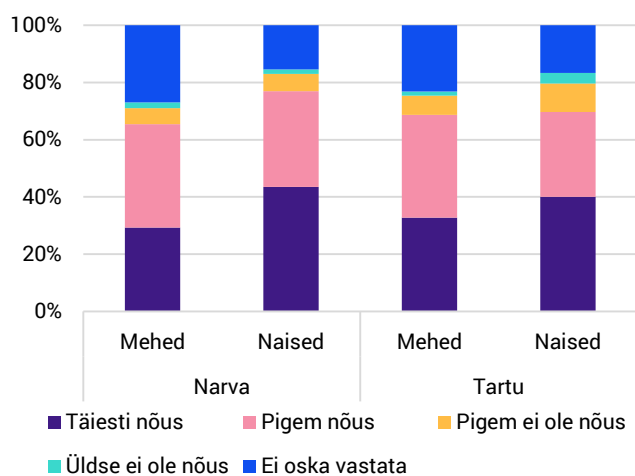
Allikas: statistikaamet

* Vastamisel võis valida kaks varianti

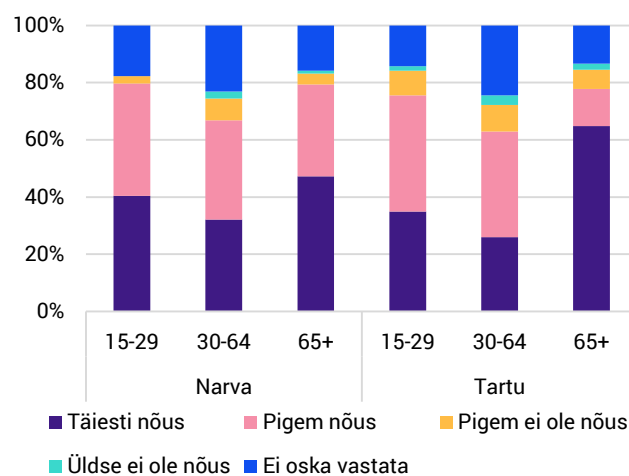
Q6.1. Linna ühistransport on taskukohane

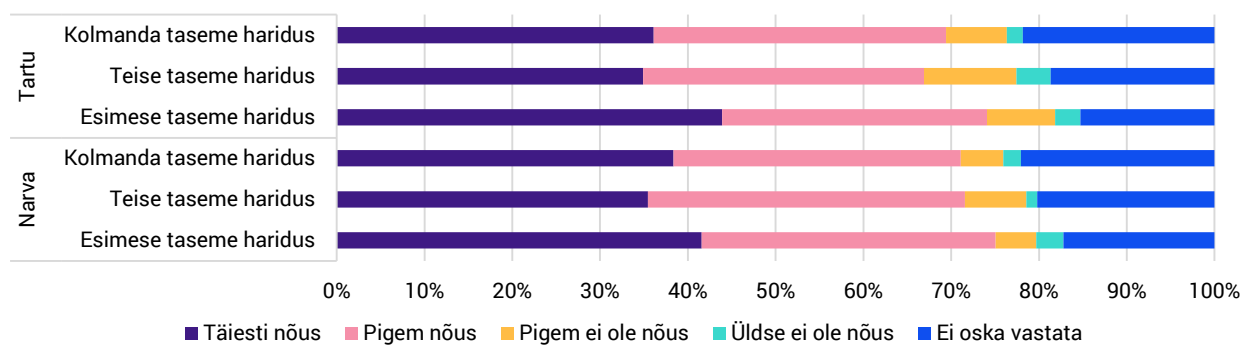
Mehed. Naised

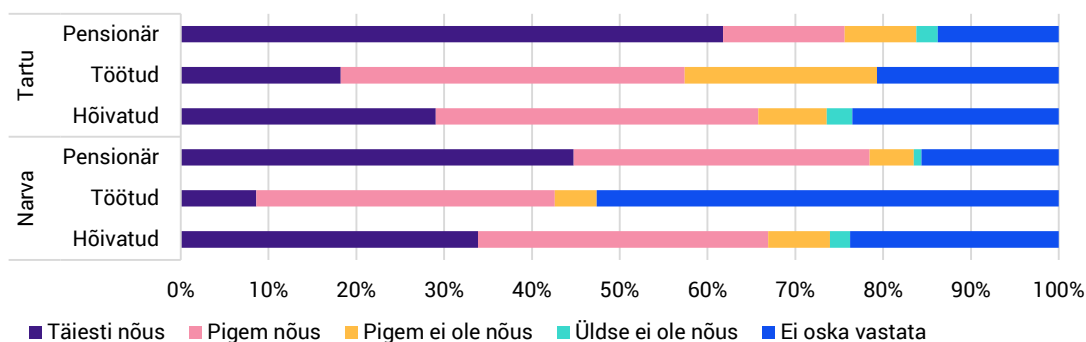
Vanuserühmad

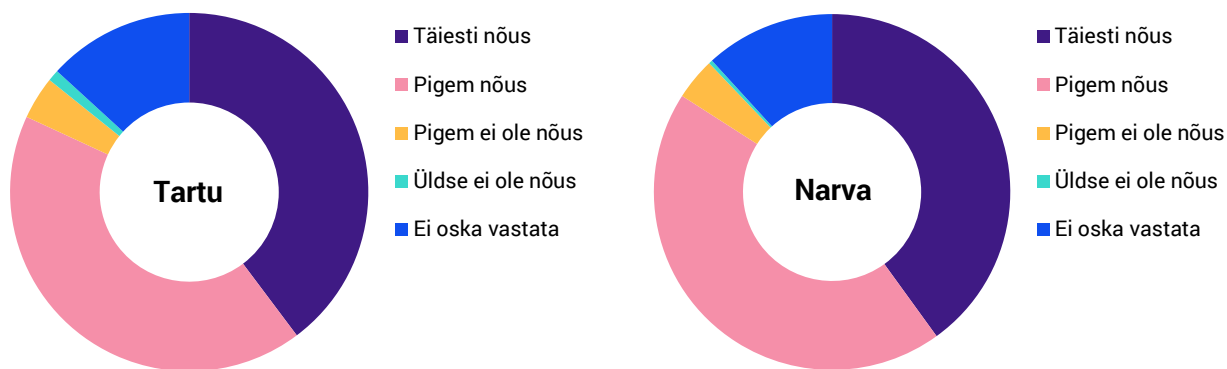
Haridustasemed

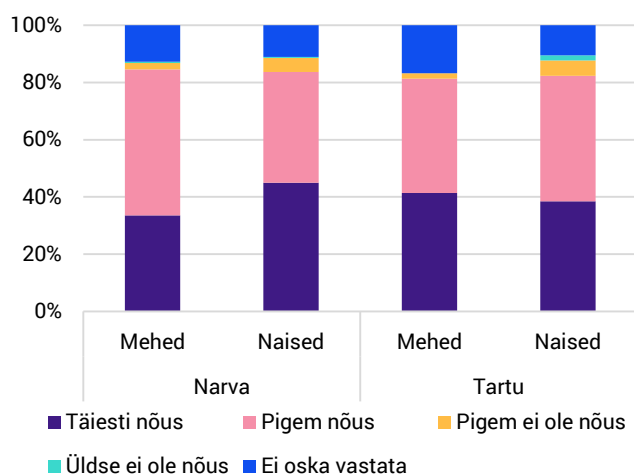
Hõivestaatus

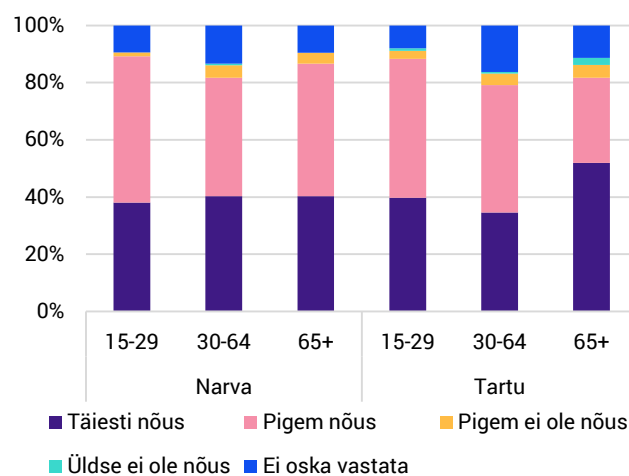
Q6.2. Linna ühistransport on ohutu

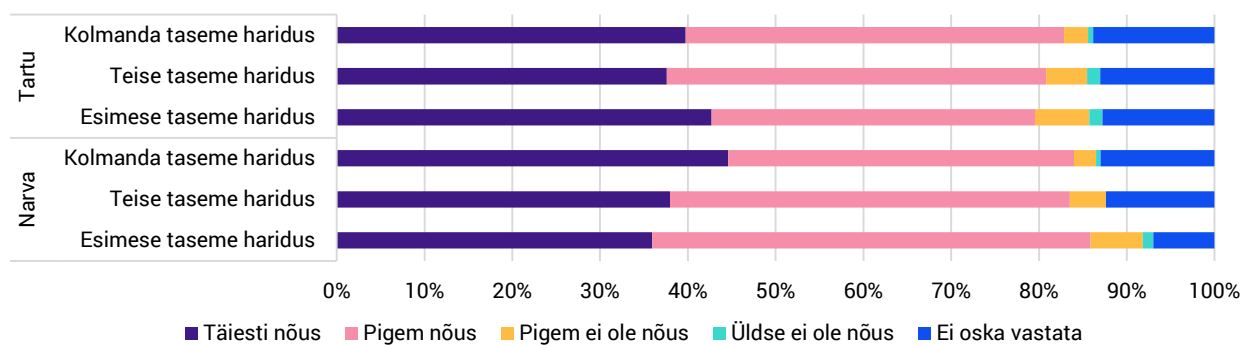
Mehed. Naised

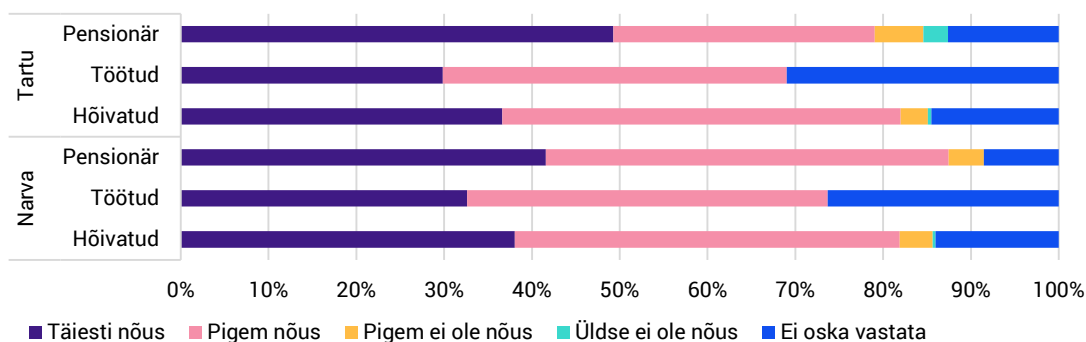
Vanuserühmad

Haridustasemed

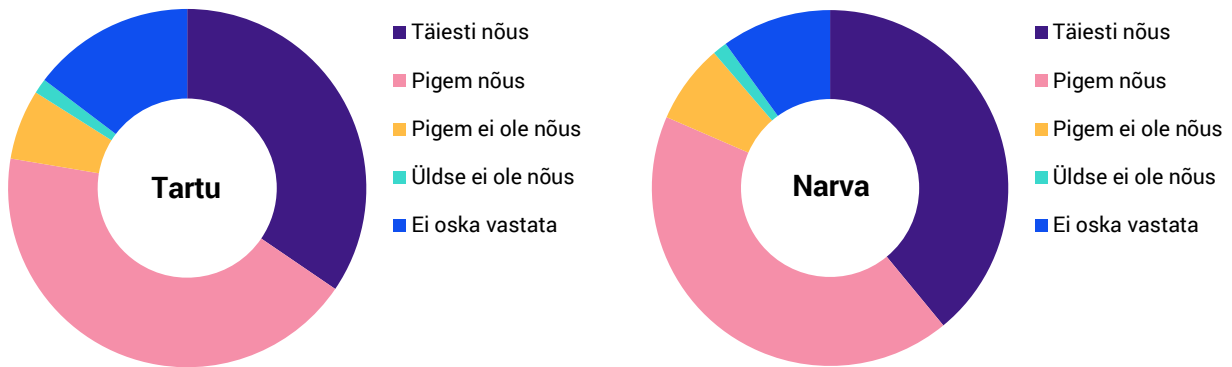

Hõivestaatus

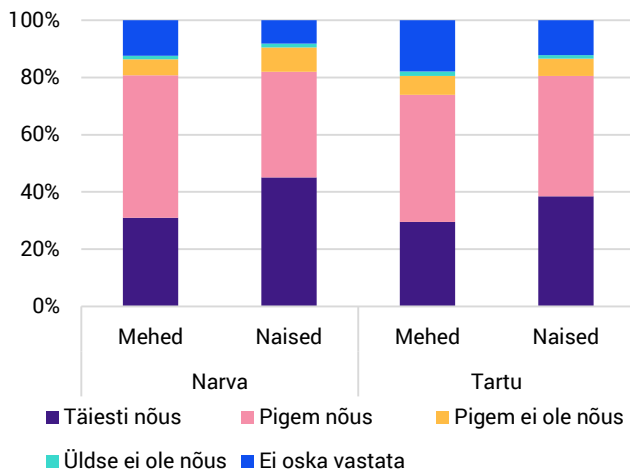

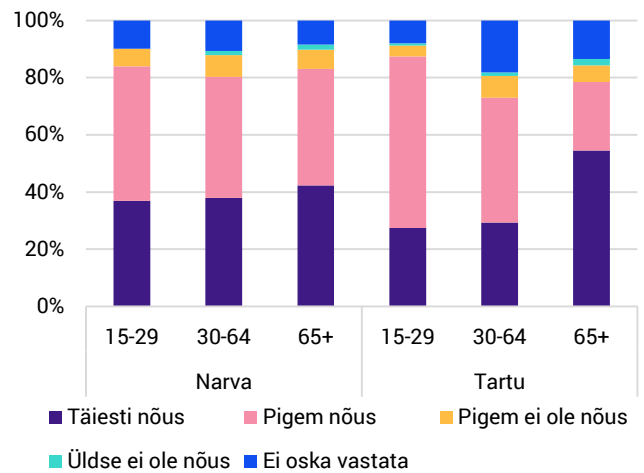
Q6.3. Linna ühistranspordi peatused on sobivas asukohas ja kaugusel

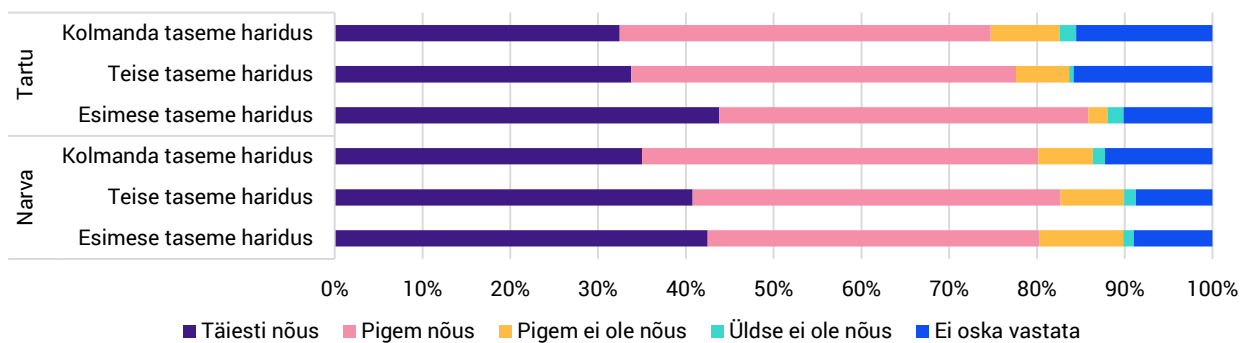
Mehed. Naised

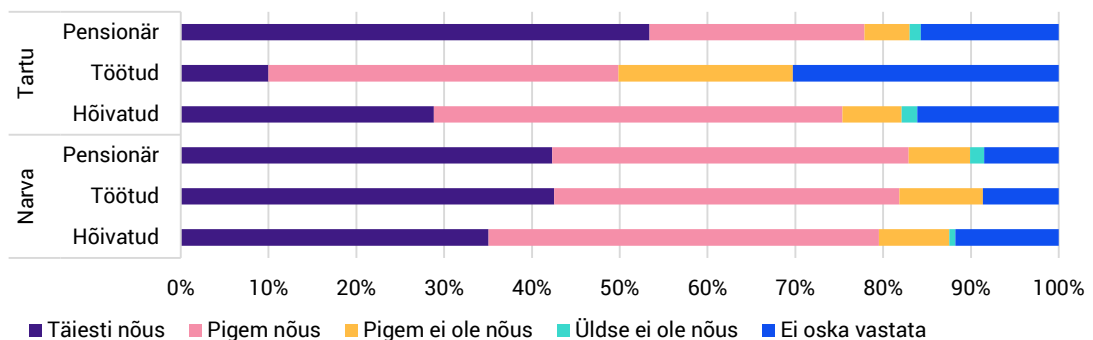
Vanuserühmad

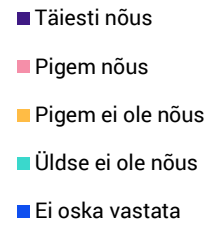
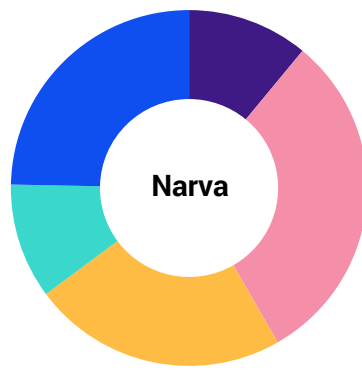
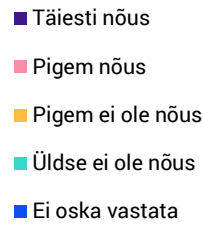
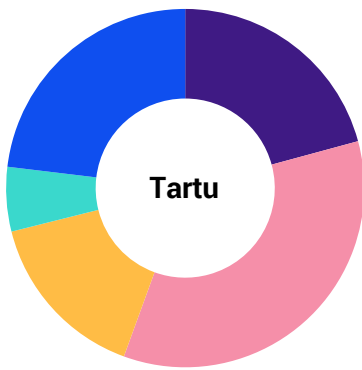
Haridustasemed

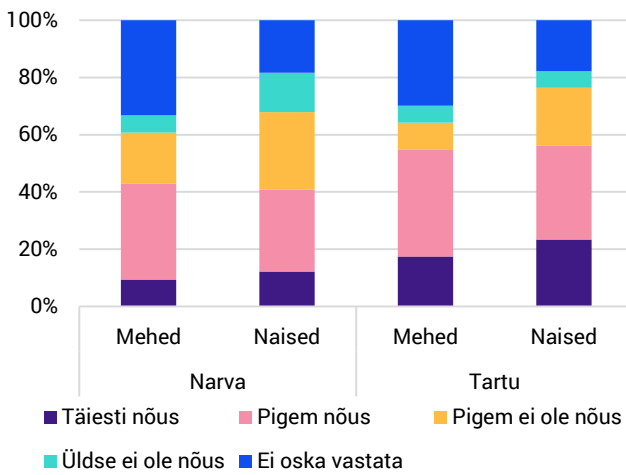
Hõivestaatus

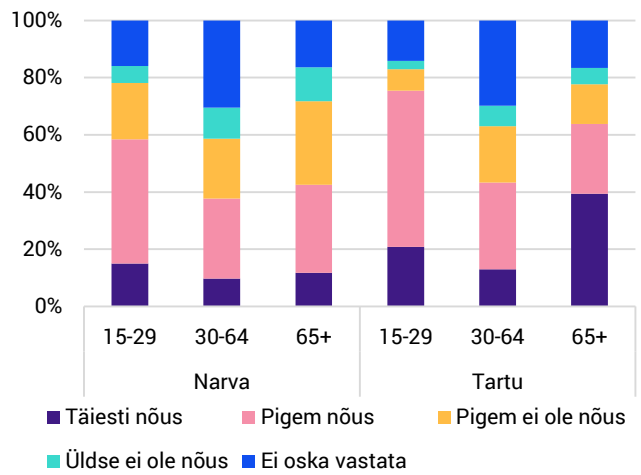
Q6.4. Linna ühistranspordil on sobiv sõiduplaan

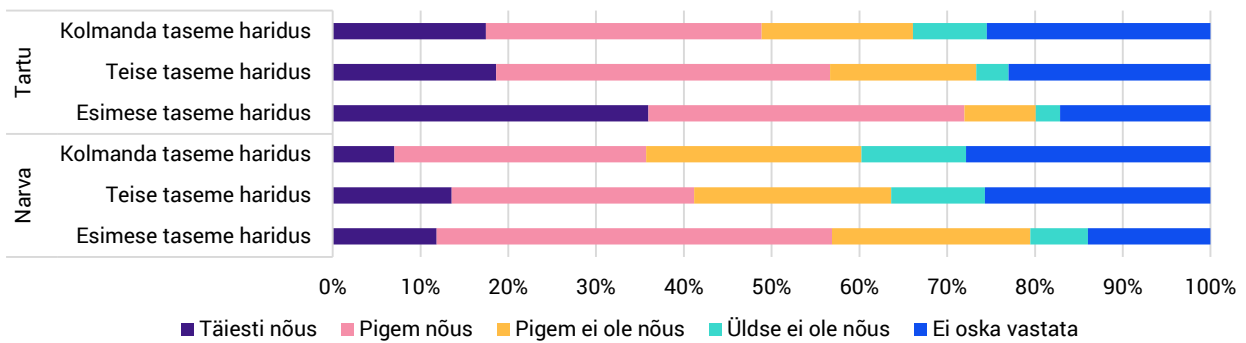
Mehed. Naised

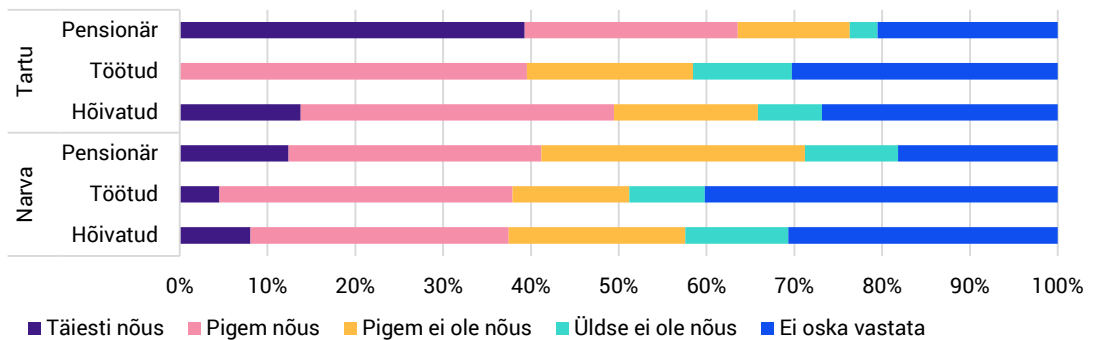
Vanuserühmad

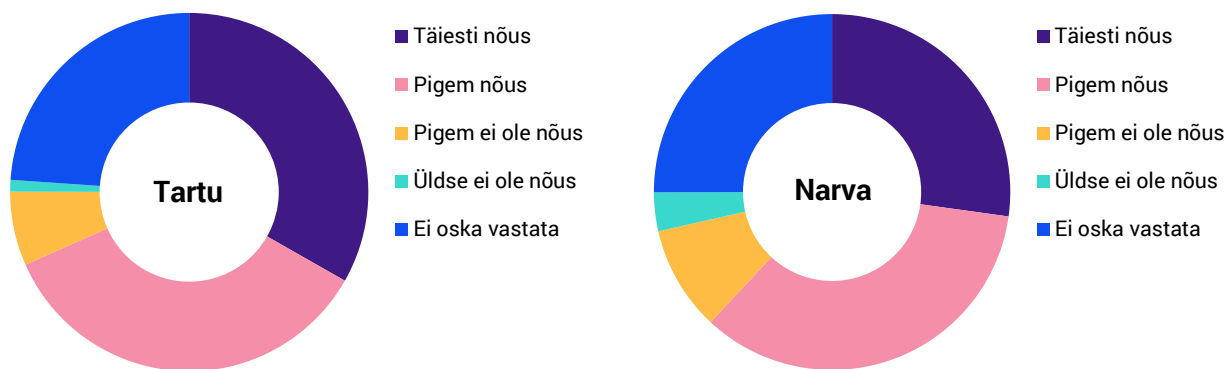
Haridustasemed

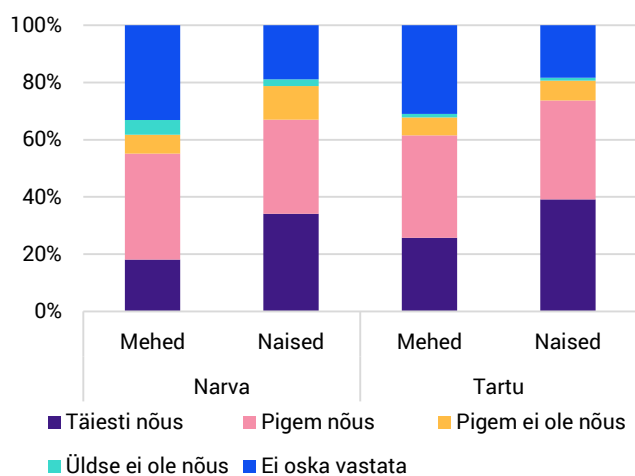
Hõivestaatus

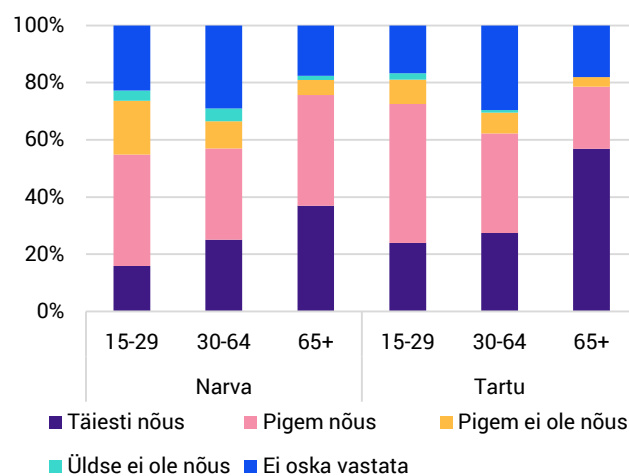
Q6.5. Linna ühistransport liigub täpselt sõiduplaani järgi

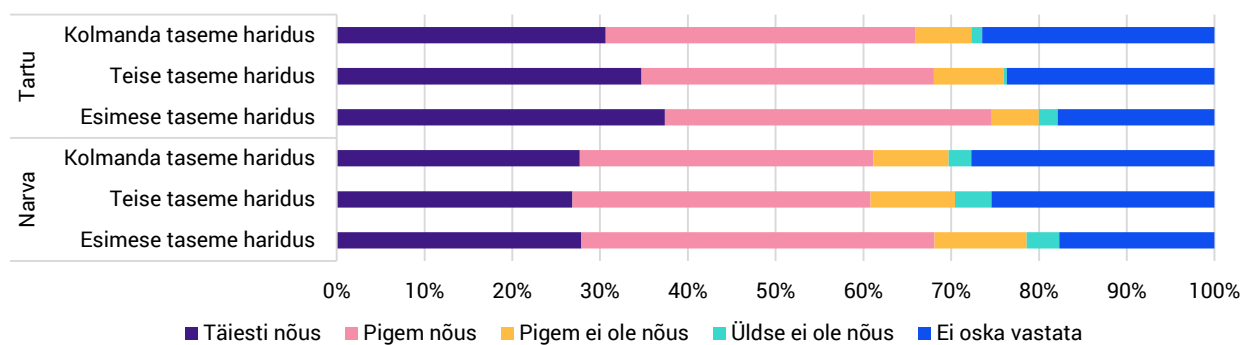
Mehed. Naised

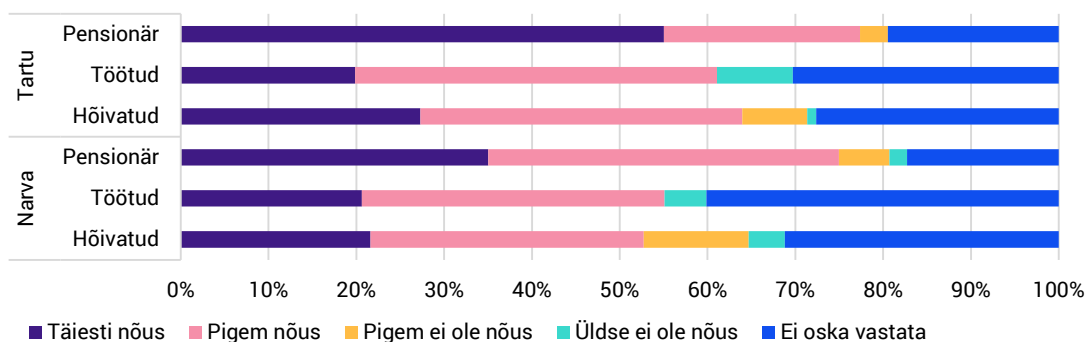
Vanuserühmad

Haridustasemed

Hõivestaatus

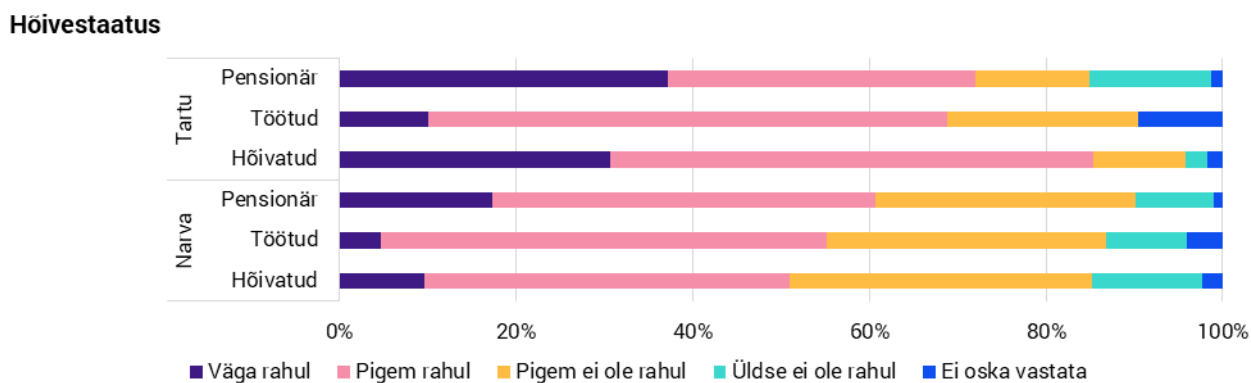
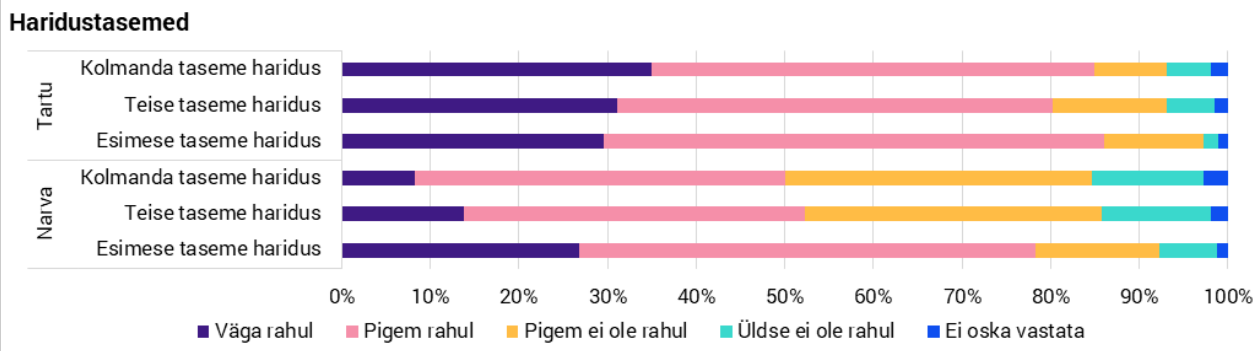
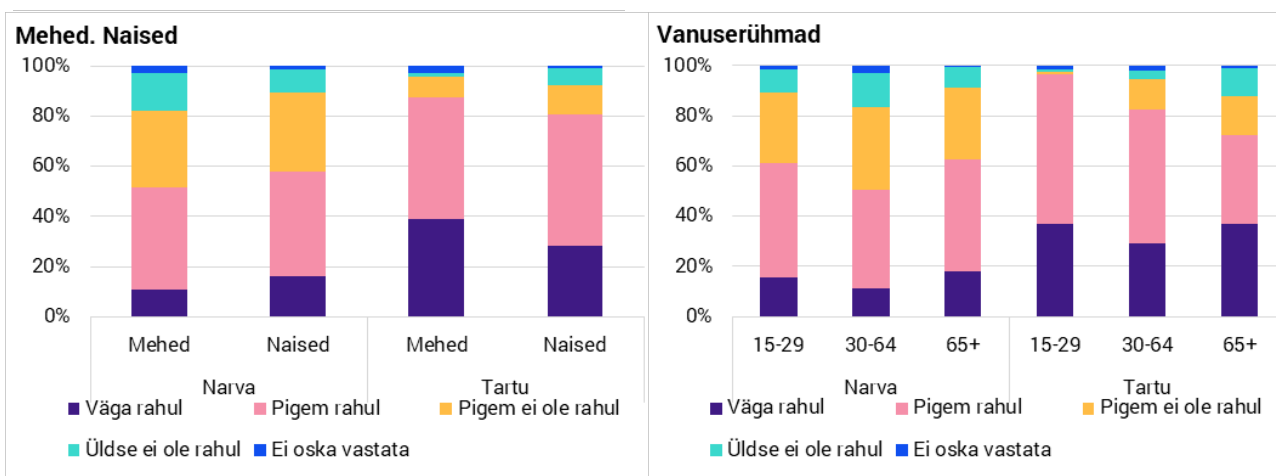
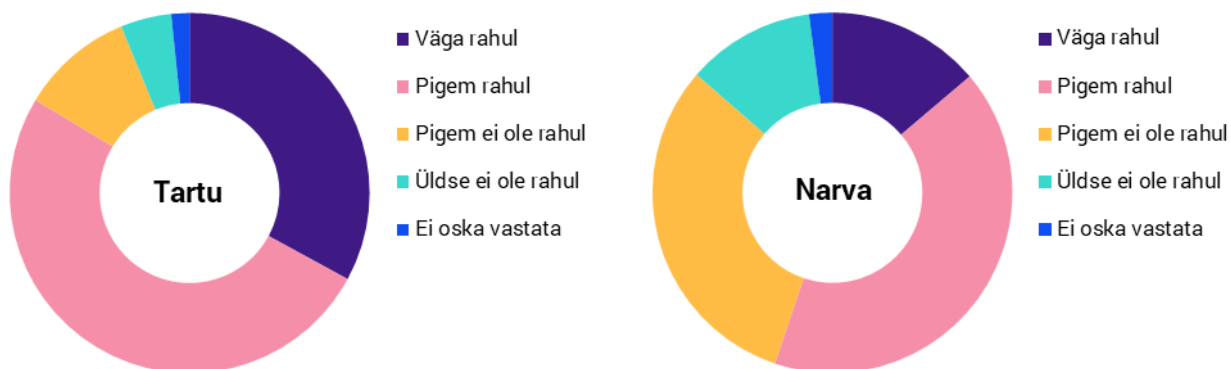
Tervishoiuteenused

- Arstide ja haiglate osutatavate tervishoiuteenustega on Tartu vähemalt 15-aastased elanikud märgatavalt enam rahul kui Narva inimesed. Arvestades, et Tartu ja Tallinn on Eesti kõige olulisemad meditsiinikeskused, on tartlaste suurem rahulolu ootuspärane. Narvakate vaid 55% rahulolu arstide ja haiglate teenustega viitab kindlasti tõsisele probleemile. Kas see tuleneb Narva tegematajätmistest või riikliku meditsiinisüsteemi üldistest probleemidest, selles kohta võib muidugi eriarvamusi olla.
- Vaadeldavate taustatunnuste hinnangud arstide ja haiglate tegevusele Narvas ning Tartus erinesid oluliselt.
  - Narvas on naised meestega võrreldes tervishoiuteenustega rohkem rahul. Tartus on olukord vastupidine.
  - Vanuserühmade kaupa on kõige enam rahulolematud Narvas 30–64-aastased, Tartus vähemalt 65-aastased.
  - Hõive järgi on Narvas kõige vähem rahul hõivatud inimesed: rahul ja pigem rahul olevate osatähtsus on väiksem kui töötutel ning pensionäridel. Tartus on hõivatud vaadeldavas küsimuses kõige rahulolevamad. Kui vaadata ainult nende osatähtsust, kes olid arstide ja haiglate teenustega rahul ehk kui me ei arvesta pigem rahulolevaid, siis on tendents Narvas ja Tartus sama: pensionärid on kõige rahulolevamad ning neile järgnevad hõivatud ja töötud.
  - Haridustasemete järgi on arstide ja haiglate teenustega täiesti rahul kõige rohkem esimese haridustasemega inimesed, neile järgnevad teise ja kolmanda haridustasemega inimesed. Tartus on olukord vastupidine.

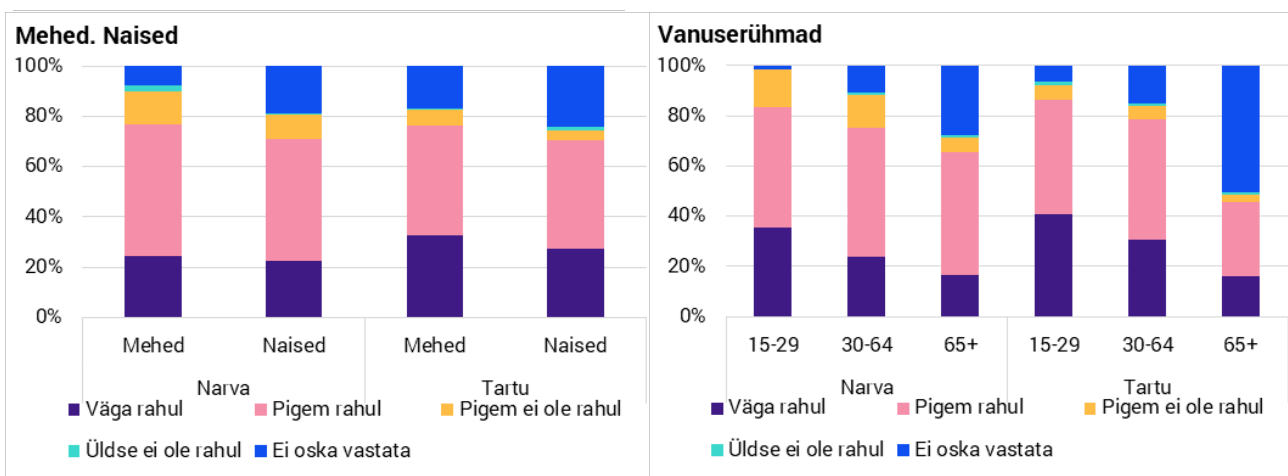
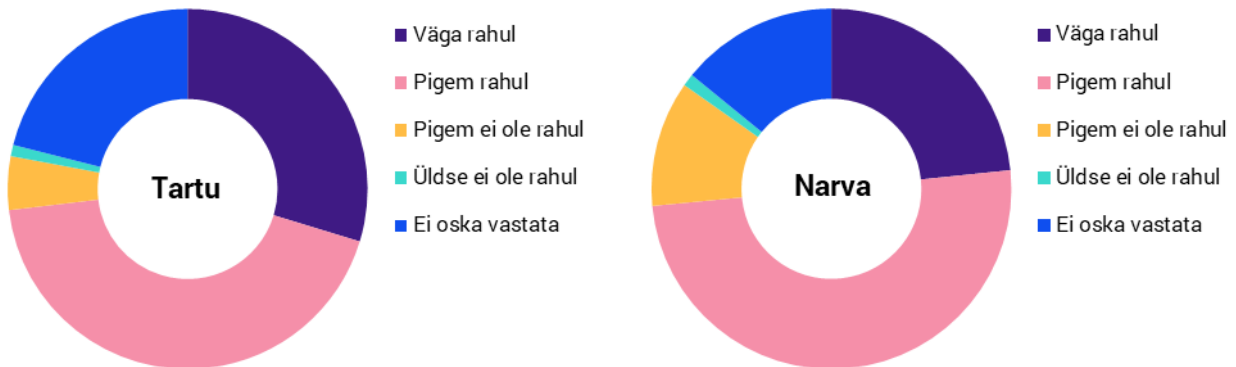
Spordirajatised ja kultuuriasutused

- Vaba aja veetmise kohta on uuringus kaks küsimust. Vähemalt 15-aastased linnaelanikud said hinnata oma rahulolu spordirajatiste ja kultuuriasutustega.
- Positiivse hinnangu linna spordirajatistele andis nii Narvas kui ka Tartus veidi vähem kui kolm neljandikku elanikest. Rahulolematuid oli Narvas 12% ja Tartus 6%, kuid küsimusele vastajaid oli Narvas suhteliselt rohkem.
- Nii Tartus kui ka Narvas on mehed linna spordirajatistega rohkem rahul kui naised.
- Mida nooremad vastajad, seda rohkem ollakse spordirajatistega rahul.
- Üllatav oli, et töötud olid nii Tartus kui ka Narvas spordirajatiste küsimuses positiivsemad kui hõivatud ja pensionärid.
- Kummaski linnas ei mõjutanud elanike haridustase hinnangut spordirajatistele märkimisväärselt, kuigi väikesed erinevused esinesid.
- Kultuuriasutustega ollakse nii Narvas kui ka Tartus rohkem rahul kui spordirajatistega. Siiski on Narvas rahulolu suurem vaid veidi ja Tartus märkimisväärselt palju. Narvas on linna kultuuriasutustega rahul veidi üle kolme neljandiku elanikest ja Tartus üle 90%. Rahulolematuid on Narvas 15% ja Tartus 2%. Küsimusele jättis vastamata Narvas 8% ja Tartus 6% elanikest.
- Ka kultuuriasutuste kohta andsid töötud positiivsema hinnangu kui hõivatud ja pensionärid.

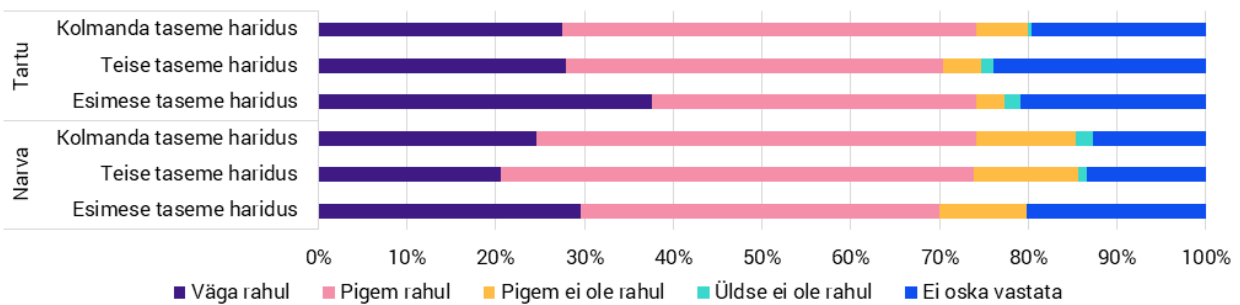
Q1.2. Üldiselt rääkides, kas olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna arstide ja haiglate osutatavate tervishoiuteenustega?

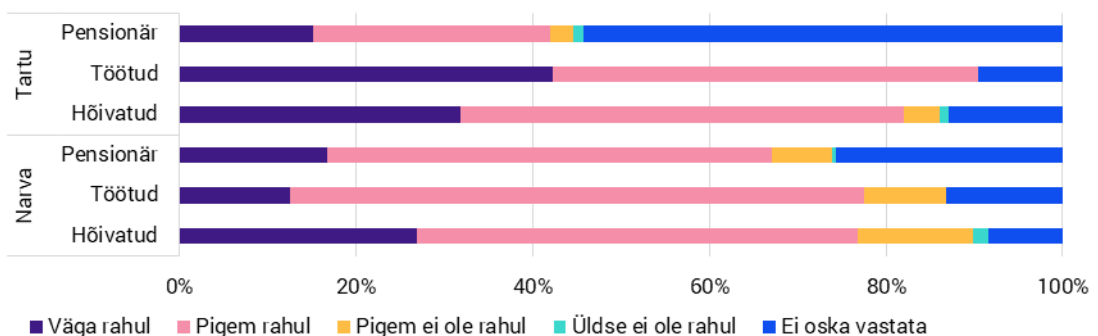
Q1.3. Üldiselt rääkides, kas olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna spordirajatistega, näiteks spordiväljakud ja sisehallid?

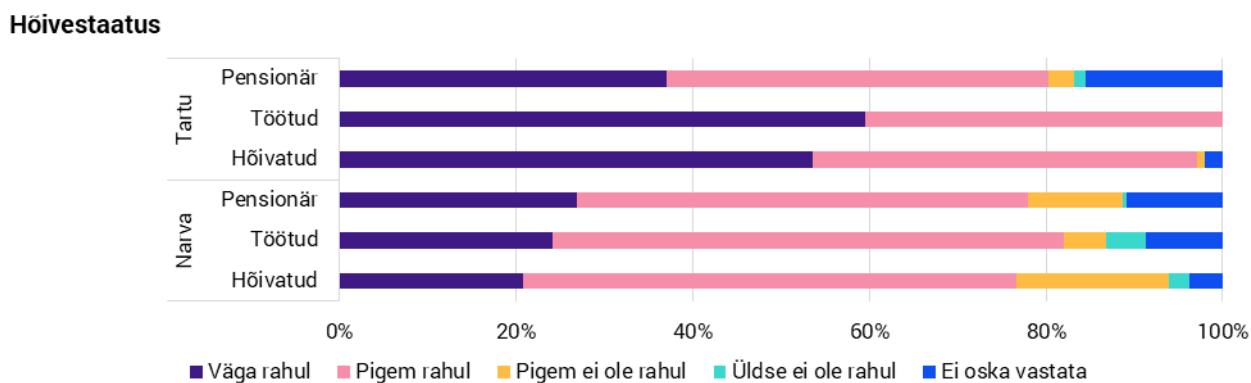
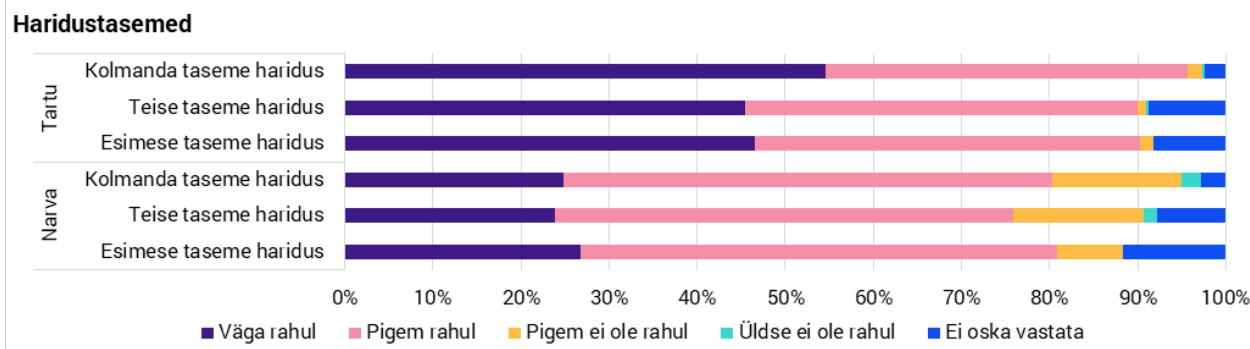
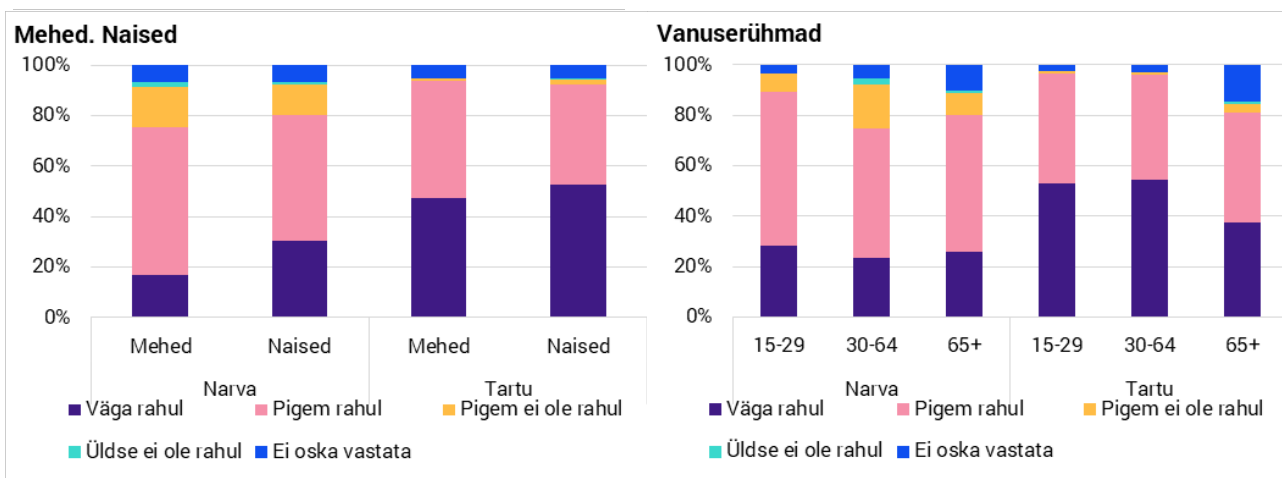
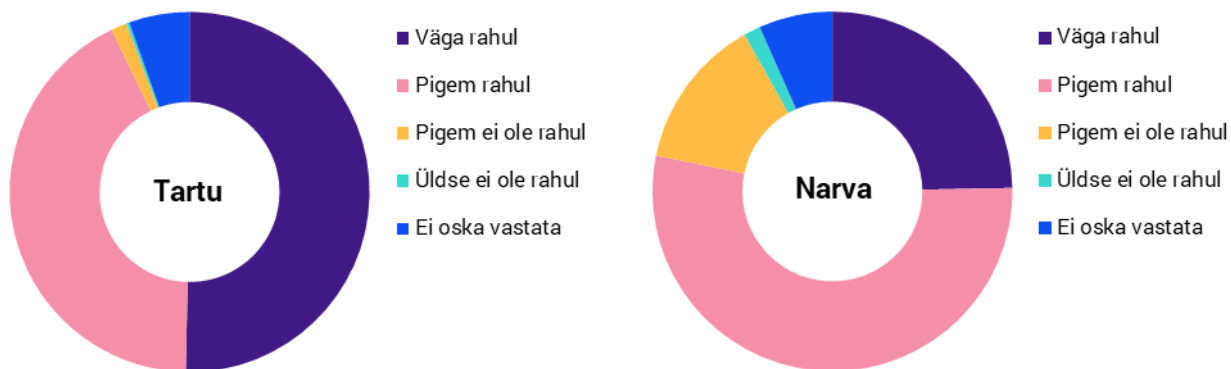
Haridustasemed

Hõivestaatus

Q1.4. Üldiselt rääkides, kas olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna kultuuriasutustega, näiteks kontserdisaalid, teatrid, muuseumid ja raamatukogud?

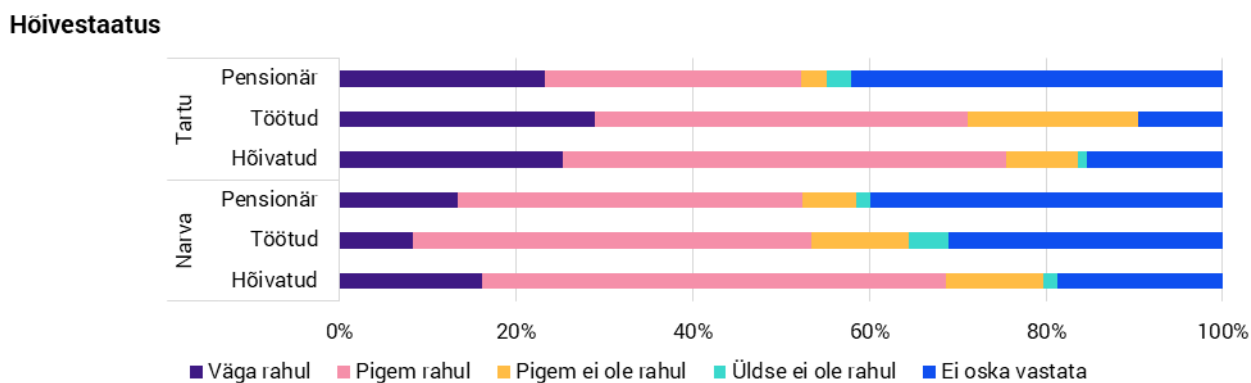
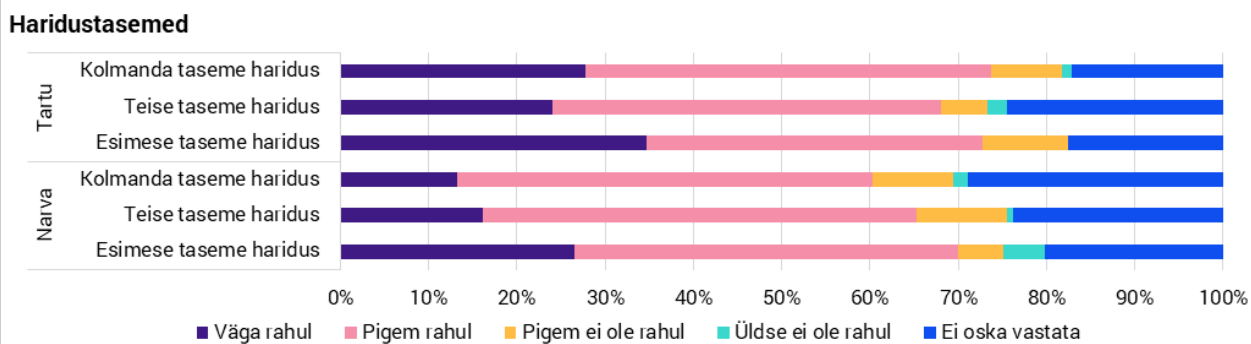
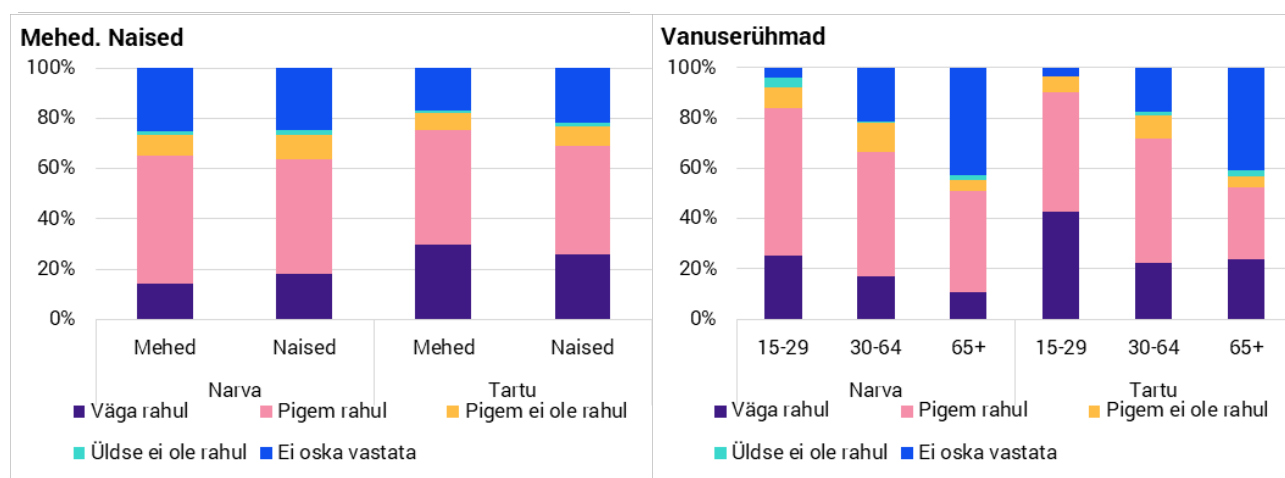

Koolid ja muud haridusasutused

- Positiivse hinnangu linna haridusasutustele andis veidi rohkem kui kaks kolmandikku vähemalt 15-aastasi elanikke Narvas (64,3%) ja natukene vähem kui kolm neljandiku Tartus (71,9%). Haridusasutustega oli Tartus täiesti rahul 28% elanikest ja Narvas 17% elanikest.
- Linna haridusasutustega täiesti rahulolematuid oli nii Narvas kui ka Tartus üsna vähe – ligikaudu 1,5%. Kui liita siia pigem rahulolematud, siis on neid Tartus alla 10% ja Narvas veidi üle 10%. Kahjuks ei saa kõiki ülejäänuid pidada haridusasutustega rahulolevateks, sest märkimisväärne osa ei osanud sellele küsimusele vastata: Narvas neljandik ja Tartus viiendik elanikest.
- Mehed ja naised olid hinnangutes üsna võrdsed. Tartus olid mehed siiski veidi positiivsemad.
- Vanuserühmade järgi olid hinnangud Narvas ja Tartus sarnased: mida nooremad, seda positiivsem hinnang ja seda vähem inimesi, kes ei osanud vastata.
- Haridusasutusi hindavad nii Narvas kui ka Tartus positiivsemalt hõivatud inimesed kui töötud ja pensionärid.
- Elanike haridustaseme järgi olid Narvas ja Tartus hinnangud erinevad. Narvas olid kõrgema haridustasemega inimesed kriitilisemad kui madalama haridustasemega inimesed. Ka Tartus olid kõige positiivsemalt meelestatud esimese haridustasemega inimesed, kuid kolmanda haridustasemega inimesed olid teise haridustasemega inimestest positiivsemad.

Q1.7. Üldiselt rääkides, kas olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna koolide ja muude haridusasutustega?

II Inimeste arvamus oma linnast

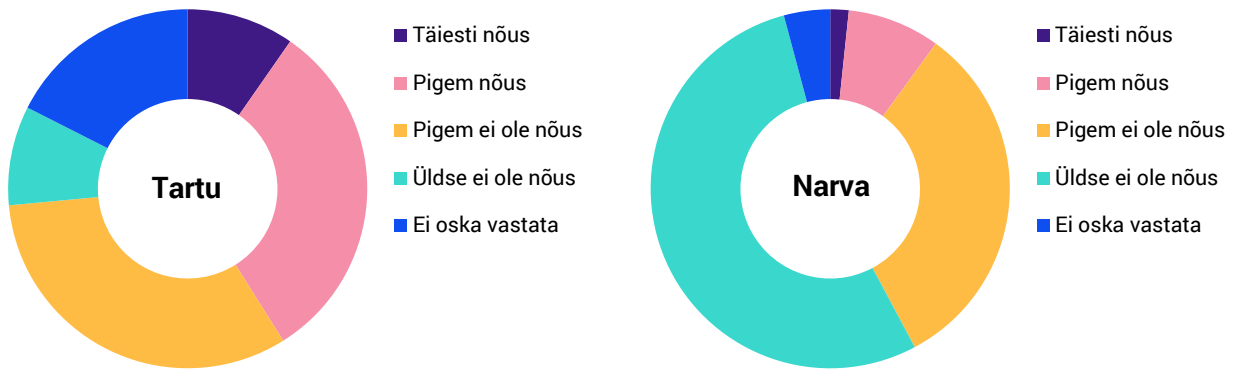
Töötamise võimalused

- Hea töökoha leidmise võimalus on elanike hinnangu kohaselt Tartus märksa suurem kui Narvas. Narvas usub vaid 10% elanikest, et head töökohta on lihtne leida. Tartus on see näitaja 41%.
- Hea töökoha leidmise võimalikkusesse suhtuvad mehed optimistlikumalt kui naised. Nooremad on optimistlikumad kui vanemad inimesed. See suundumus on ühesugune nii Narvas kui ka Tartus, aga rühmade arvamise erinevus Tartus on oluliselt suurem kui Narvas.
- Hea töökoha leidmise lihtsusse usuvad rohkem madalama haridustasemega inimesed ja hõivatud võrreldes pensionäride ning töötutega.

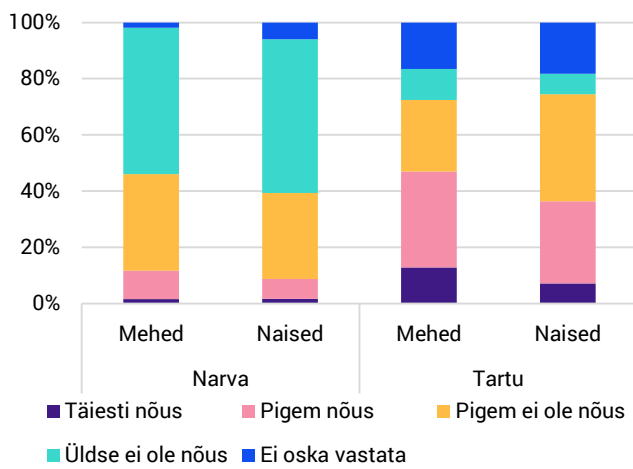
Hea eluaseme leidmise võimalus

- Igaühele on tähtis kõik, mis on seotud tema eluasemega. Uuringus ei küsitud, kui rahul ollakse oma eluasemega, kuid paluti öelda, kui kerge on linnas leida mõistliku hinnaga eluase. Arvestatav hulk inimesi, Tartus veidi üle viiendiku, ei osanud selles kohta hinnangut anda. Kuid vastused räägivad selgelt, et hea hinnaga mõistlikku eluaset on Tartus märgatavalt raskem leida kui Narvas. Kas see võib kujuneda probleemiks ka Tartu arengus? Küsimus tundub olevat põhjendatud, kuigi uuringu andmetele tuginedes ei saa sellele kindlalt vastata.

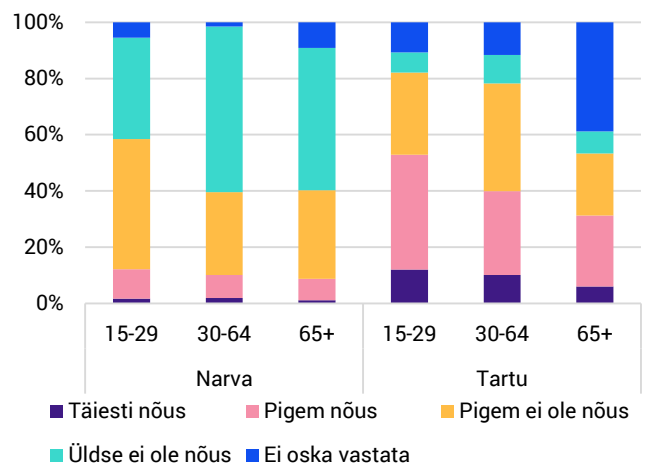
Q2.2. /LINNA NIMI/+s on kerge leida head töökohta

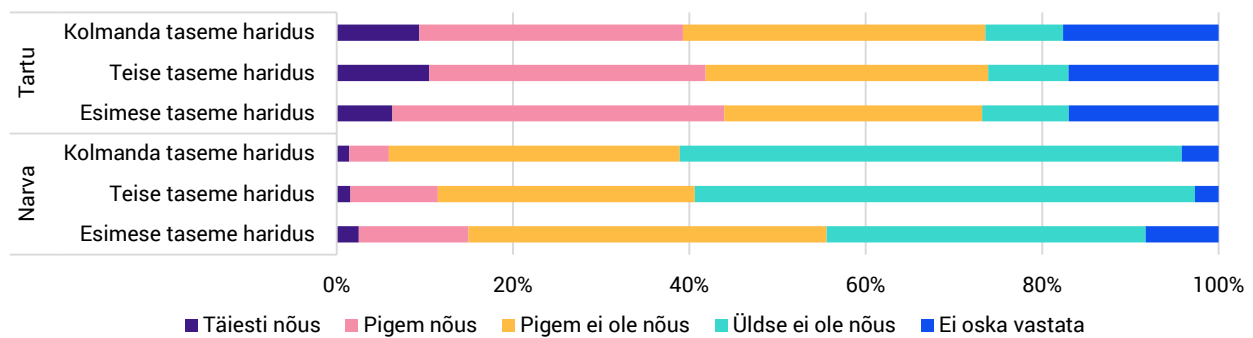
Mehed. Naised

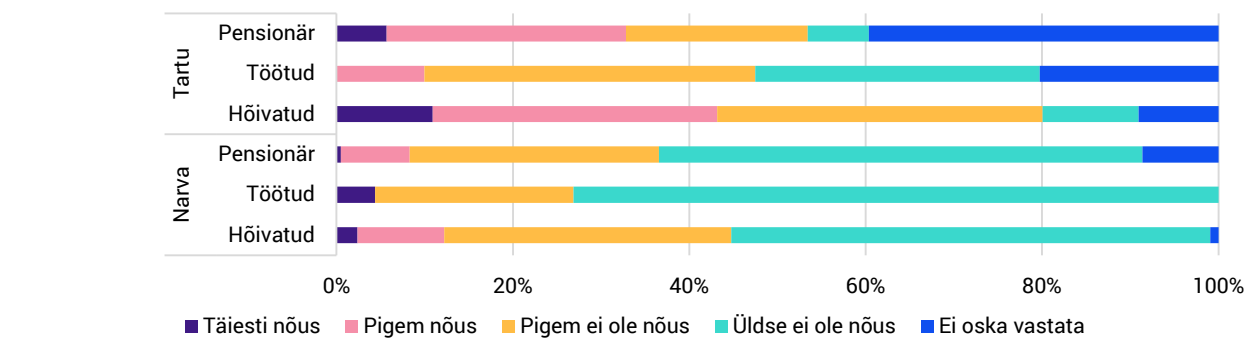
Vanuserühmad

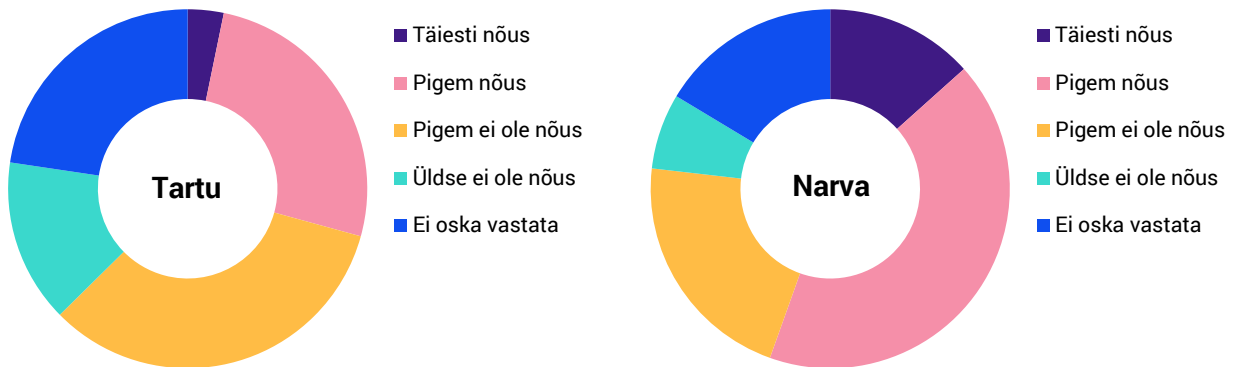
Haridustasemed

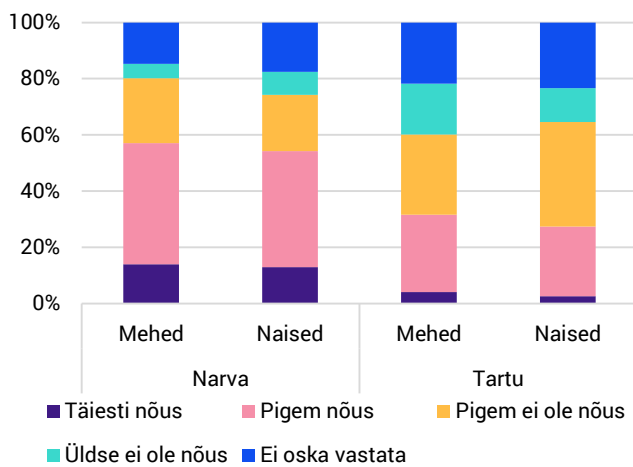
Hõivestaatus

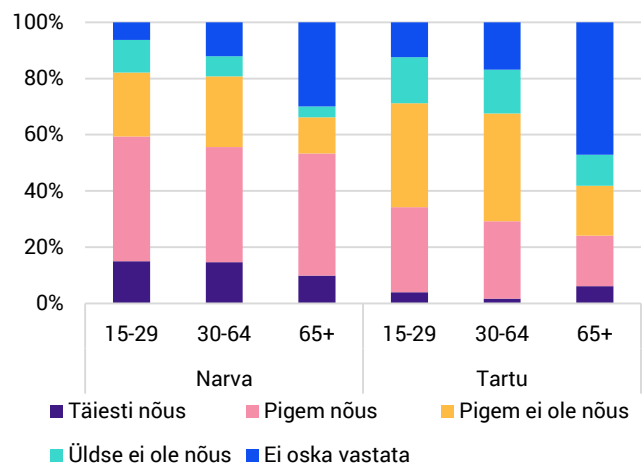
Q2.5. /LINNA NIMI/+s on kerge leida mõistliku hinnaga hea eluase

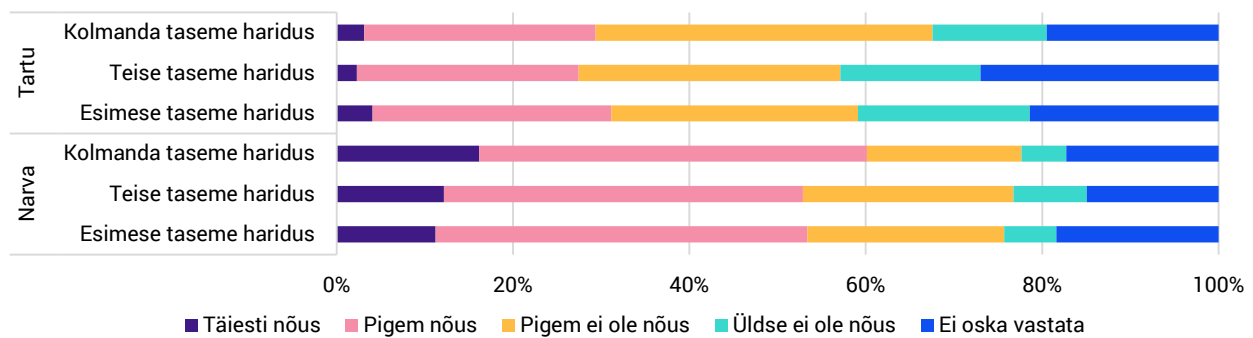
Mehed. Naised

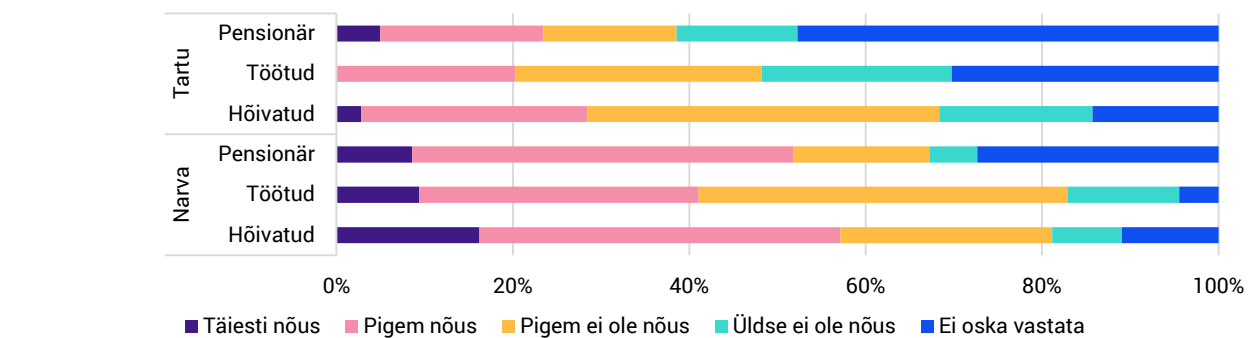
Vanuserühmad

Haridustasemed

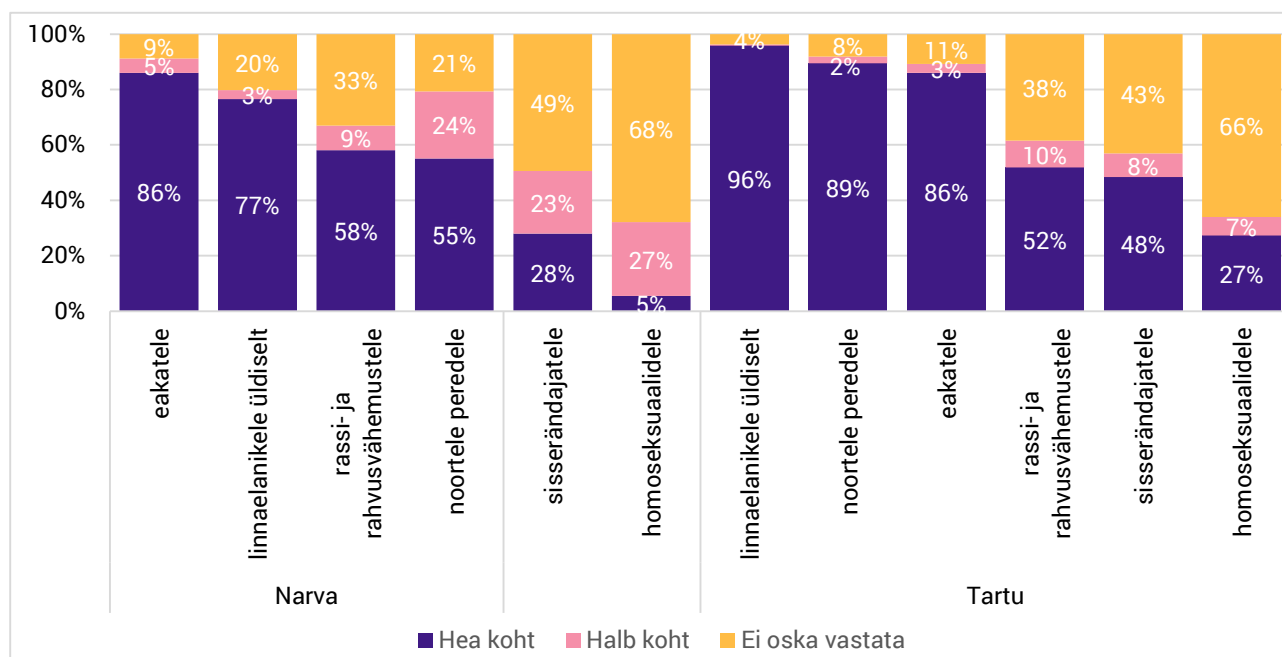
Hõivestaatus

Linn erinevate inimrühmade elukohana

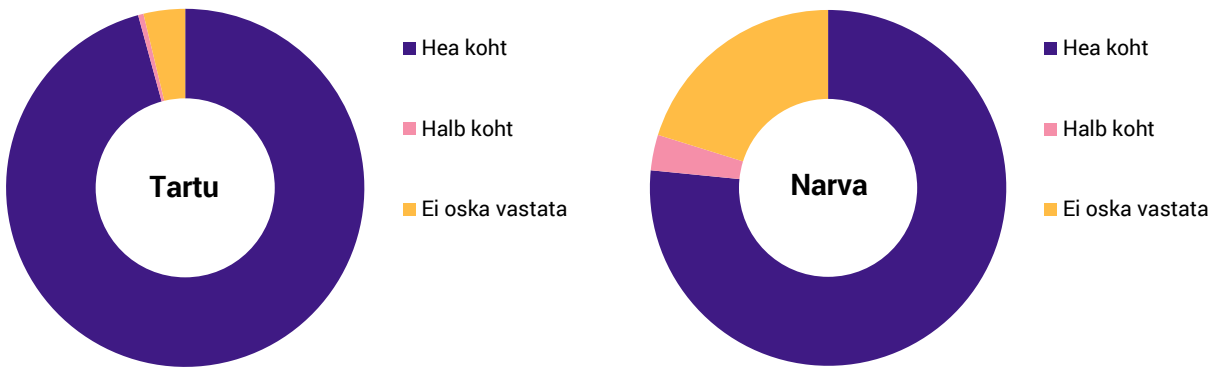
- Tartu vähemalt 15-aastastest elanikest 95,8% leiab, et Tartu on hea koht elamiseks ja 3,8% elanikest ei oska seda hinnata. Mõned üksikud Tartu elanikud (0,5%) leiavad, et Tartu ei ole hea koht elamiseks.
- Valdav osa Narva elanikke (77%) leiab, et see on hea koht elamiseks, vaid üksikud (3%) leiavad, et see pole nii. Viiendik Narva elanikest ei oska hinnangut anda. Miks jätab viiendik sellele küsimusele vastamata? Ehk seepärast, et küsimus ei võimalda anda üldisemat hinnangut „pigem hea koht“, „pigem halb koht“? Igal juhul on Narva elanikud oma linna kui elukohaga vähem rahul kui Tartu elanikud. Etteruttavalt olgu öeldud, et samasugused tendentsid ilmnevad ka järgnevate küsimuste juures.
- Taustatunnuste juures väärib Tartu juures märkimist ootuspärane tulemus, et töötud on hõivatutest või pensionäridest linna kui elukohaga vähem rahul.
- Nagu Tartus on ka Narva töötud hõivatute ja pensionäridega võrreldes linna kui elupaigaga vähem rahul. Narva kohta saab lisaks öelda, et naised on selles küsimuses meestest positiivsemad ja vanuse suurenedes rahulolu linna kui elupaigaga paraneb.
- Küsitluses uuriti ka, kuidas Narva ja Tartu sobib elamiseks eri inimrühmadele. Nende küsimuste juures tuleb hinnangu andmisel kindlasti tähele panna, et vastasid kõik vähemalt 15-aastased elanikud, mitte ainult vastava rühma, näiteks rassi- ja rahvusvähemuste esindajad. Küllap tuleneb sellest ka, et mõne rühma, näiteks homoseksuaalide, sisserändajate ning rassi- ja rahvusvähemuste kohta ei osanud paljud intervjuueeritavad hinnangut anda.
- Narva ja Tartu elanike hinnangud linnade elukohana sobivuse kohta mõnele rahvastikurühmale erinevad oluliselt. Mõned näited.
  - Noortele peredele peab Narvat sobivaks elukohaks 55% elanikke. Seda on vähem kui neid, kes peavad Narvat elukohana sobivaks rassi- ja rahvusvähemustele (58%). Noortele peredele peab Narvat elukohana sobimatuks neljandik elanikke, Tartus 2,4%.
  - Linnaelanike hinnangul on Tartu homoseksuaalidele oluliselt sobivam elukoht kui Narva.
  - Eakatele (vähemalt 65-aastaste) on Narva ja Tartu üsna võrdselt sobivad elukohad.

Narva ja Tartu elamiskohana erinevatele rühmadele, 2018

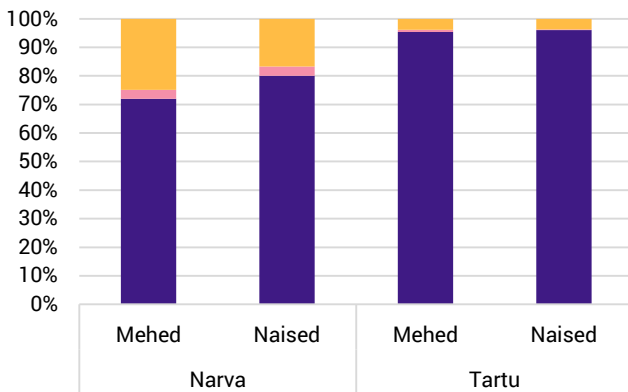

Allikas: statistikaamet

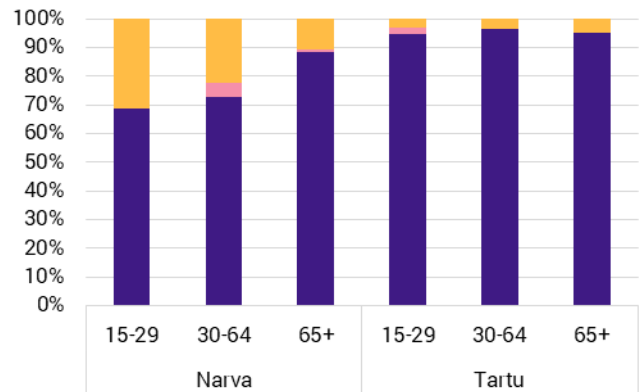
Q3.1. Hinnake, kas /LINNA NIMI/ linn on hea koht, halb koht või ei oska öelda elamiseks linnaelanikele üldiselt

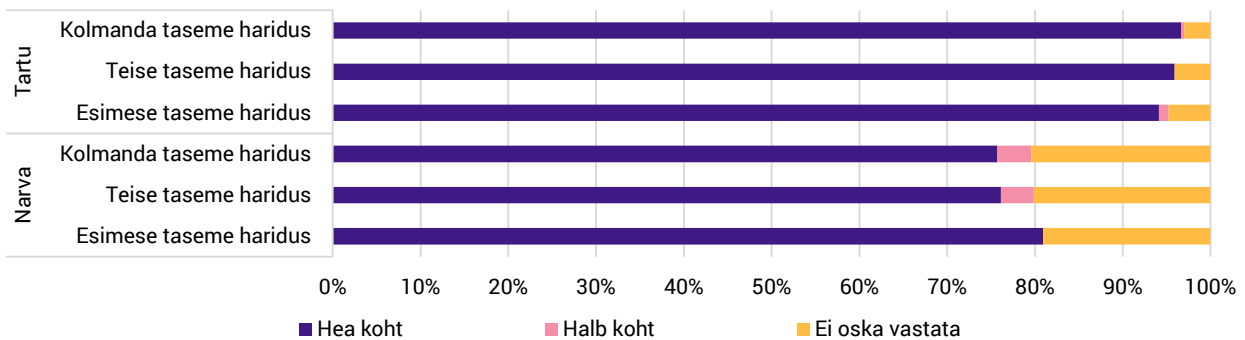
Mehed. Naised

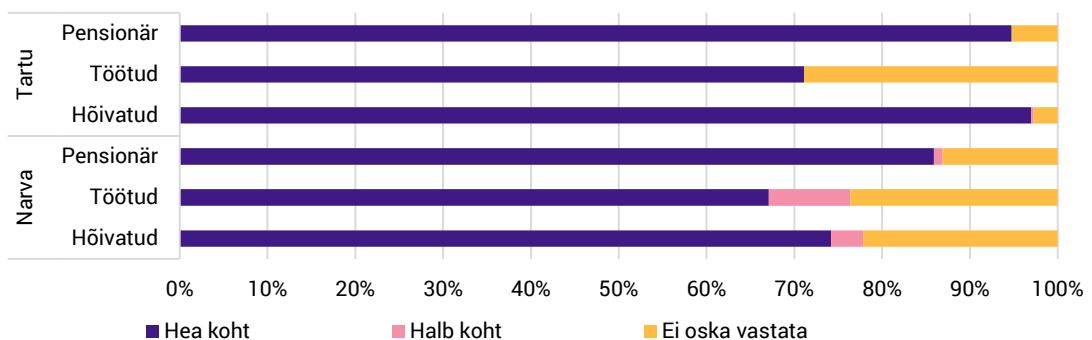
Vanuserühmad

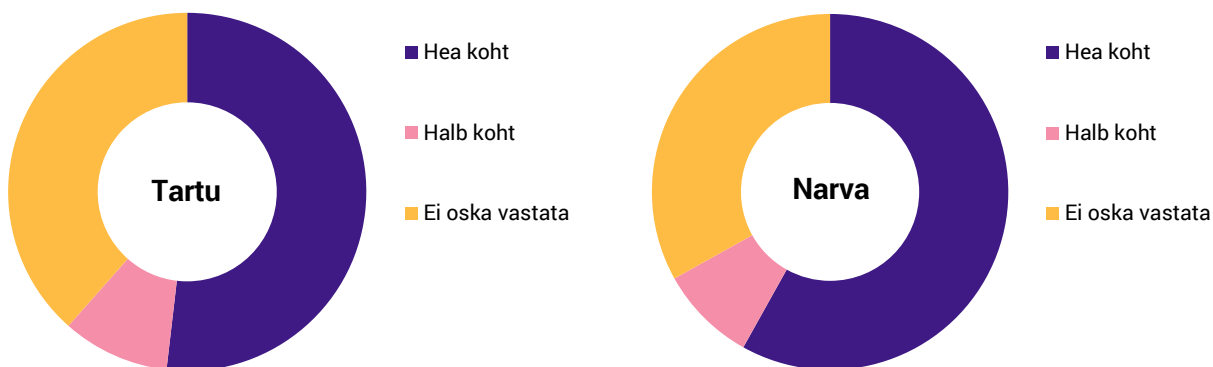
Haridustasemed

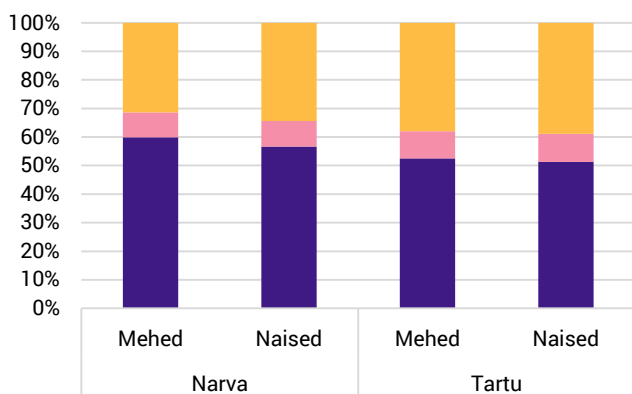
Hõivestaatus

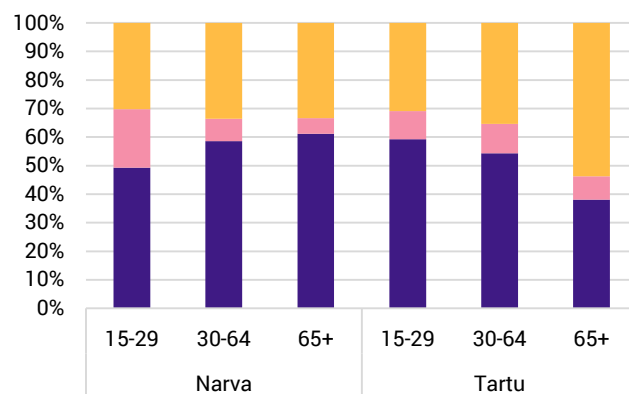
Q3.2. Hinnake, kas /LINNA NIMI/ linn on hea koht, halb koht või ei oska öelda elamiseks rassi- ja rahvusvähemustele

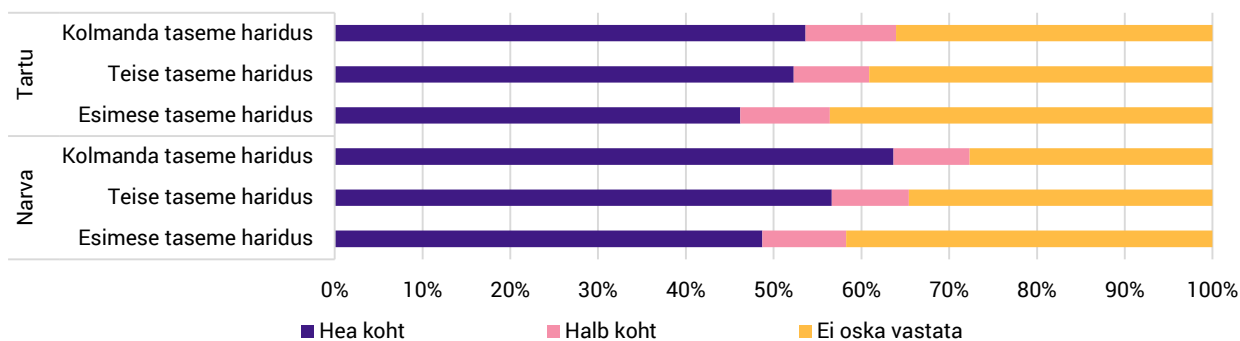
Mehed. Naised

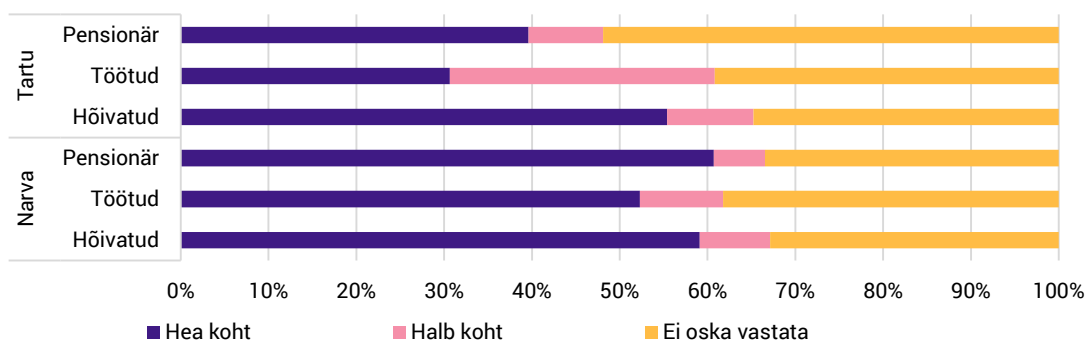
Vanuserühmad

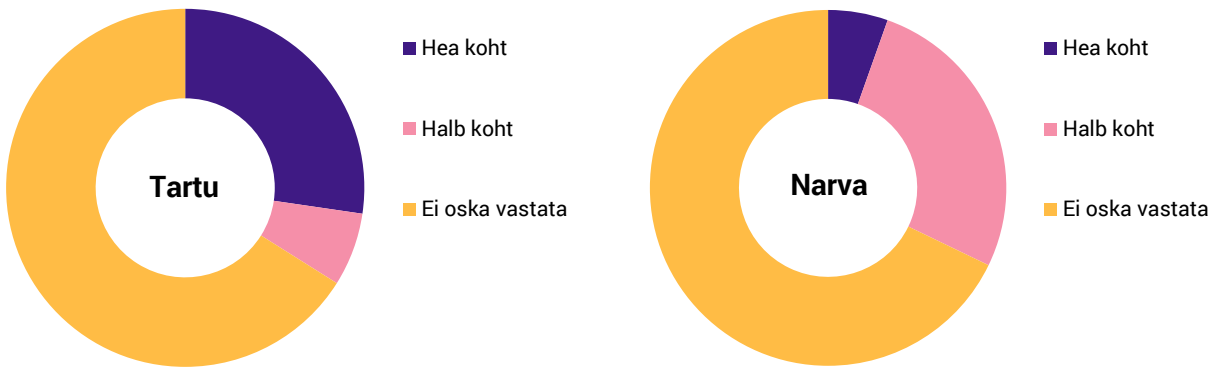
Haridustasemed

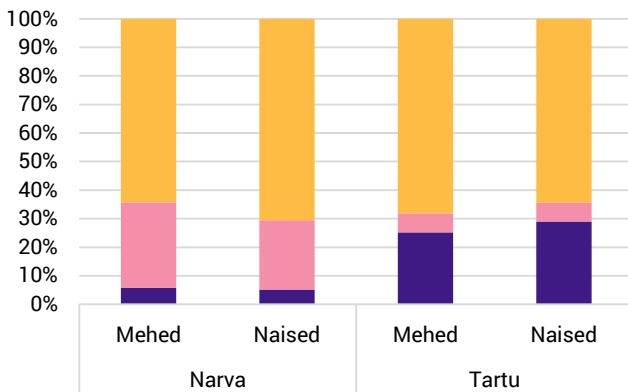
Hõivestaatus

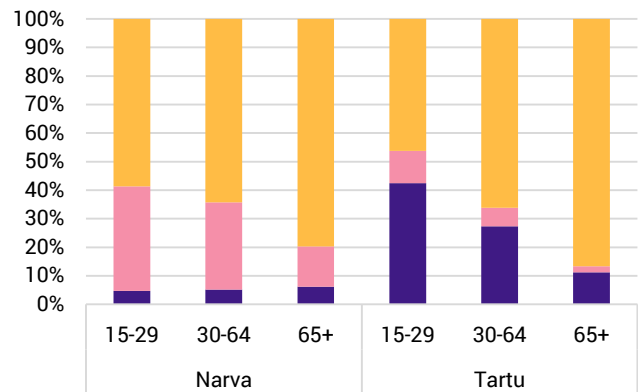
Q3.3. Hinnake, kas /LINNA NIMI/ linn on hea koht, halb koht või ei oska öelda elamiseks homoseksuaalidele

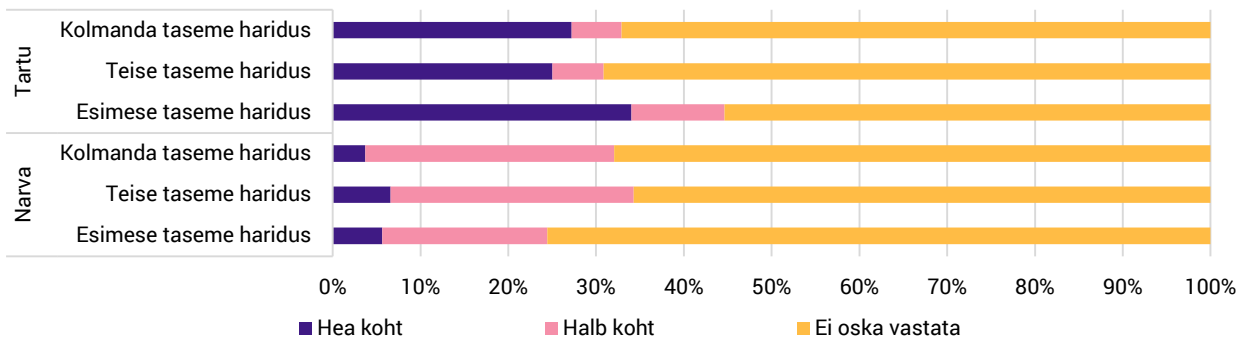
Mehed. Naised

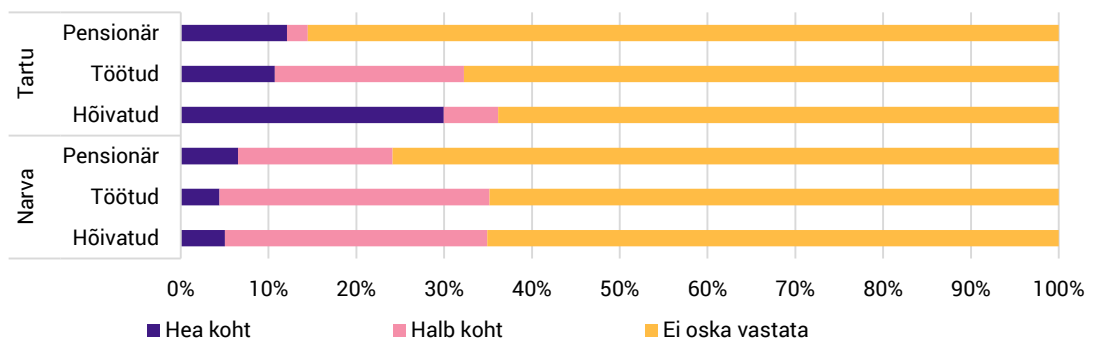
Vanuserühmad

Haridustasemed

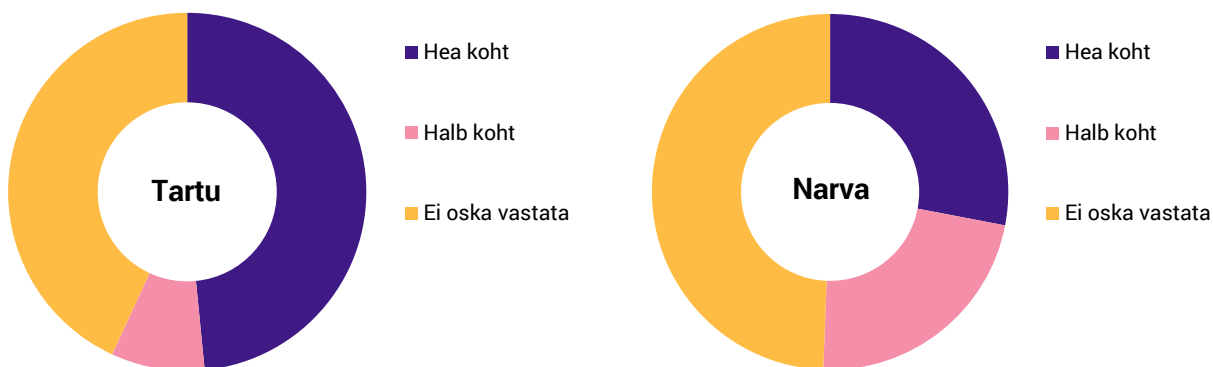

Hõivestaatus

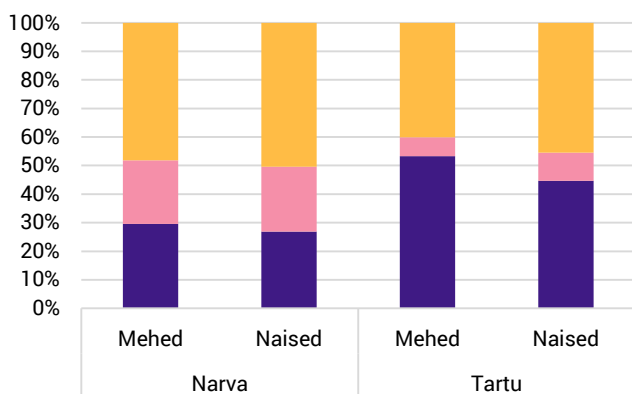

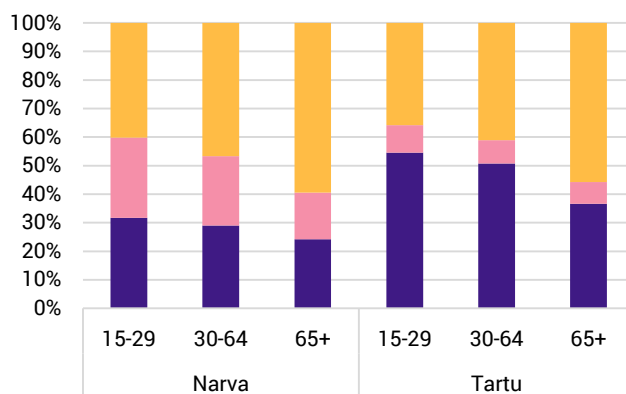
Q3.4. Hinnake, kas /LINNA NIMI/ linn on hea koht, halb koht või ei oska öelda elamiseks teistest riikidest sisserändajatele

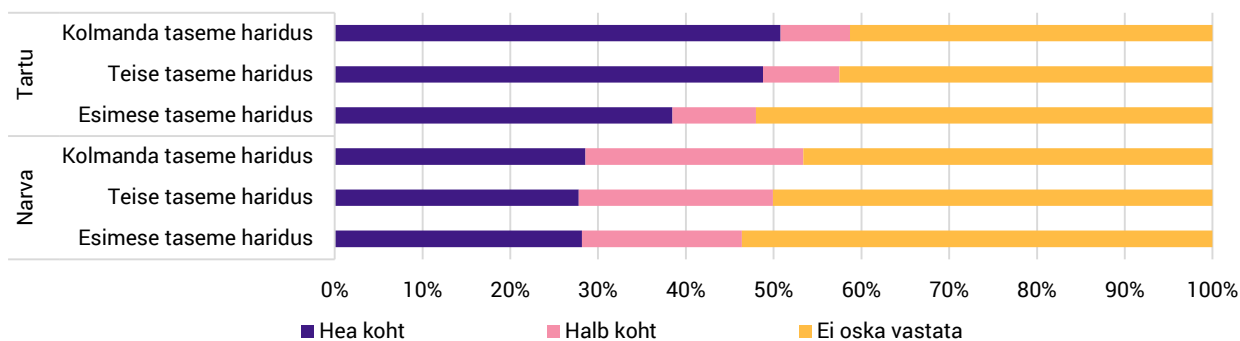
Mehed. Naised

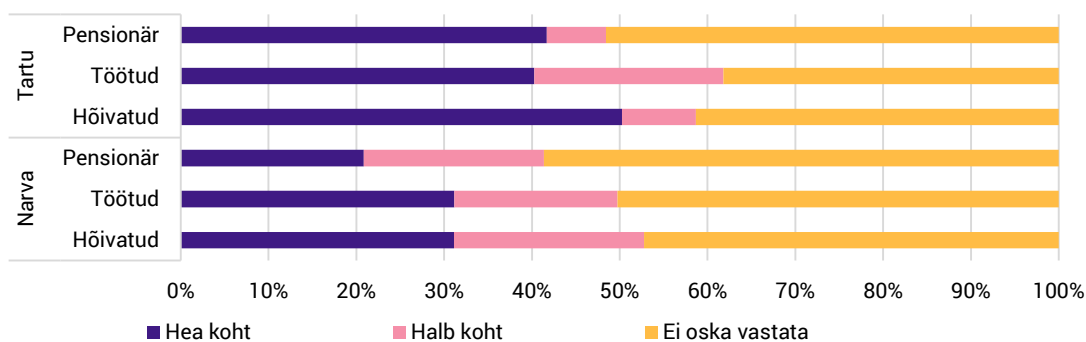
Vanuserühmad

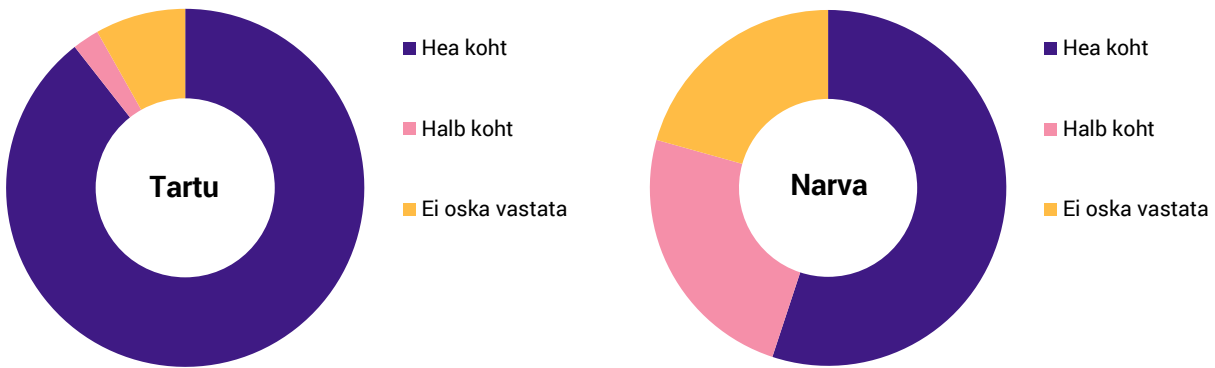
Haridustasemed

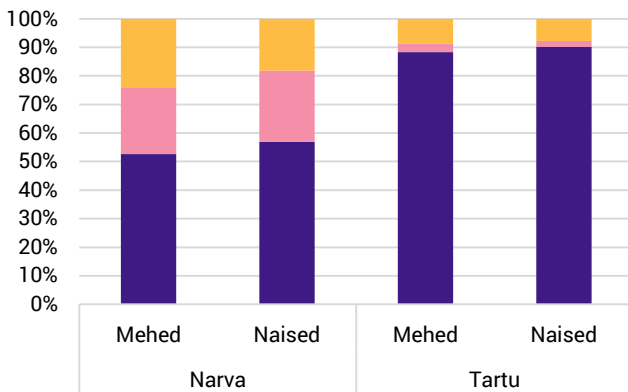
Hõivestaatus

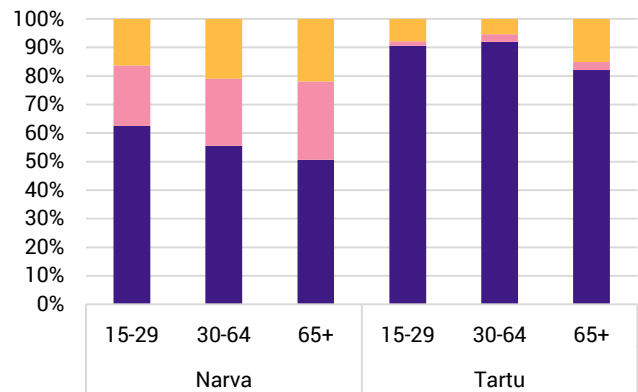
Q3.5. Hinnake, kas /LINNA NIMI/ linn on hea koht, halb koht või ei oska öelda elamiseks noortele lastega peredele

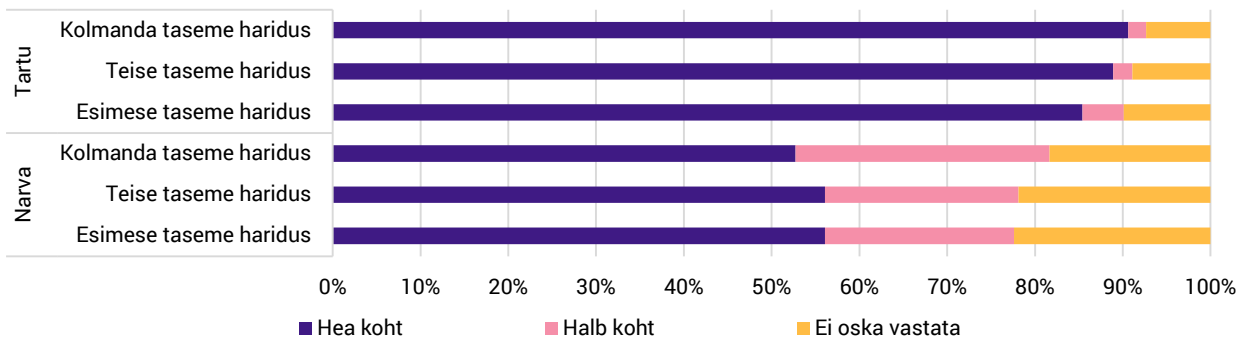
Mehed. Naised

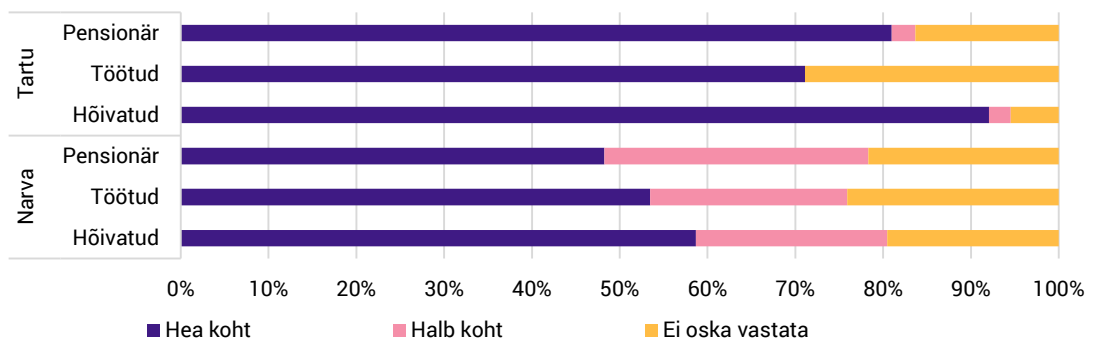
Vanuserühmad

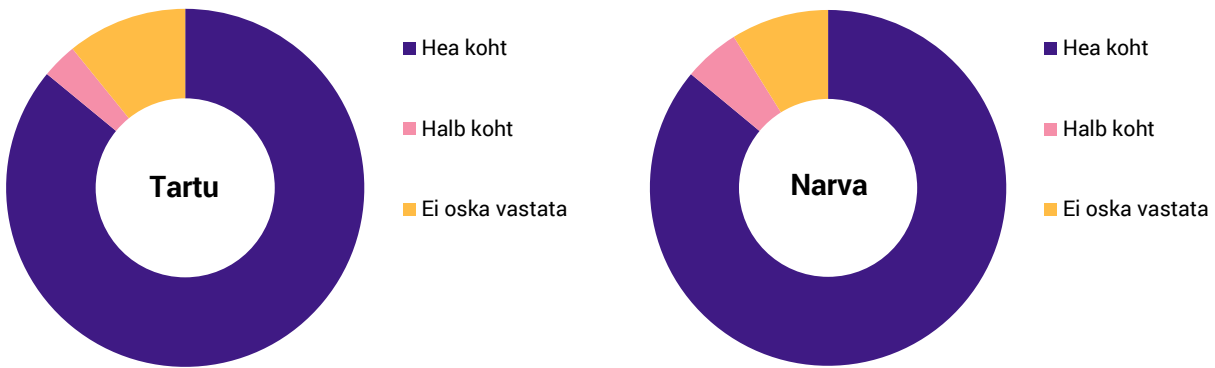
Haridustasemed

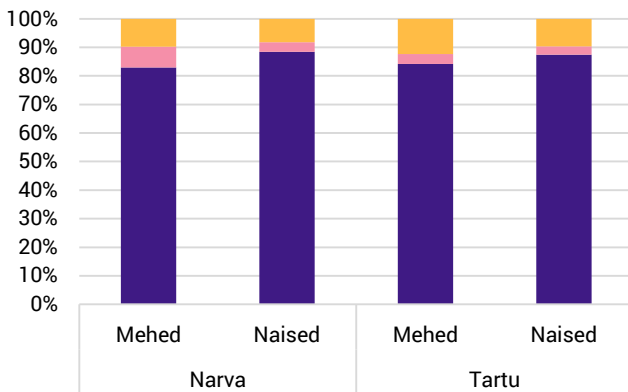
Hõivestaatus

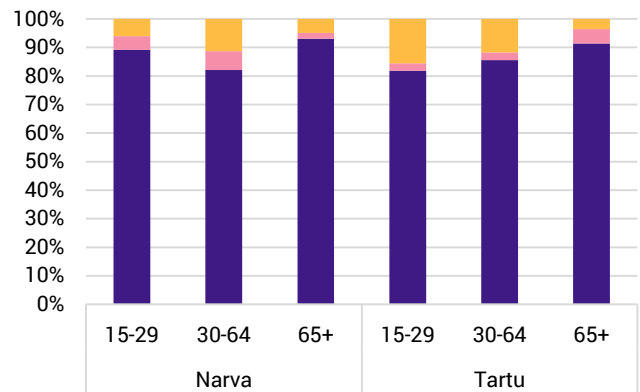
Q3.6. Hinnake, kas /LINNA NIMI/ linn on hea koht, halb koht või ei oska öelda elamiseks eakatele

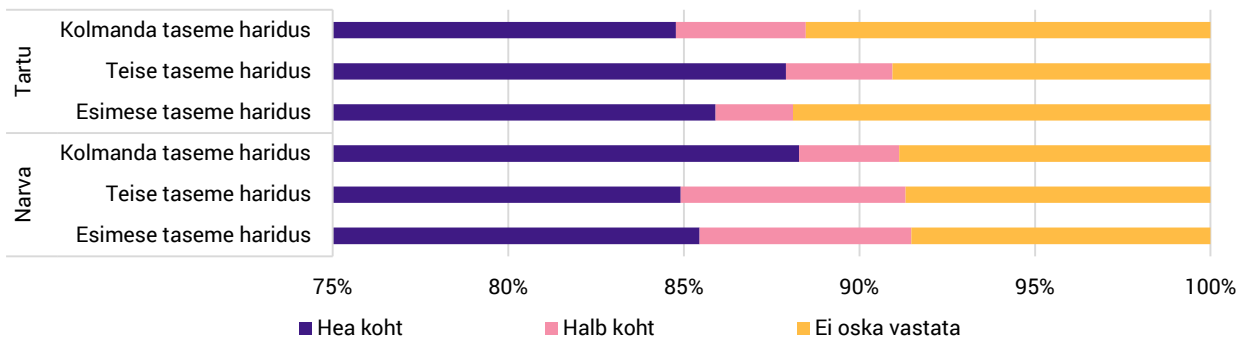
Mehed. Naised

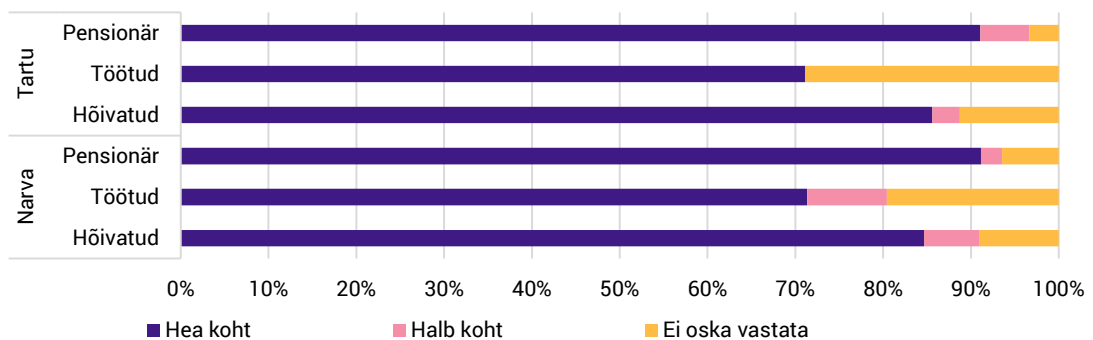
Vanuserühmad

Haridustasemed

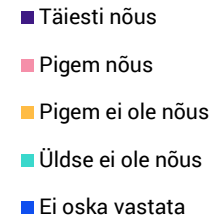
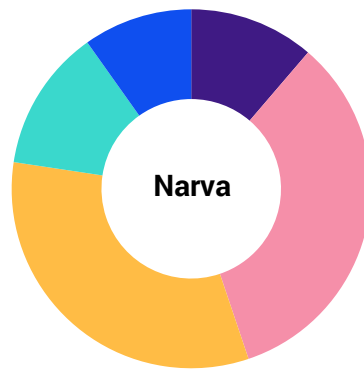
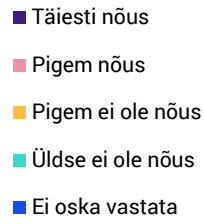
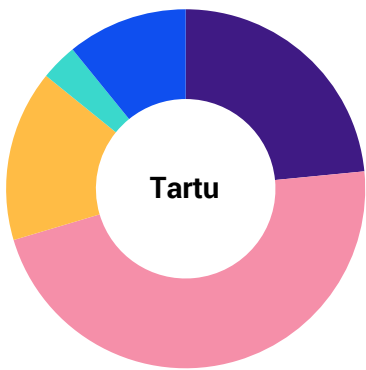
Hõivestaatus

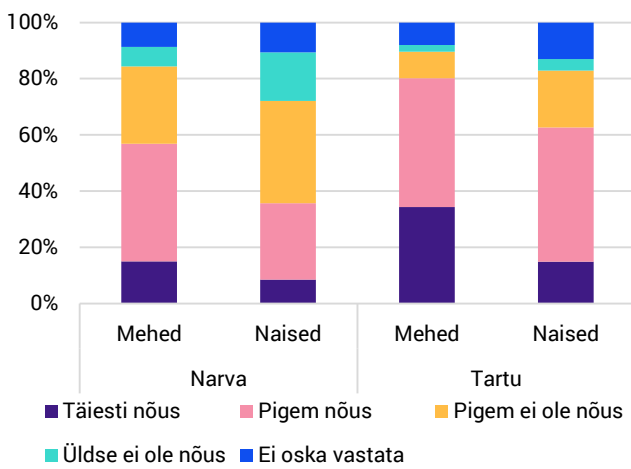
Elanike turvalisus

- Turvalisus on mitmekihiline mõiste ja ülioluline küsimus. Uuriti, kuidas vähemalt 15-aastased inimesed hindavad oma turvatunnet öises linnas liikudes, linnas üldiselt ja koduümbruses. Taheti ka teada, kas küsitletu või tema leibkond on viimase 12 kuu jooksul sattunud rünnaku, röövi või varguse ohvriks. Kindlasti ei hõlma need küsimuse turvalisuse mõistet kõikselt, aga mõtlemisainet pakuvad kindlasti.
- Linna öistel tänavatel üksi ringi käies tunneb end turvaliselt või pigem turvaliselt 45% Narva ja 70% Tartu elanikke. Muidugi oleks hea, kui end võiksid turvaliselt tunda kõik linnaelanikud. Paraku on sellist ideaalolukorda nüüdismaailmas üsna võimatu tagada. Keeruline on hinnata, millist olukorda saaksime hinnata heaks, millist halvaks. Mõned piirid saaks ehk määrata pärast seda, kui Eurostat on avaldanud 2019. aasta uuringu kõik andmed. Praegu saab öelda, et Tartu ja Narva inimeste üldine hinnang turvalisusele linnas erineb oluliselt. Narvas on see väga tõsine probleem ja Tartus on turvalisuse üle mõtlemisainet piisavalt.
- Linna öiste tänavate üldist turvalisust hindavad paremaks mehed ja 15–29-aastased inimesed. Vanuserühmade võrdluses tunnevad end öistel tänavatel kõige ebaturvalisemalt vähemalt 65-aastased elanikud. Huvitav on, et vaadeldavate rühmade seas hõivestaatuse järgi tunnevad end kodulinna tänavatel kõige turvalisemalt Tartu töötud.
- Koduümbruse öistel tänavatel liikudes tunnevad end võrreldes kogu linna öistel tänavatel liikumisega turvalisemalt nii Narva kui ka Tartu elanikud. Koduümbruses tunnevad end turvaliselt või pigem turvaliselt 62% narvakatest ja 82% tartlastest. Tähtis on tähele panna, et koduümbruses on turvalisuse näitaja parem eelkõige selle arvelt, et tuntakse end „turvaliselt“, mitte „pigem turvaliselt“.
- Narva ja Tartu võrdlemisel on huvitav, et koduümbruse öistel tänavatel tunnevad end Tartus kõige turvalisemalt kolmanda haridustasemega inimesed. Narvas aga tunnevad kolmanda haridustasemega inimesed end vähem turvaliselt kui esimese ja teise taseme haridusega inimesed.
- Põhimõtteliselt on vahe selles, kuidas olukorda tajutakse ja milline see tegelikult on. Turvalisust uuriti selles küsitluses mõlemast küljest. Küsitluse andmete alusel on nii nagu tunnetuslik olukord ka tegelik olukord Tartus parem kui Narvas. Viimase 12 kuu jooksul on Narvas rünnatud või röövitud 2,1% ja Tartus 1,7% elanikest; Narvas on varastatud raha või muud vara 6,9% ja Tartus 6,3% elanikest või nende leibkonna liikmetelt.
- Turvatunde tagamiseks töötavad paljud inimesed, asutused ja organisatsioonid. Tähtis osa selles on politseil. Nii Narva kui ka Tartu elanikud valdavalt usaldavad politseid: Narvas 74% ja Tartus 88% vähemalt 15-aastastest elanikest.

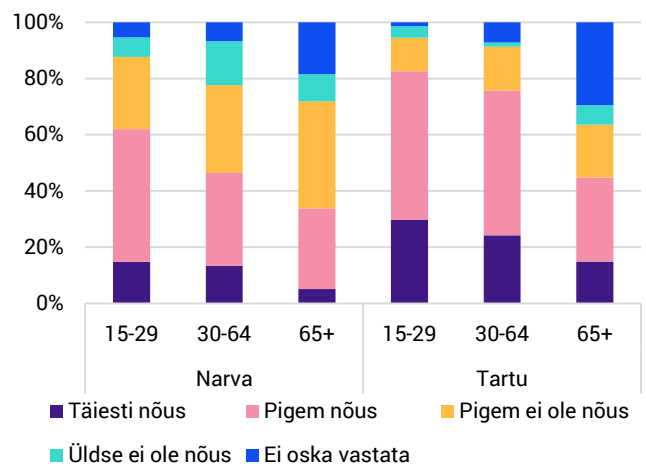
Q2.3. Tunnen end turvaliselt /LINNA NIMI/+s öösel üksi ringi käies

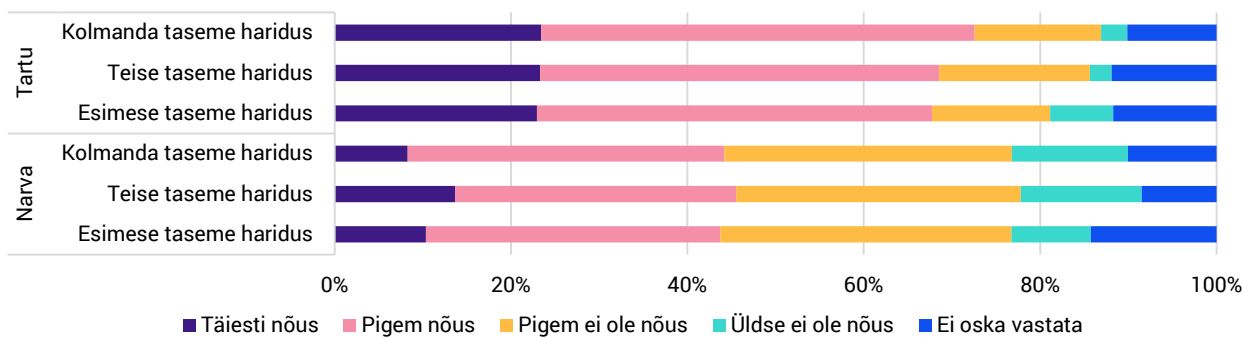
Mehed. Naised

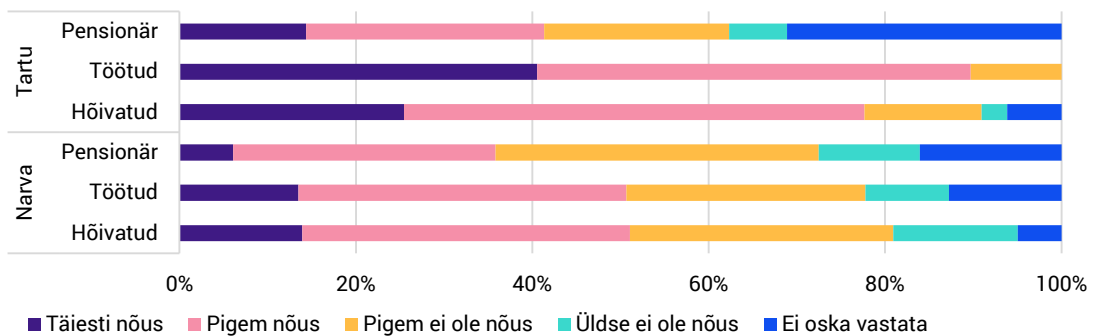
Vanuserühmad

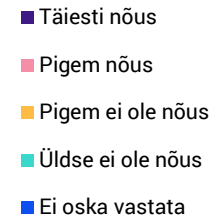
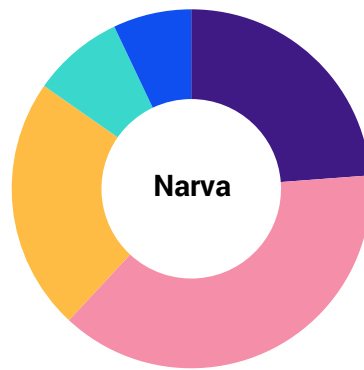
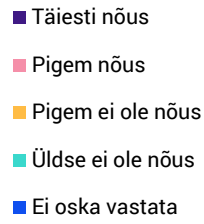
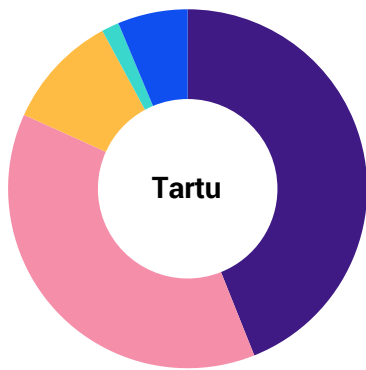
Haridustasemed

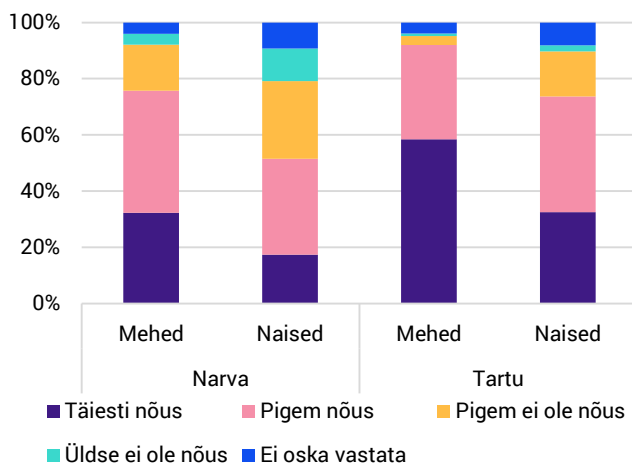
Hõivestaatus

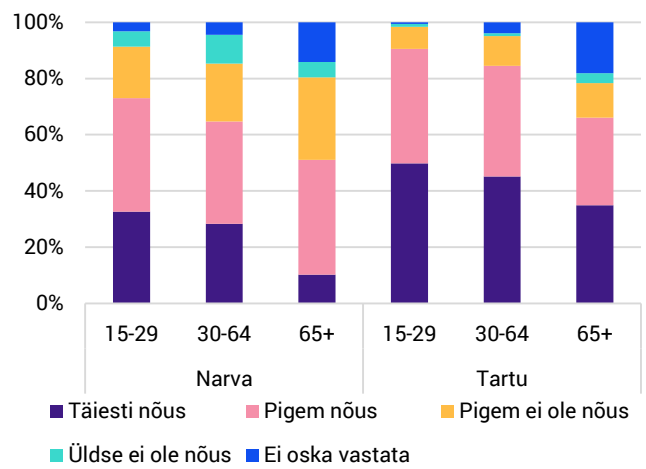
Q2.4. Tunnen end turvaliselt kodu ümbruses öösel üksi ringi käies

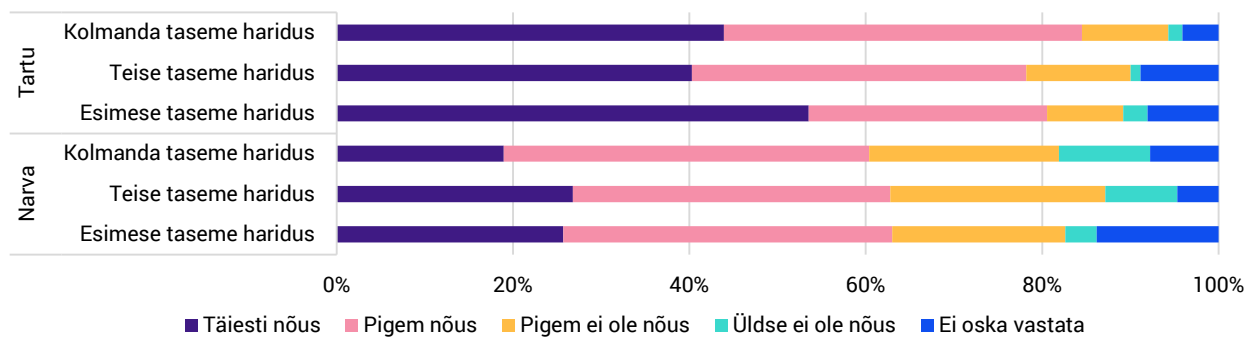
Mehed. Naised

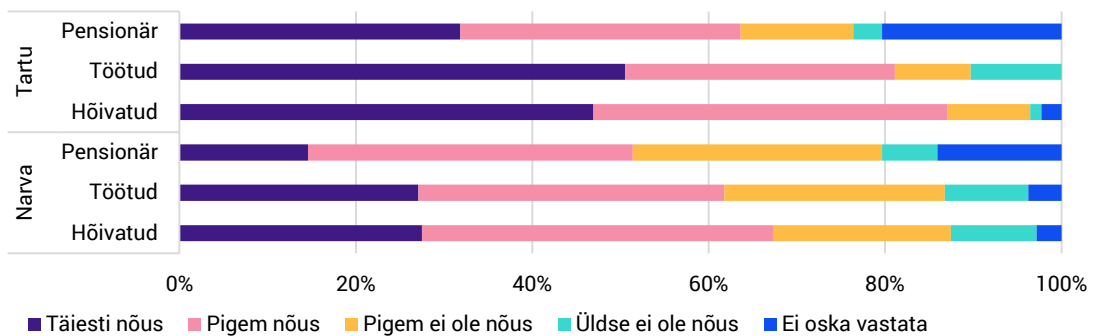
Vanuserühmad

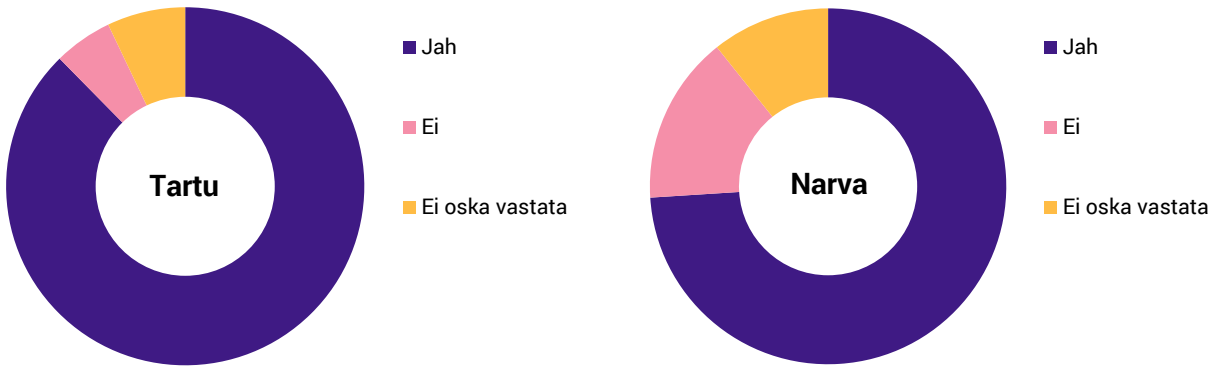
Haridustasemed

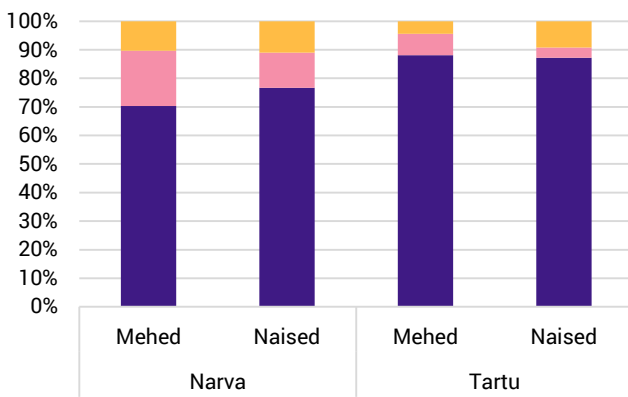
Hõivestaatus

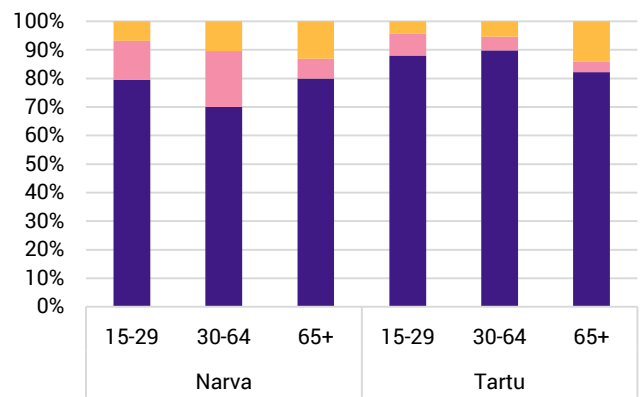
Q7. Kas usaldate /LINNA NIMI/ linna politseid?

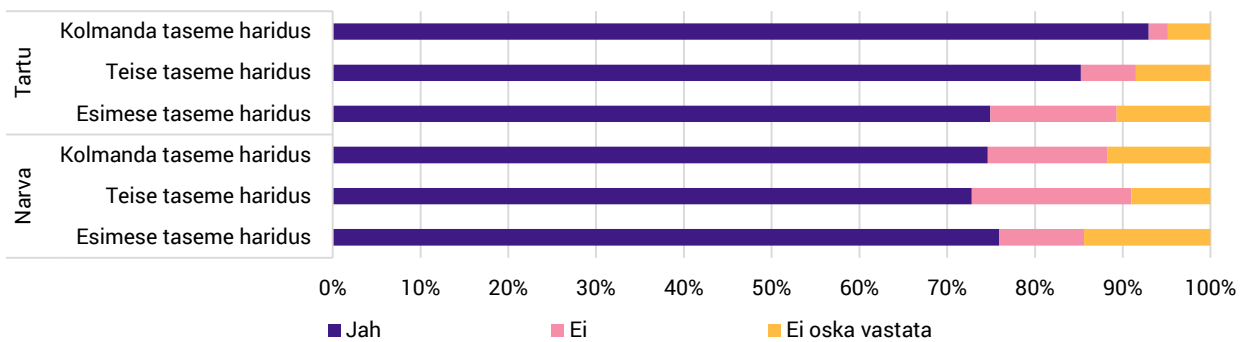
Mehed. Naised

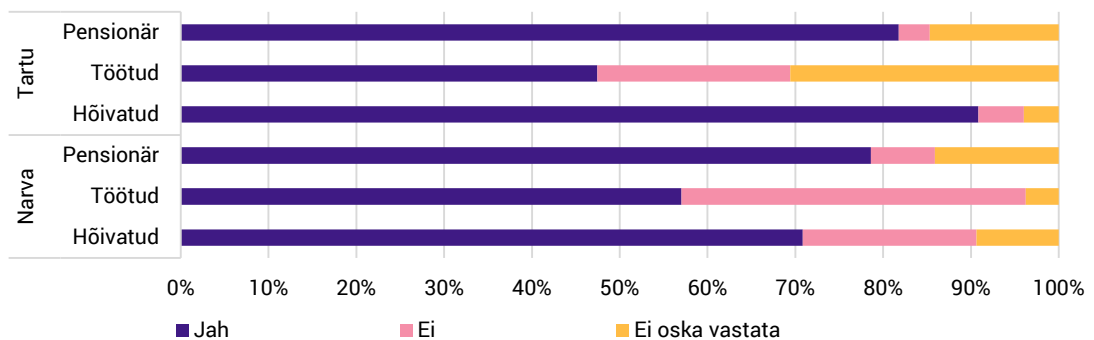
Vanuserühmad

Haridustasemed

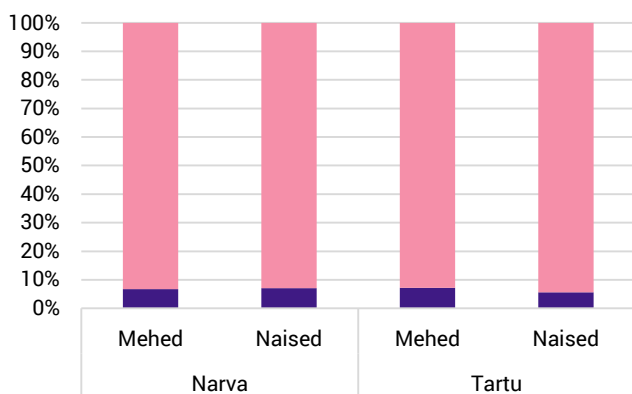
Hõivestaatus

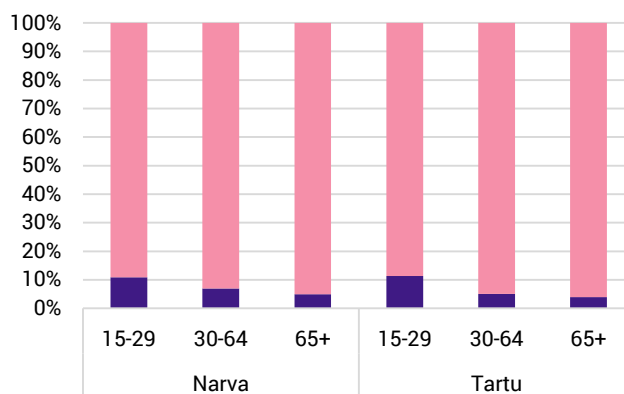
Q8. Kas viimase 12 kuu jooksul on Teilt või Teie leibkonna liikmelt varastatud raha või muud vara?

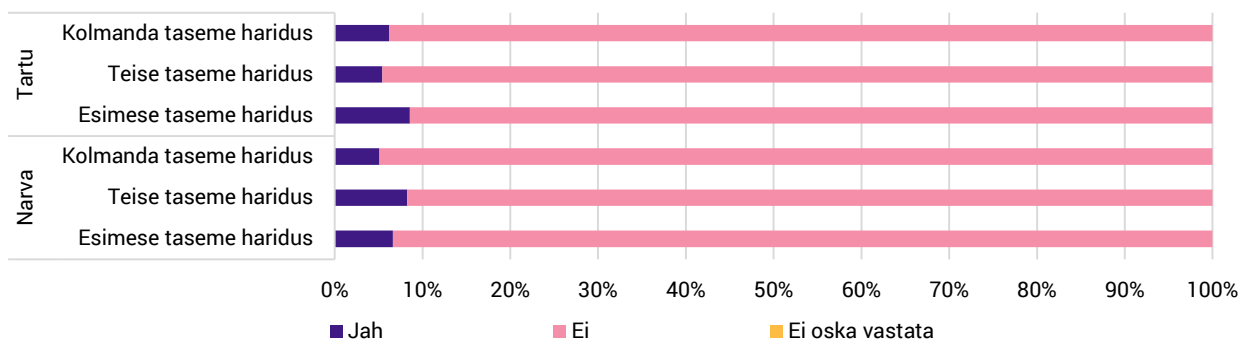
Mehed. Naised

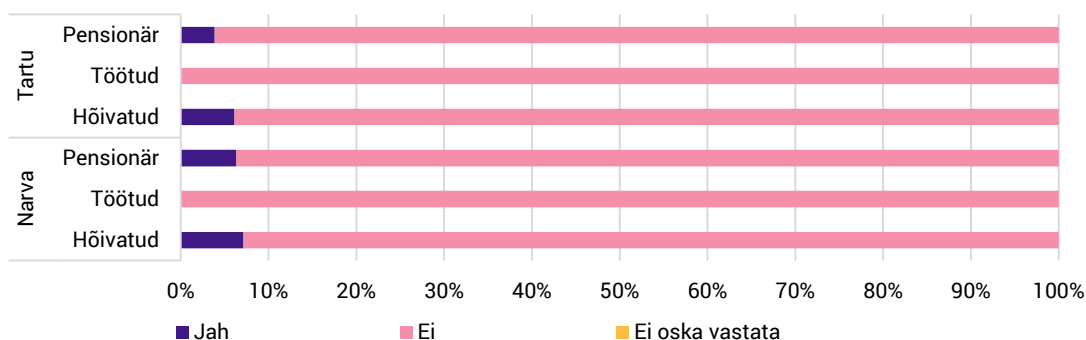
Vanuserühmad

Haridustasemed

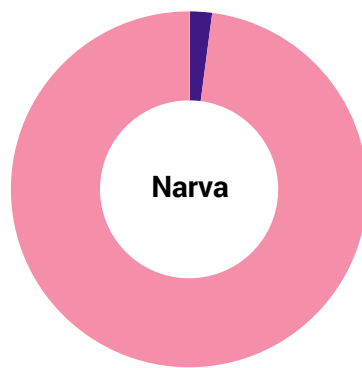
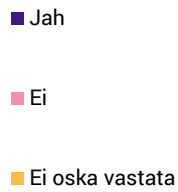
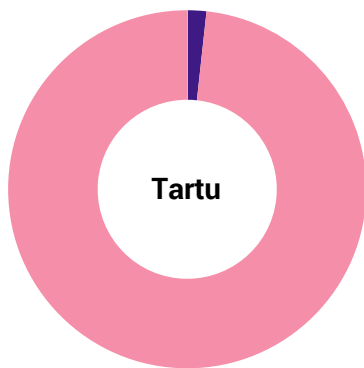

Hõivestaatus

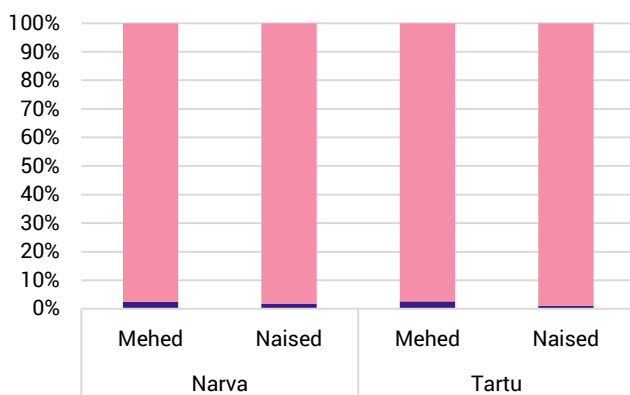

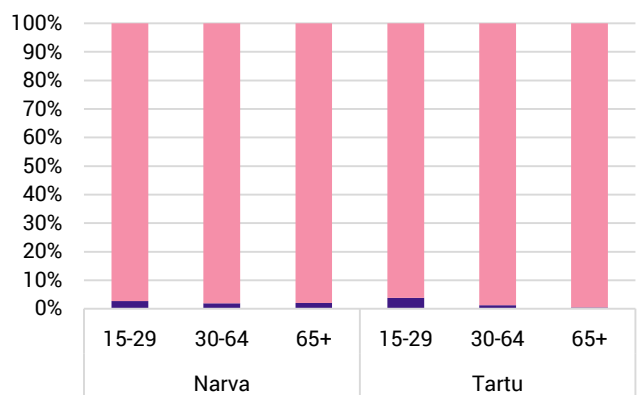
Q9. Kas Teid on viimase 12 kuu jooksul rünnatud või röövitud?

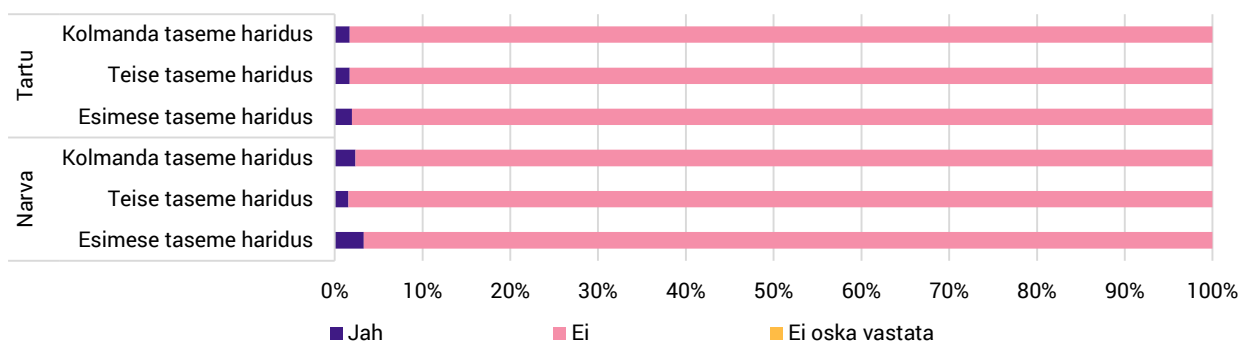
Mehed. Naised

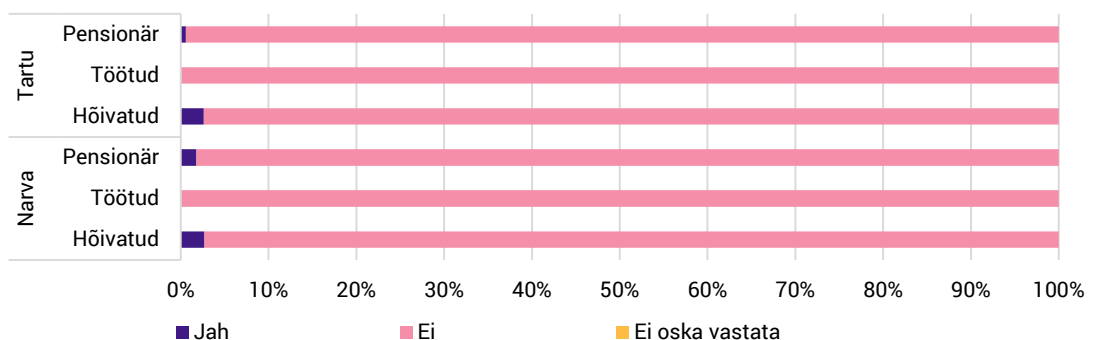
Vanuserühmad

Haridustasemed

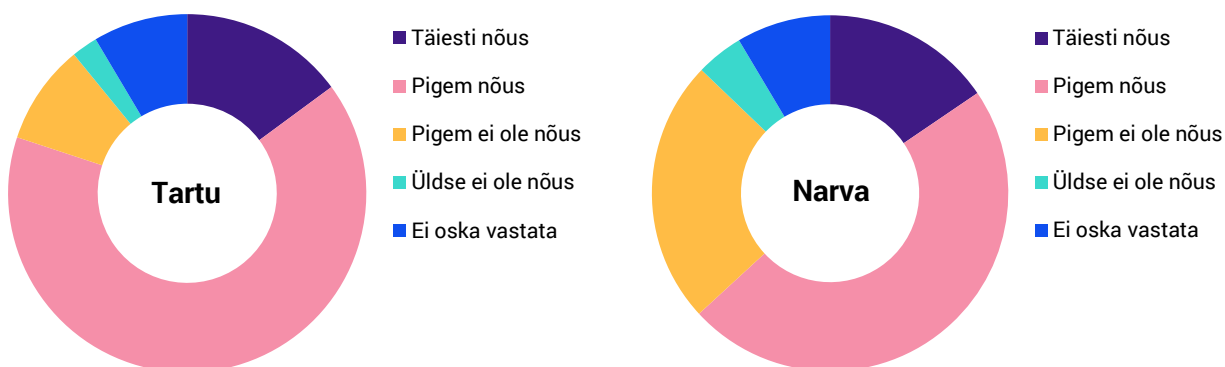
Hõivestaatus

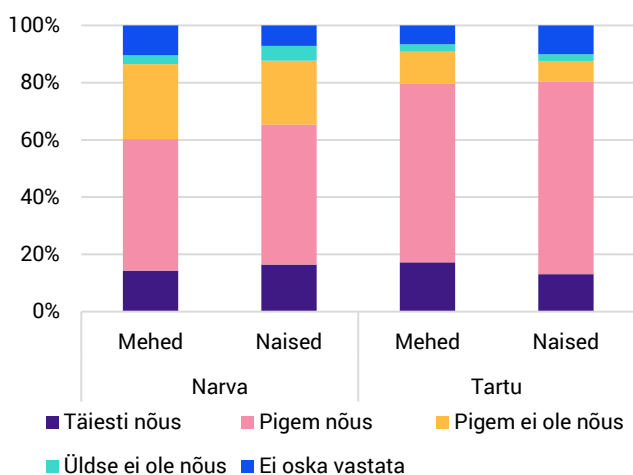
Inimeste usaldus üksteise vastu

- Inimeste (põhjendatud) usaldus üksteise vastu iseloomustab kindlasti elu linnas. Keeruline on öelda, kui palju peaksid inimesed üksteist usaldama linnas, mis pole väga suur. Mingid piirid võib ehk seada, kui avaldatakse Eurostati 2019. aasta uuringu tulemused Euroopa teiste linnade kohta ja võrrelda saab Tartu ning Narva elanike arvuga samas suurusjärgus linnu. Narvat ja Tartut võrreldes saab öelda, et inimeste usaldus üksteise vastu on Tartus suurem kui Narvas, mis sunnib arvama, et Narvas väärib see küsimus suuremat tähelepanu. Narva ja Tartu erinevus tuleneb põhiliselt sellest, et Tartus on suhteliselt rohkem elanikke nõus usalduse kohta esitatud väitega „olen pigem nõus“. Neid, kes on selle väitega täiesti nõus, on mõlemas linnas peaaegu võrdselt.
- Nii Narvas kui ka Tartus on usaldus naabruskonna inimeste vastu suurem kui kogu linna inimeste vastu. See on ootuspärane tulemus.
- Usaldus on kindlasti seotud vajaduse korral abi saamisega. Keeruline on loota abi, kui inimeste vahel puudub usaldus. Peale usaldusele peab olema muidugi ka võimalus abi anda ja soov abi saada.
- Inimeste hinnang abi saamise võimalikkusele on üsna kõrge materiaalse abi saamise, samuti mittemateriaalse abi korral nii Narvas kui ka Tartus. Tartlased aga on narvakatest veidi optimistlikumad. See on kooskõlas hinnanguga inimeste usaldusele üksteise vastu, aga ka hinnanguga leibkonna rahalise olukorra kohta.
- Vaadates abi saamise võimalust teisest küljest, on küsitluse andmetele tuginedes õige väide, et veidi üle 9% Narva elanikest ja veidi alla 5% Tartu elanikest ei saa vajaduse korral mittemateriaalset abi sugulastelt, sõpradelt, naabritelt või tuttavatelt. Jätame suhtearvud kõrvale ja saame tulemuse, et selliseid inimesi on Tartus üle 3500 ning Narvas 4400. Kas pole palju?! Eriti, kui deklareerime, et iga inimene loeb.

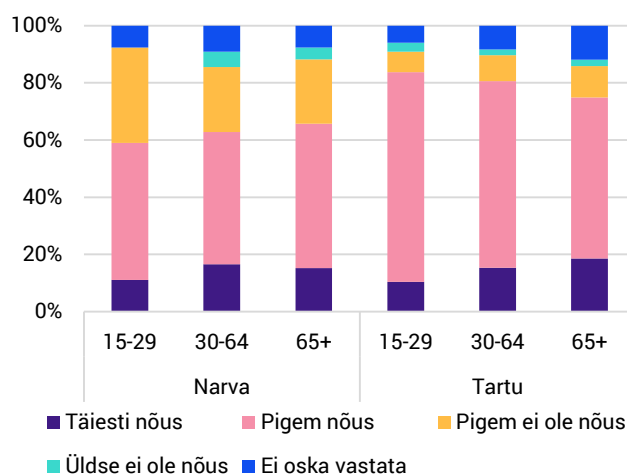
Q2.6. Enamikku /LINNA NIMI/ inimestest võib üldiselt usaldada

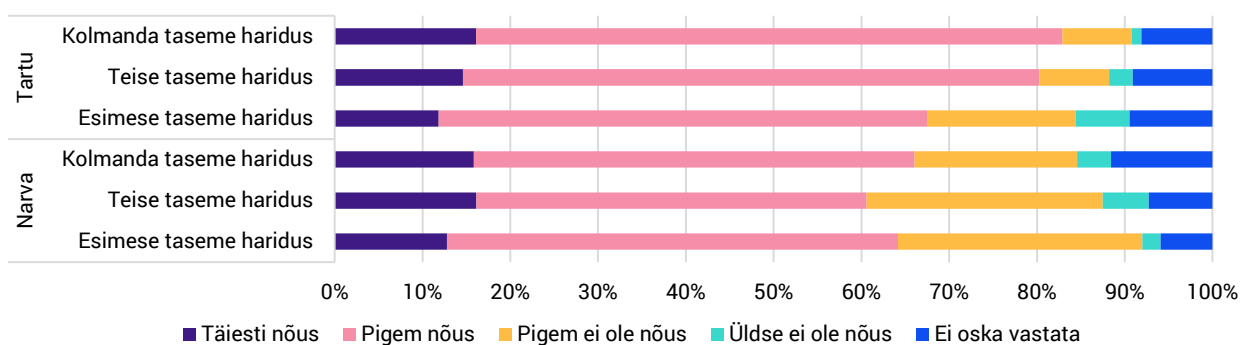
Mehed. Naised

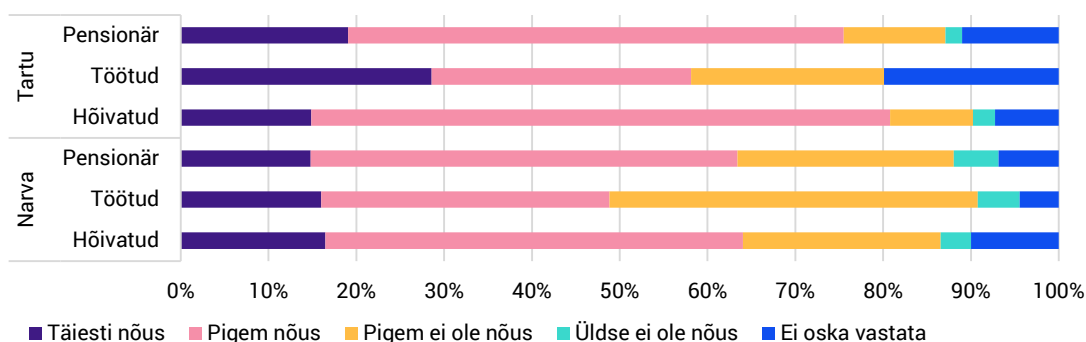
Vanuserühmad

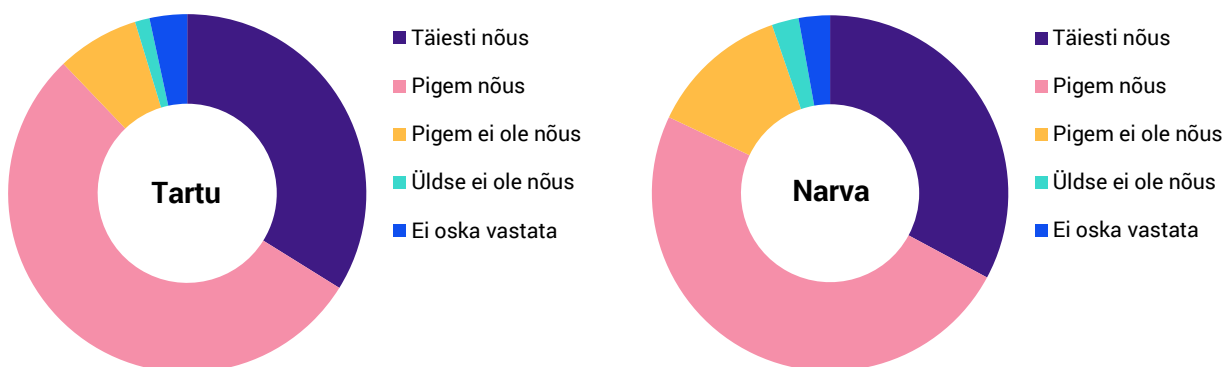
Haridustasemed

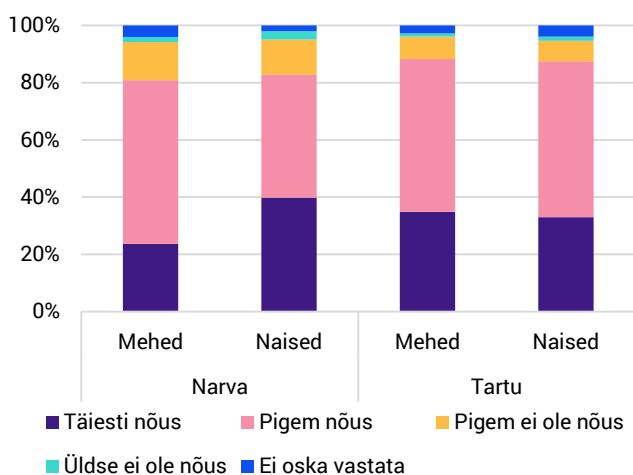
Hõivestaatus

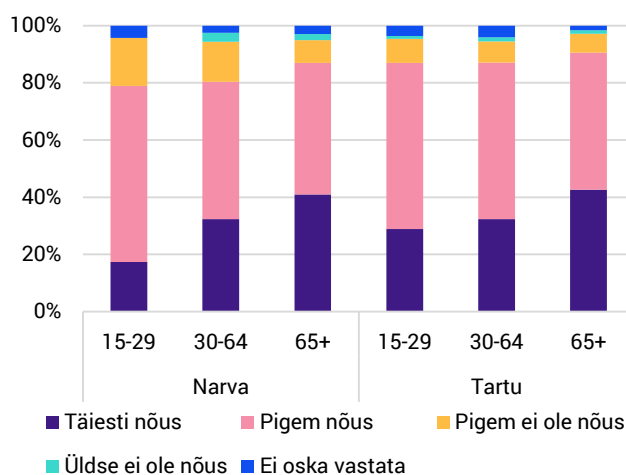
Q2.7. Enamikku inimesi minu naabruskonnas võib üldiselt usaldada

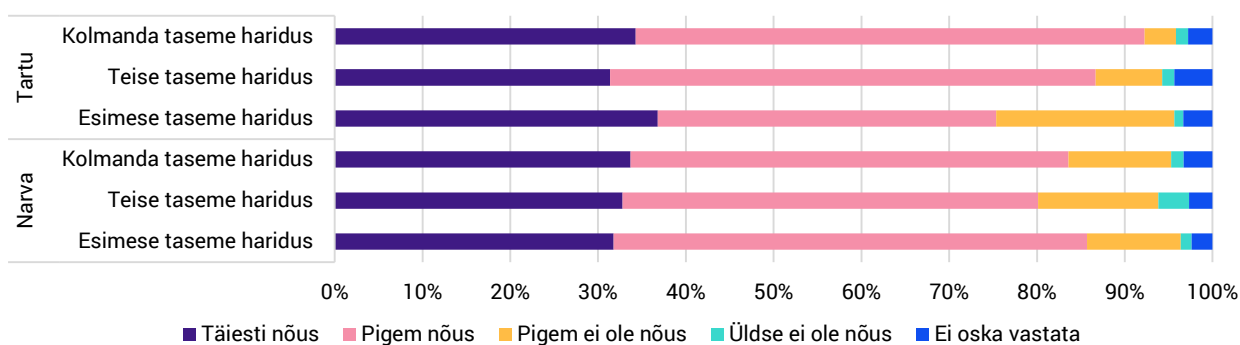
Mehed. Naised

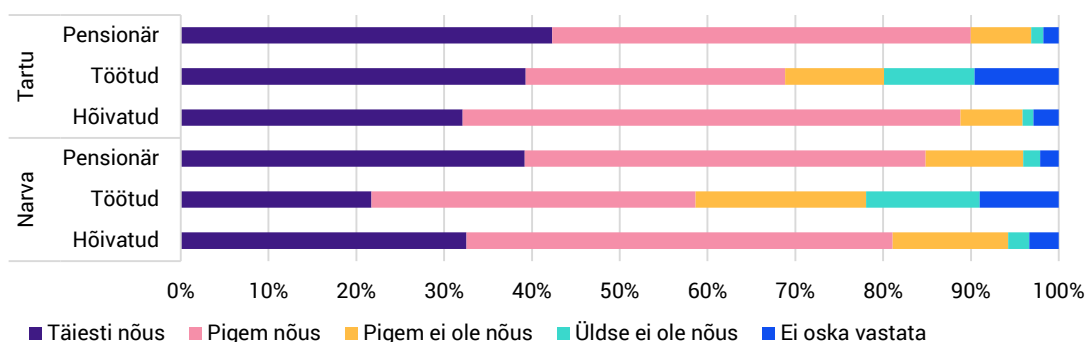
Vanuserühmad

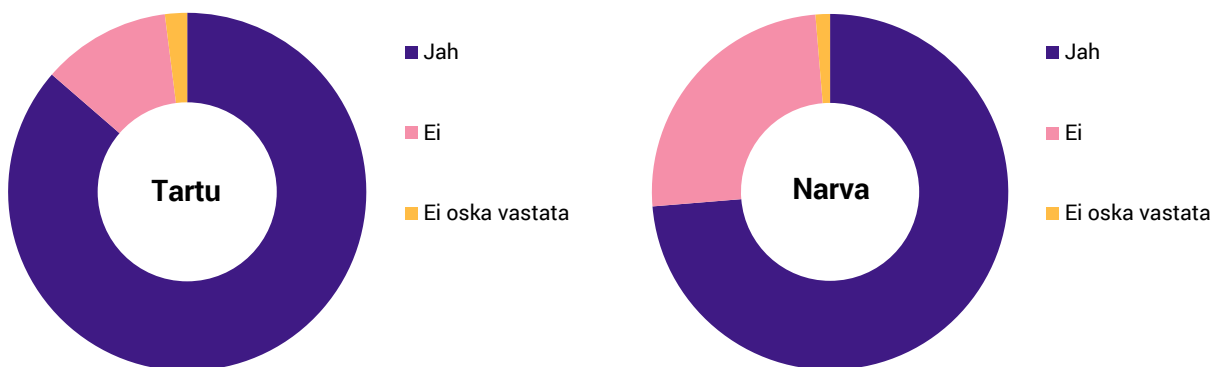
Haridustasemed

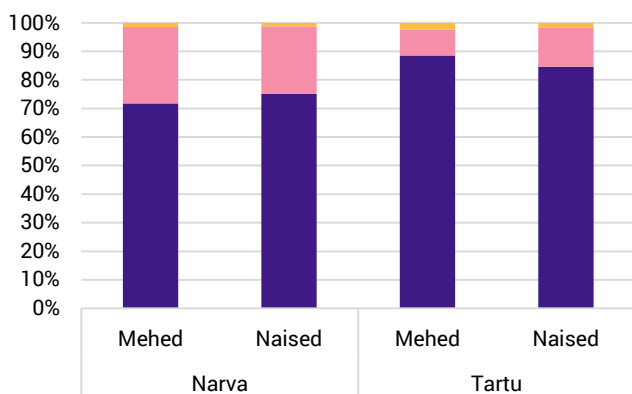
Hõivestaatus

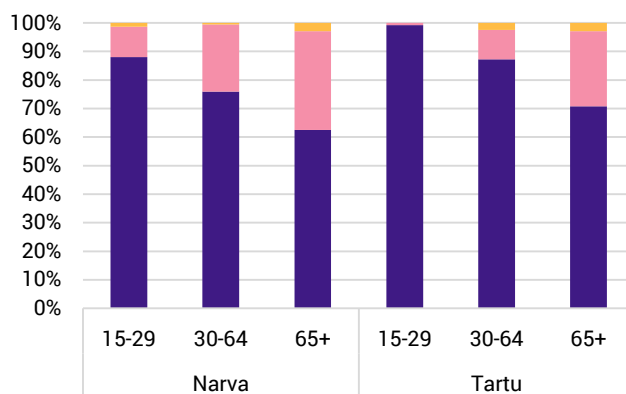
Q11. Kas saaksite vajaduse korral materiaalselt abi (näiteks raha või vajalikke asju laenuks) sugulaselt, sõpradelt, naabritelt või tuttavatelt?

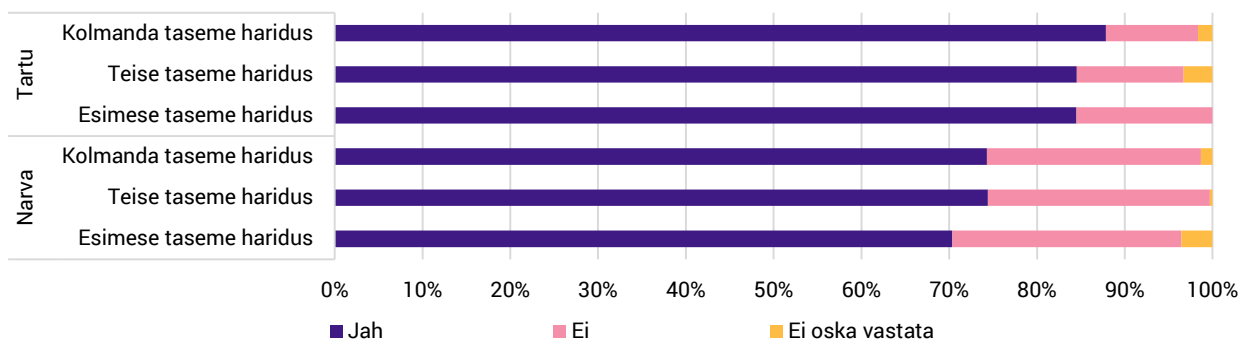
Mehed. Naised

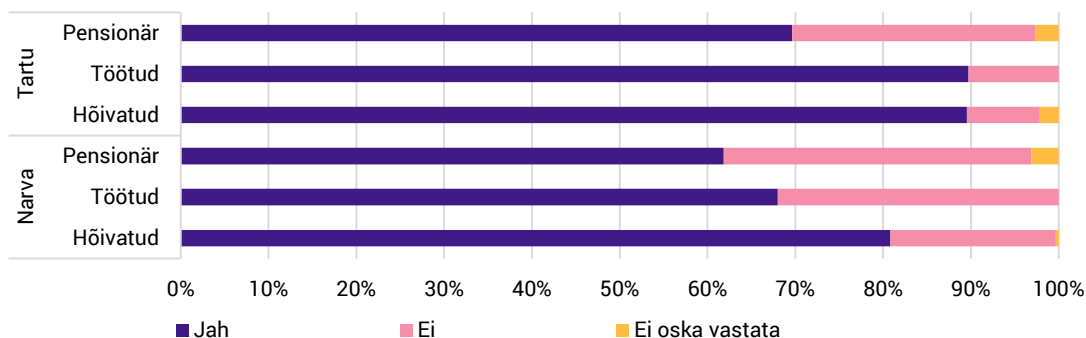
Vanuserühmad

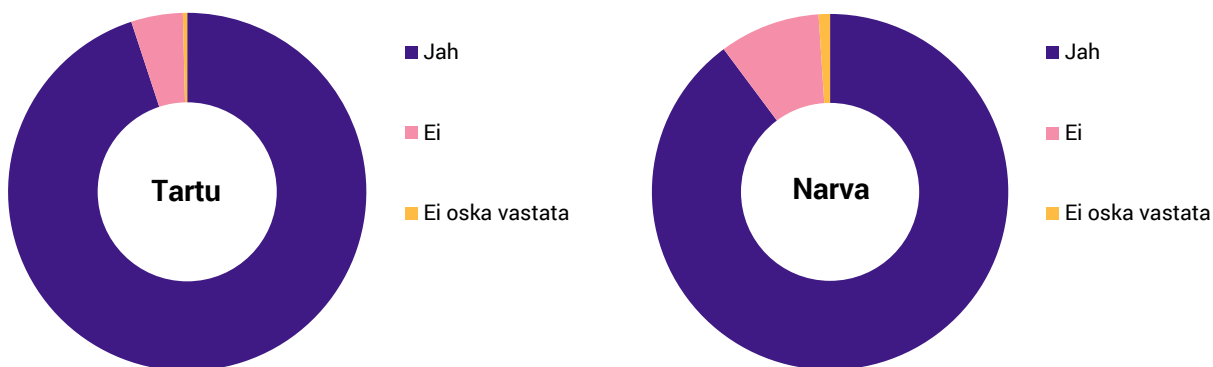
Haridustasemed

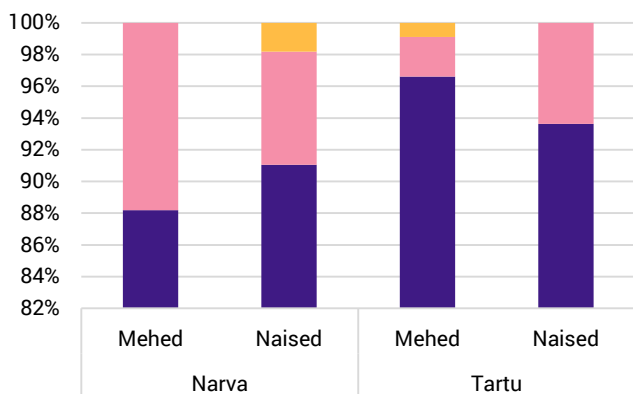
Hõivestaatus

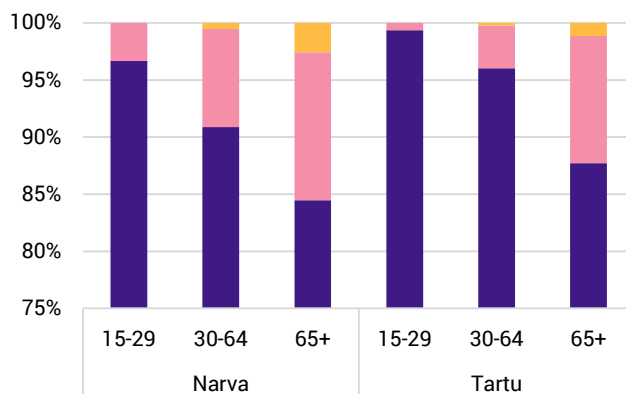
Q12. Kas saaksite vajaduse korral mittemateriaalset abi (näiteks hooliv vestluskaaslane või abiline mõnes toimingus) sugulastelt, sõpradelt, naabritelt või tuttavatelt?

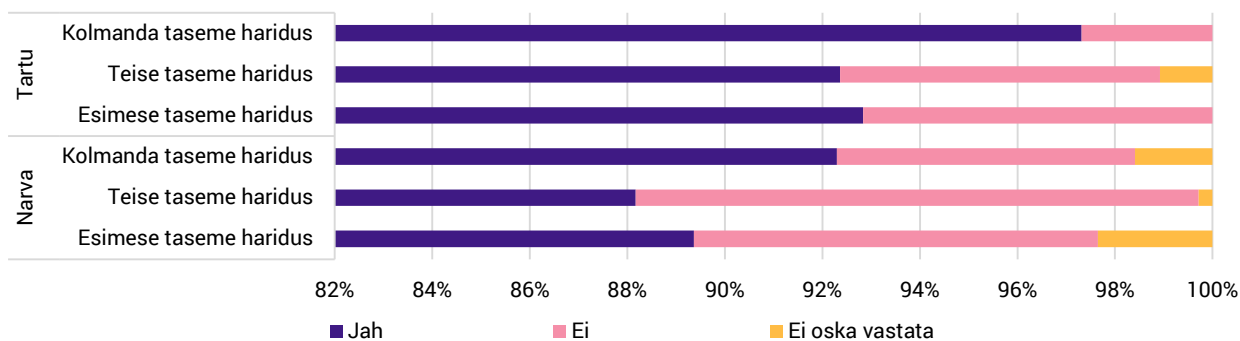
Mehed. Naised

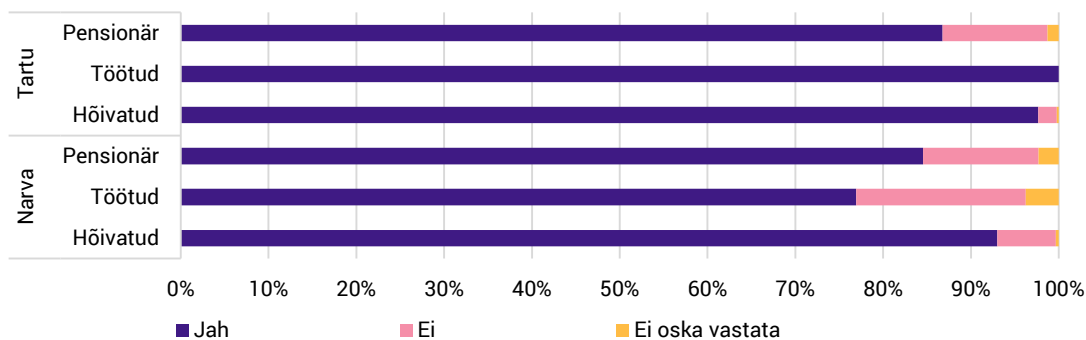
Vanuserühmad

Haridustasemed

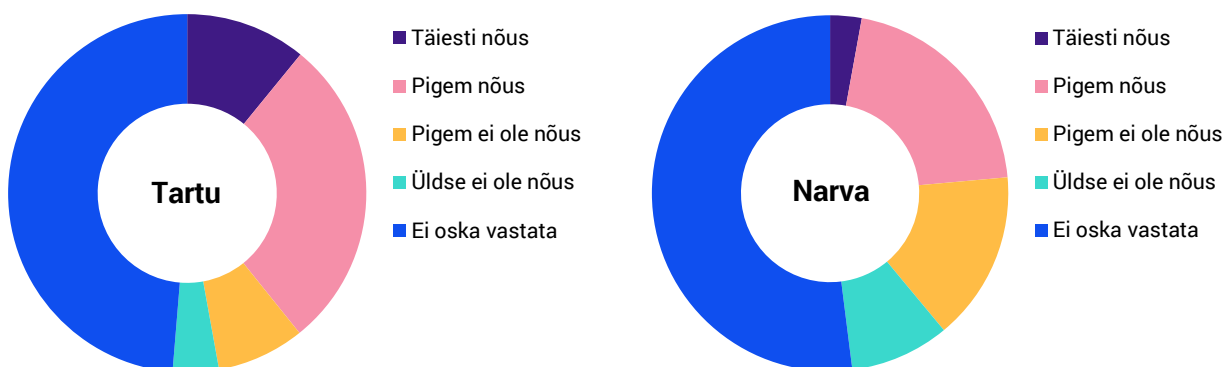
Hõivestaatus

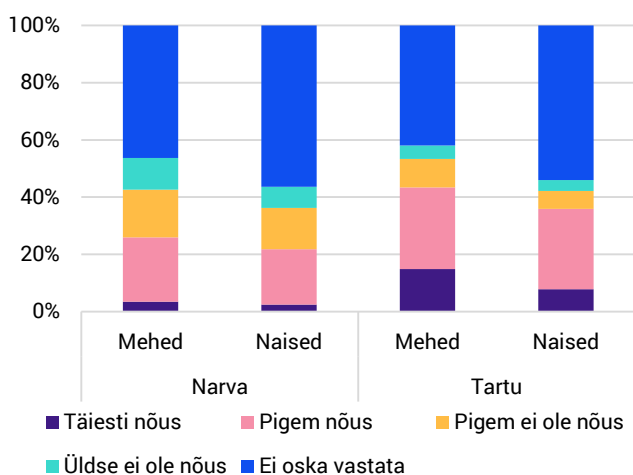
Linnavalitsuse tegevus

- Linnavalitsuse töö kohta küsiti uuringus hinnangut viies valdkonnas: probleemide lahendamise kiirus; menetlustoimingute lihtsus ja kergesti mõistetavus; linnavalitsuse osutatavate teenuste hind; teabe kättesaadavus internetis; korruptsioon linnavalitsuses.
- Linnavalitsuse töö kohta jättis suur osa küsitletutest sisulise vastuse andmata. Kõige vähem osati või ei soovitud vastata linnavalitsuse teenuste hinna mõistlikkuse kohta. Sellele jättis sisuliselt vastamata 60% Tartu ja 55% Narva vähemalt 15-aastastest elanikest. Kõige vähem jäeti sisuline vastus andmata linnavalitsuse teenuste teabe kättesaadavuse kohta internetis: Tartus 22% ja Narvas 33%.
- Miks linnavalitsuse kohta esitatud küsimustele jäeti sisuliselt nii palju vastamata, see küsitlusest ei selgu. Võib oletada, et linnavalitsuse tegevusega ei ole kuigi palju kokku puutunud.
- Kõige positiivsema hinnangu andsid küsitlevad linnavalitsuse osutatavate teenuste kohta teabe kättesaadavusele internetis. See oli ka ainus küsimus selles teemaringis, kus positiivse hinnangu andjaid oli üle 50%. Kõige vähem oli positiivseid hinnanguid teenustasude mõistlikkuse kohta, aga seal oli ka hinnangu andmata jätnud inimeste osatähtsus märkimisväärselt suur. Selles võrdluses ei ole arvestatud korruptsiooni küsimust.
- Sisuliselt vastamata jätnud inimeste osatähtsus oli suur ja sellel võib olla hea põhjendus. Vaadates ainult nende jagunemist rahulolu järgi, kes andsid sisulise vastuse, saab mõtlemiseks kindlasti veidi teistsugused andmed. Näiteks võiks siis öelda, et kolm neljandikku elanikest on rahul probleemide lahendamise kiirusega Tartu linnavalitsuses ja pool elanikest Narva linnavalitsuses. Tegelikult poleks see muidugi päris täpne, aga väärriks kindlasti edasimõtlemist.
- Korruptsiooni küsimuse juures – see erineb sisu poolest linnavalitsusega seotud teistest valdkondadest – jättis sisulise vastuses andmata kaks viiendikku Narva ja peaaegu pool Tartu küsitletutest. Siiski oli peaaegu pool küsitletutest Narvas ja üle neljandiku Tartus nõus (ehk täiesti nõus või pigem nõus) väitega, et linnavalitsuses esineb korruptsiooni. Kui vaadata selle küsimuse ainult sisulisi vastuseid, siis neli viiendiku vastajaid Narvas ja pool Tartus arvas, et linnavalitsuses esineb korruptsiooni. Igal juhul on need mõtlemapanevad arvud.
- Narva ja Tartu võrdlemisel saame öelda, et Tartus suhtutakse oma linnavalitsusse positiivsemalt kui Narvas.
- Kui vaadata vastuseid taustatunnuste kaupa, siis on suundumused Narvas ja Tartus sageli sarnased: näiteks on mehed nii Narvas kui ka Tartus andnud rohkem positiivsemaid vastuseid kui naised.
- Kui arvestada kõiki küsitluses osalenuid, siis on probleemide lahendamise kiirusega kõige enam rahul 15–29-aastased ja kõige vähem vähemalt 65-aastased. Tõenäoliselt on selle üks põhjus ka oluliselt erinevad probleemid, mida tuleb lahendada. Kui arvestada ainult lahendamise kiirusele hinnangu andjaid, siis on kõige rahulolematumad 30–64-aastased. See nõnda nii Narvas kui ka Tartus, aga üldisest suuremast rahulolust tulenevalt on Tartus ka kõikide vanuserühmade rahulolu suurem kui Narvas.
- Hõive staatuse järgi (valitud rühmad) on probleemide lahendamise kiirusega kõige rohkem rahul Tartu pensionärid ja kõige vähem rahul Narva hõivatud.
- Mehed on korruptsiooni tajumisel naistest kriitilisemad. Sellele küsimusele hinnangu andnutest tajuvad kõige vähem korruptsiooni 15–29-aastased, 30–64-aastased ja vähemalt 65-aastased tajuvad korruptsiooni üsna sarnaselt.

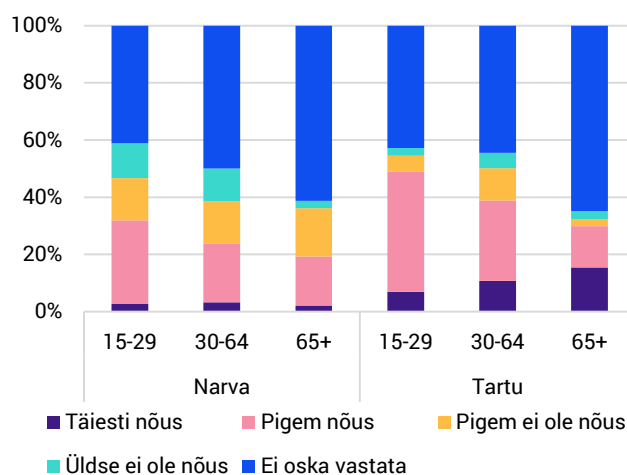
Q13.1. Olen rahul minu probleemi lahendamise kiirusega linnavalitsuses

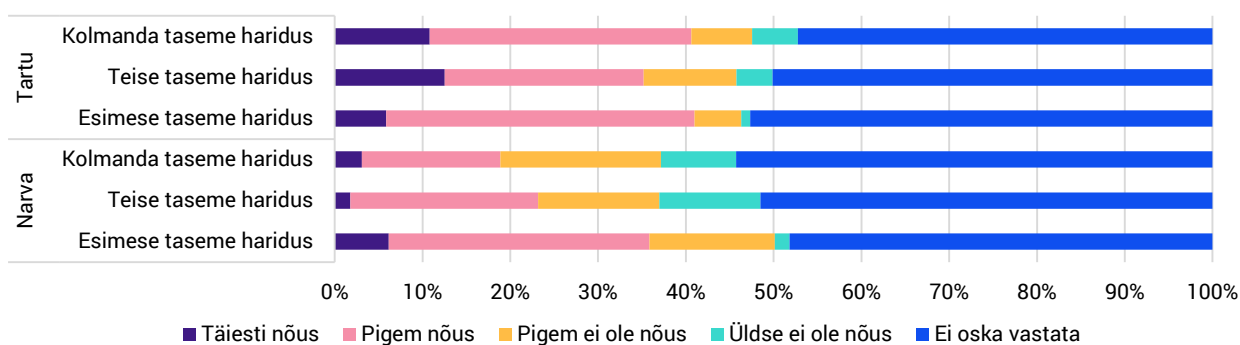
Mehed. Naised

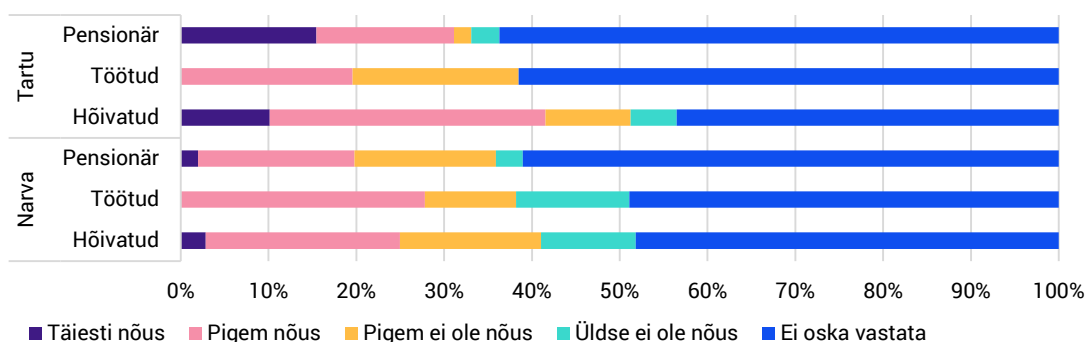
Vanuserühmad

Haridustasemed

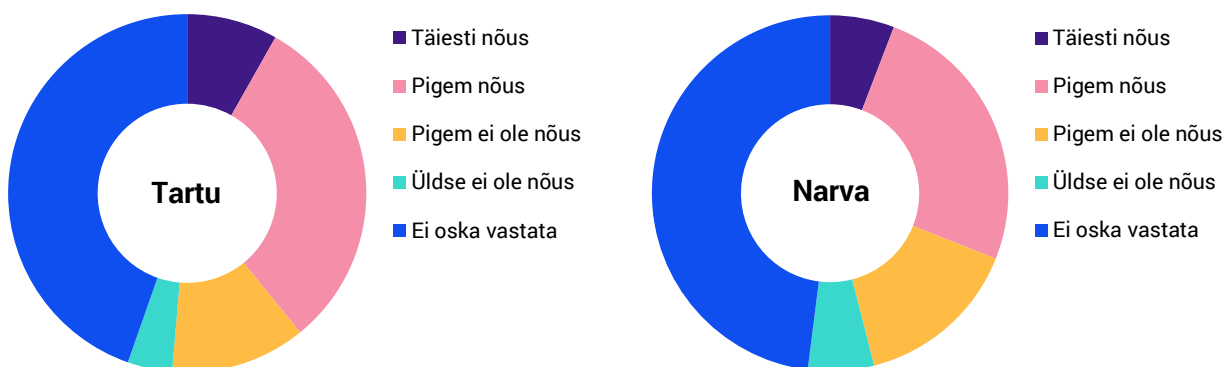

Hõivestaatus

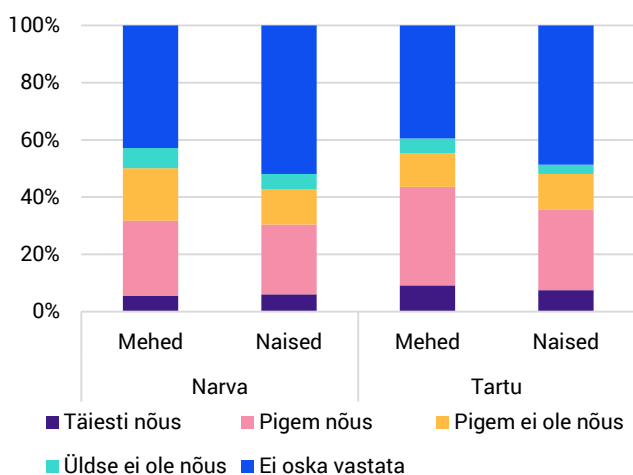

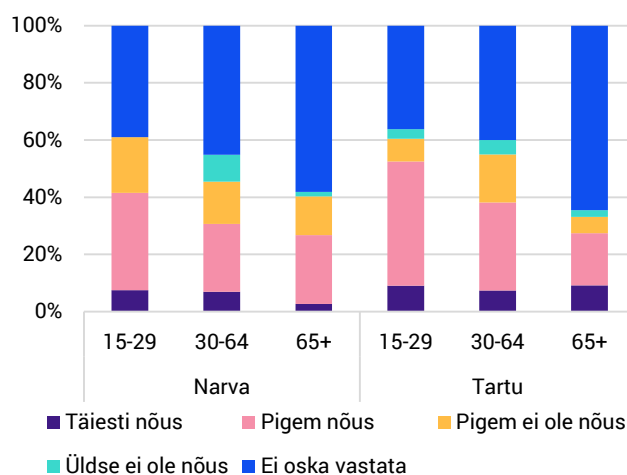
Q13.2. Linnavalitsuse menetlustoimingud on lihtsad ja kergesti mõistetavad

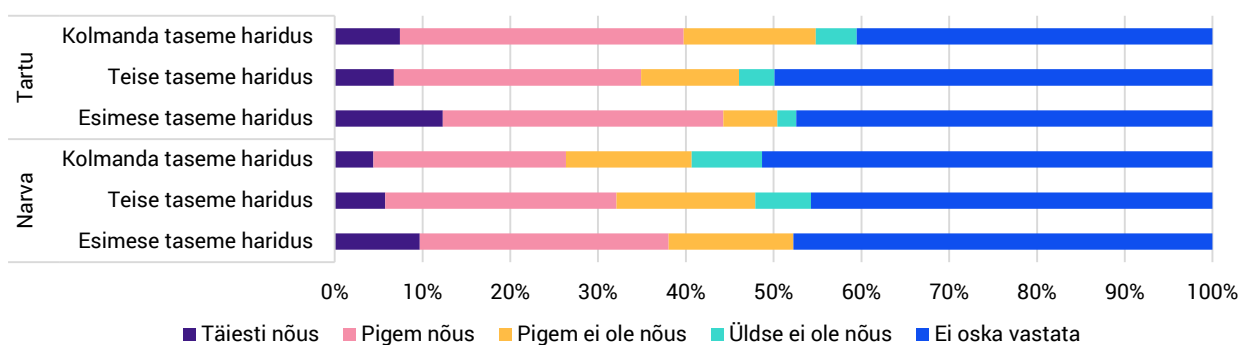
Mehed. Naised

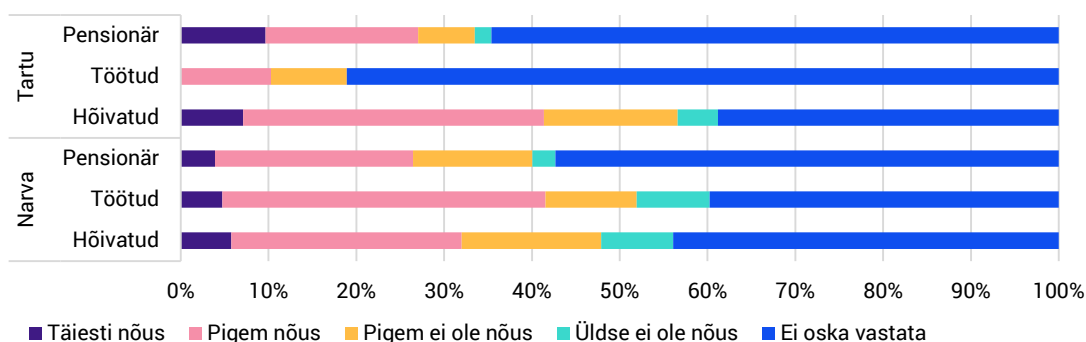
Vanuserühmad

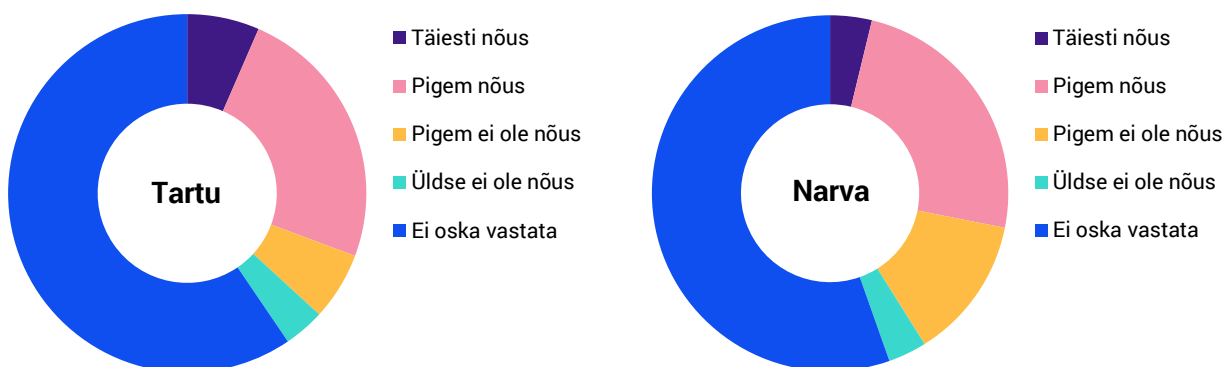
Haridustasemed

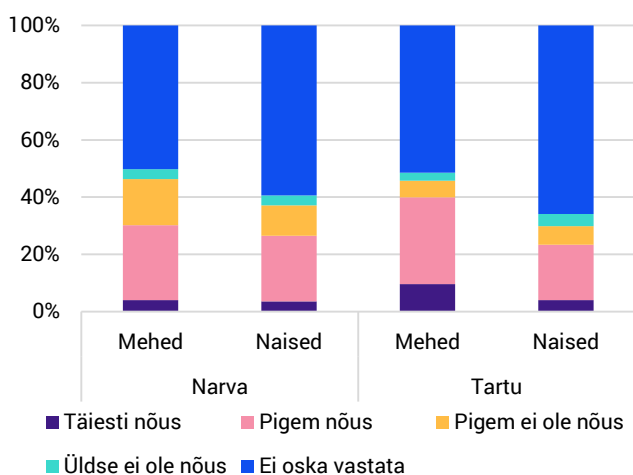
Hõivestaatus

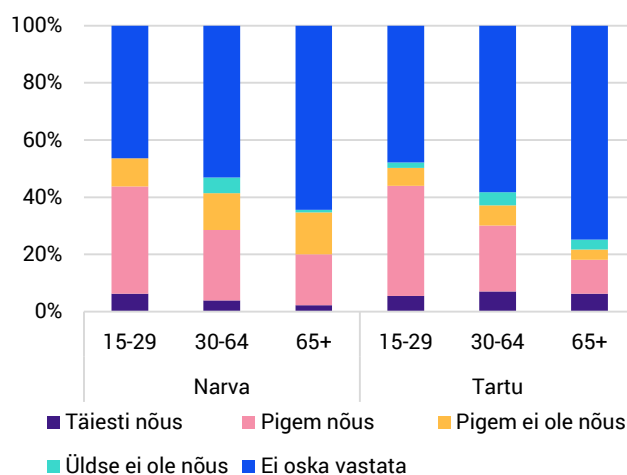
Q13.3. Linnavalitsuse teenustasud on mõistliku hinnaga

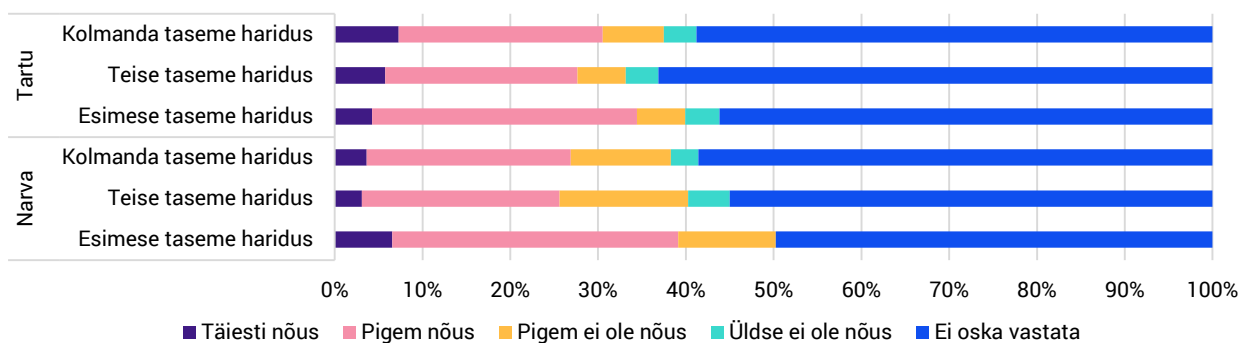
Mehed. Naised

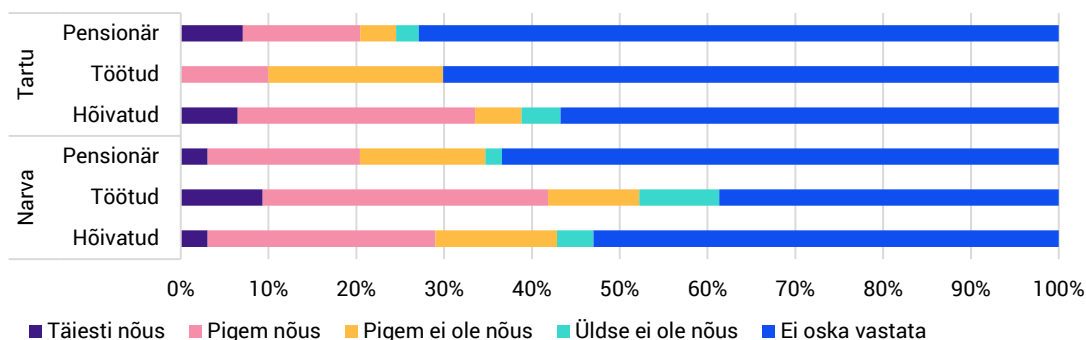
Vanuserühmad

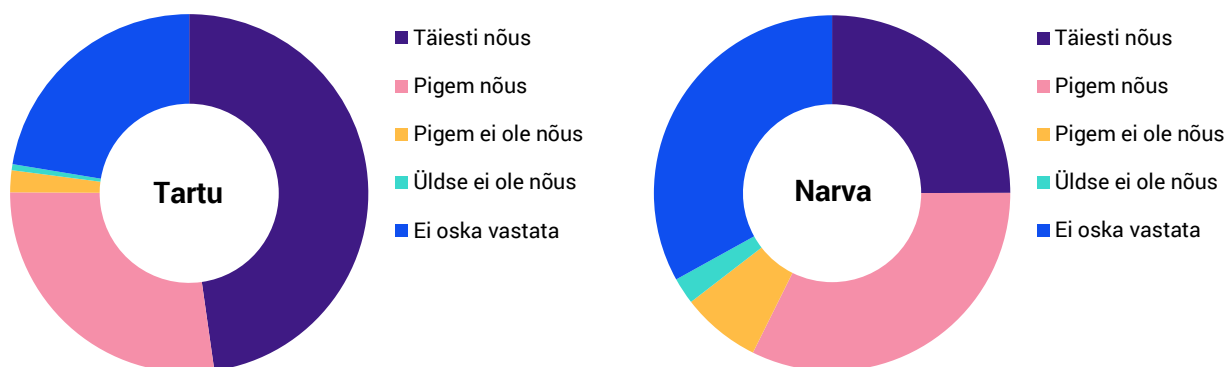
Haridustasemed

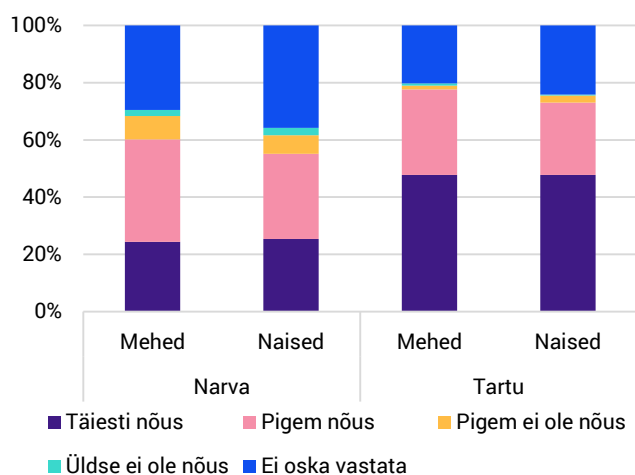
Hõivestaatus

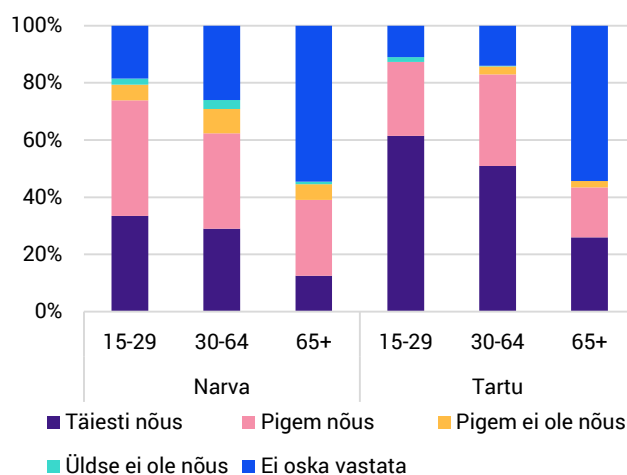
Q13.4. Teave linnavalitsuse ja selle teenuste kohta on kättesaadav internetist

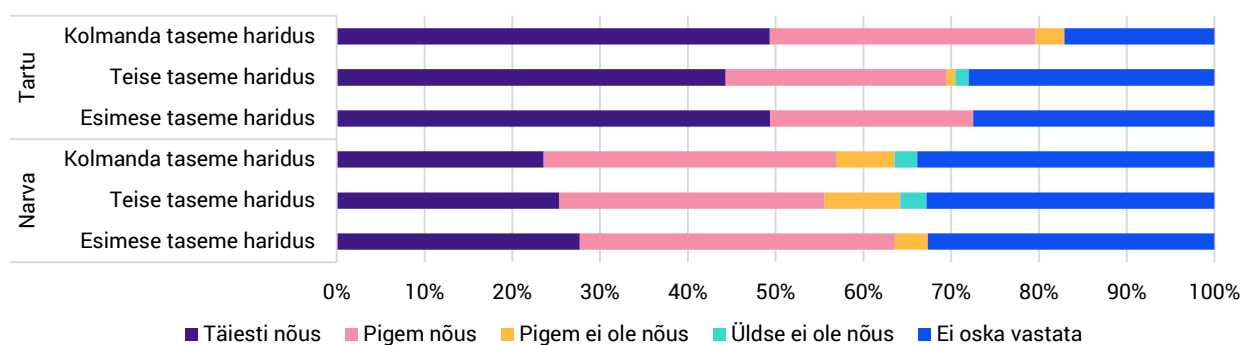
Mehed. Naised

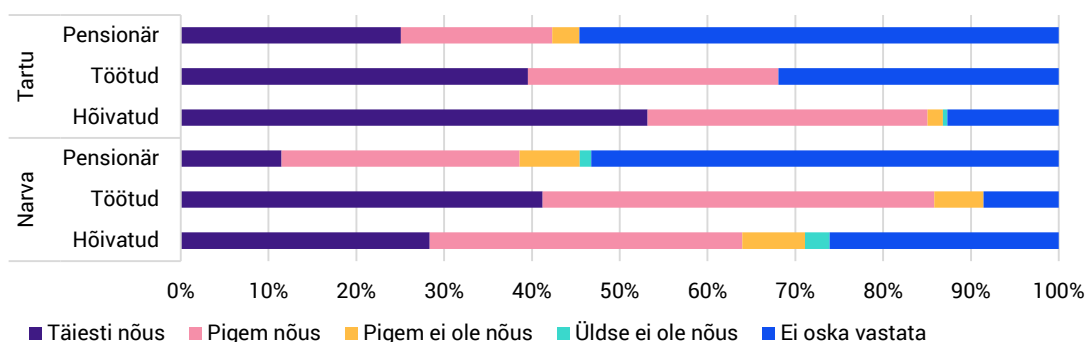
Vanuserühmad

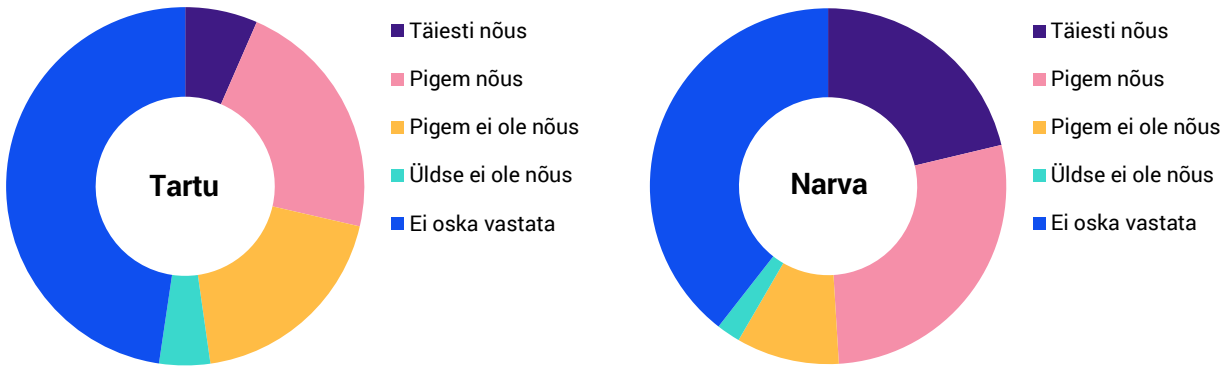
Haridustasemed

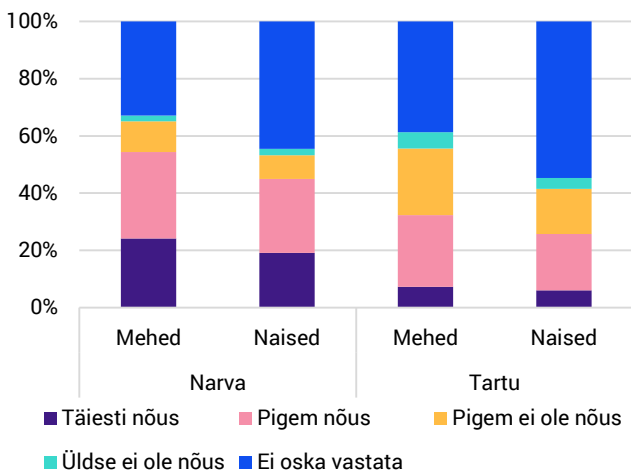
Hõivestaatus

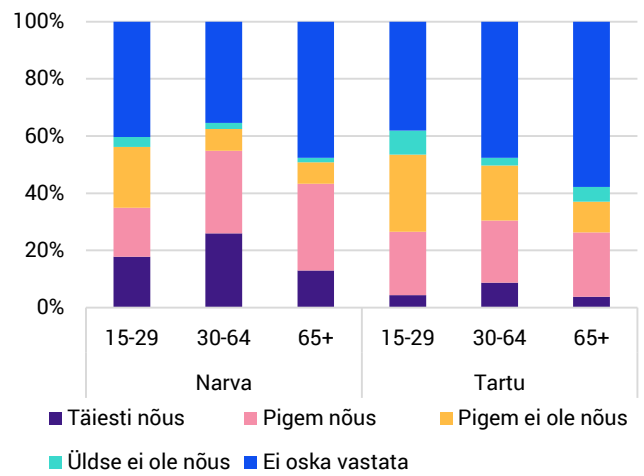
Q13.5. Linnavalitsuses esineb korrupsiooni

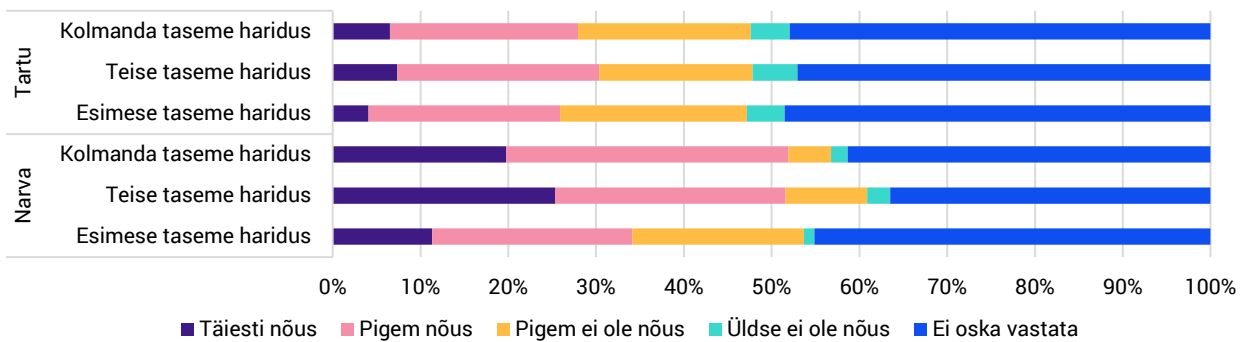
Mehed. Naised

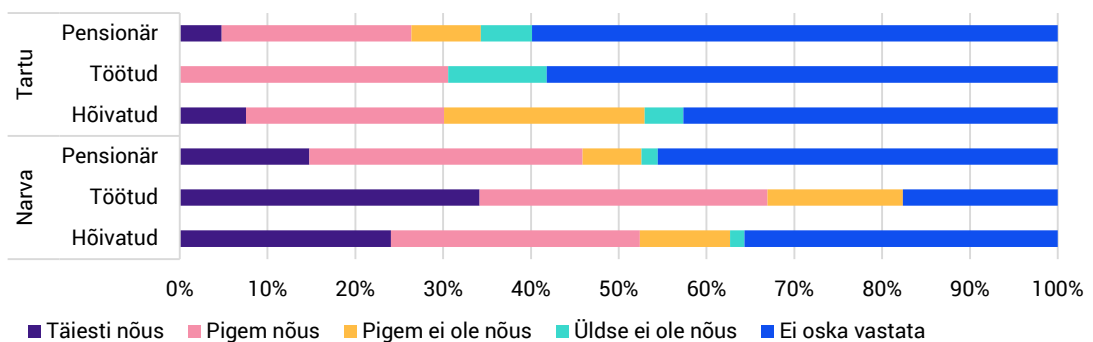
Vanuserühmad

Haridustasemed

Hõivestaatus

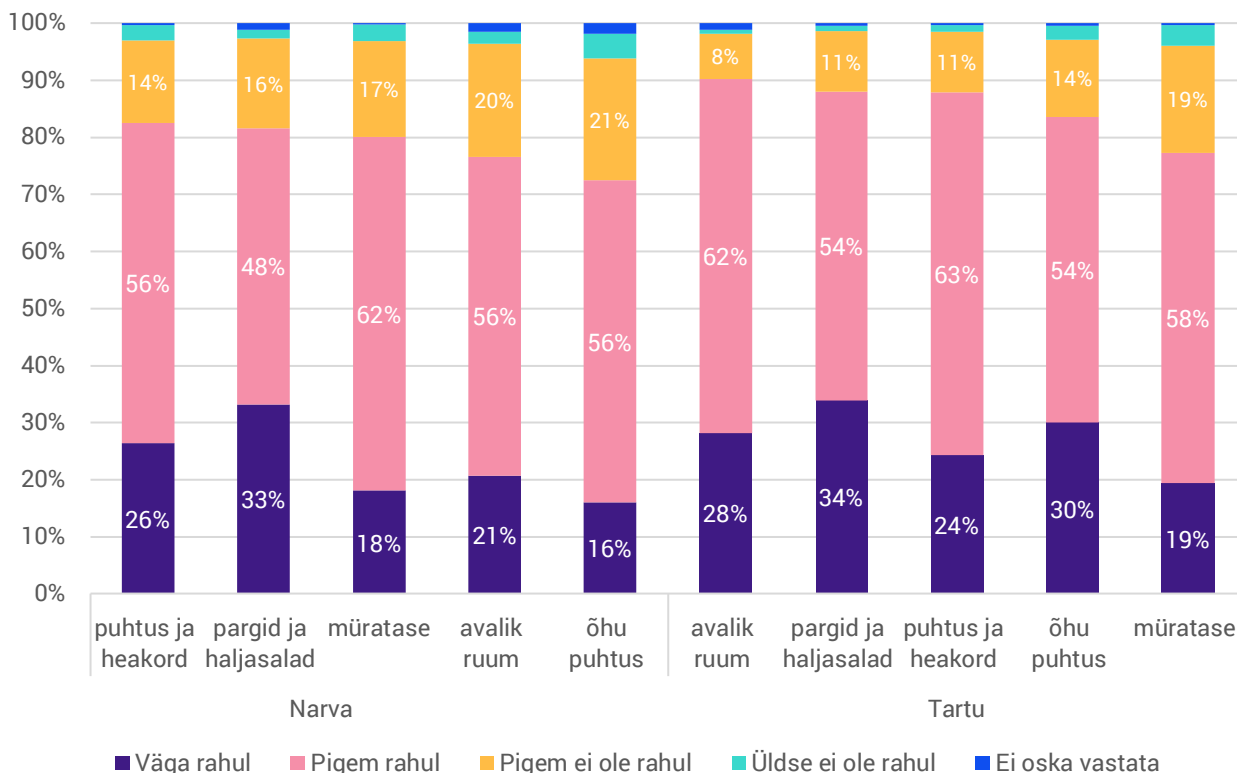

III Rahulolu linnakeskkonnaga

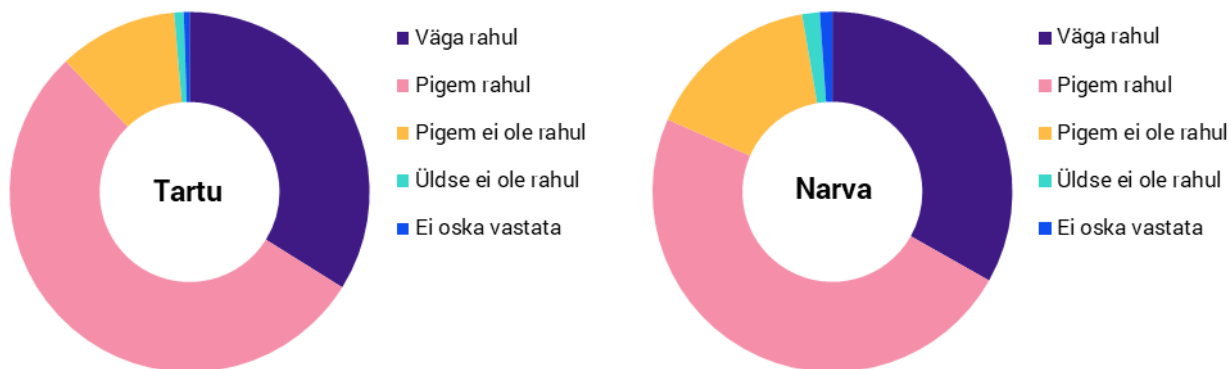
Linna avalik ruum, õhu kvaliteet, müratase ja heakord

- Linnakeskkonda on vaadatud uuringus viiest küljest: avalik ruum (turud, väljakud, jalakäijate alad jne); müratase; pargid ja haljasalad; puhtus ja heakord; õhu puhtus.
- Suur osa Narva ja Tartu üle 15-aastaseid elanikke on avaliku ruumiga rahul või pigem rahul.
- Tartu inimesed on oma linnaruumile andnud veidi kõrgemad hinded kui Narva elanikud. Narvas hinnatakse kõige kõrgemalt linna puhtust ja heakorda (83% on sellega rahul või pigem rahul). Tartus hinnatakse kõige rohkem linna avalikku ruumi (90%). Vaadeldavatest komponentidest hinnati Narvas kõige madalamalt õhu puhtust (72%) ja Tartus mürataset (77%).
- Oma linnaruumi üldiselt positiivsele hinnangule vaatamata on nii Narvas kui ka Tartus olukorra parandamiseks veel palju võimalusi: üle kolmandiku elanikest polnud väga rahul ühegi küsitud tunnusega.
- Kõige rohkem olid nii Narva kui ka Tartu elanikud täiesti rahul linna parkide ja haljasaladega: mõlemas linnas kolmandik kõigist elanikest.
- Linnaruumiga rahul või pigem rahul mehi on nii Narvas kui ka Tartus suhteliselt rohkem kui naisi.
- Vanuserühmade ja haridustaseme alusel pole ühesuguseid suundumusi. Nii Narvas kui ka Tartus on 15–29-aastased noored võrreldes teiste vanuserühmadega rohkem rahul linna avalike kohtadega, mürataseme ja õhu puhtusega. Vähemalt 65-aastased aga on rohkem rahul parkide ja haljasaladega. Linna puhtuse ja heakorraga on Narvas enim rahul vähemalt 65-aastased ja Tartus 15–29-aastased.

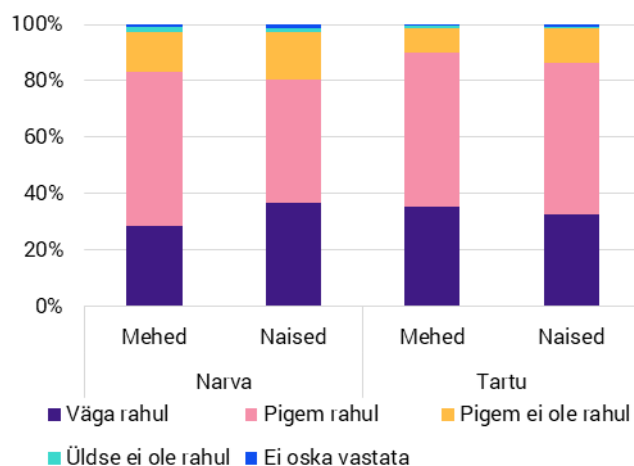
Linnaruumi komponentidele antud hinnang, 2018

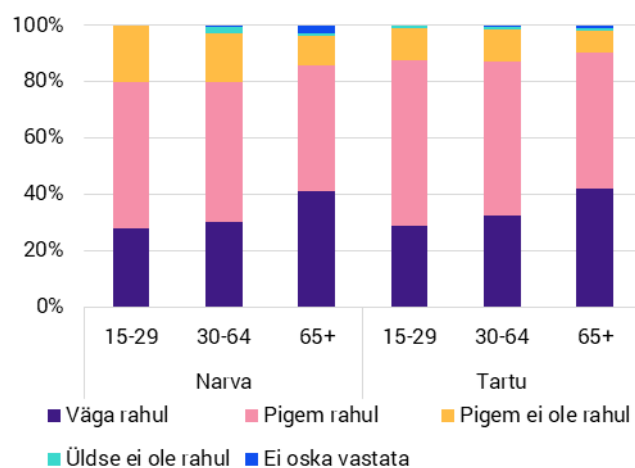
Q1.5. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna parkide ja haljasaladega?

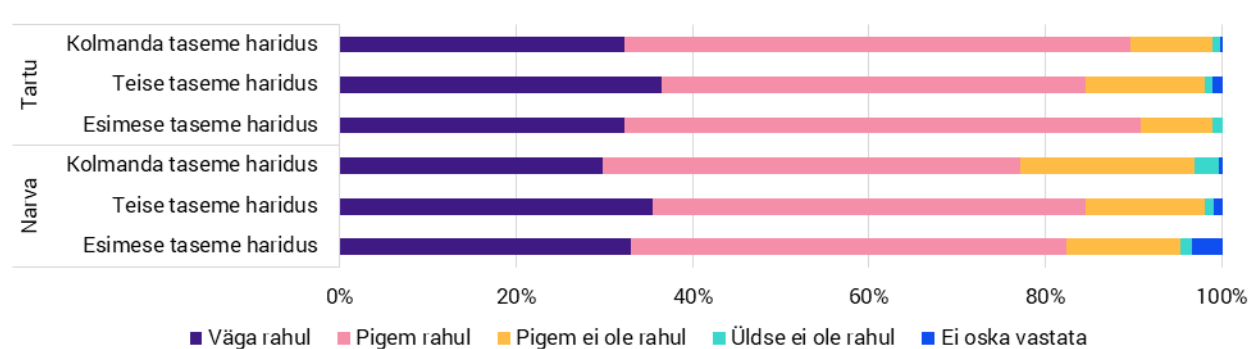
Mehed. Naised

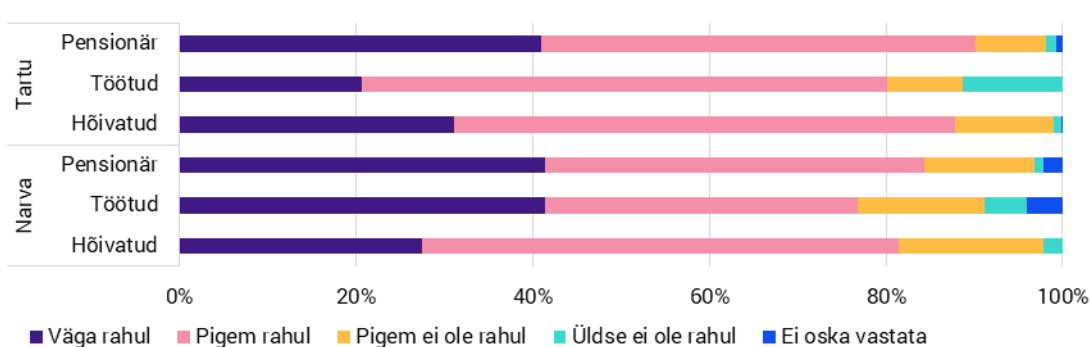
Vanuserühmad

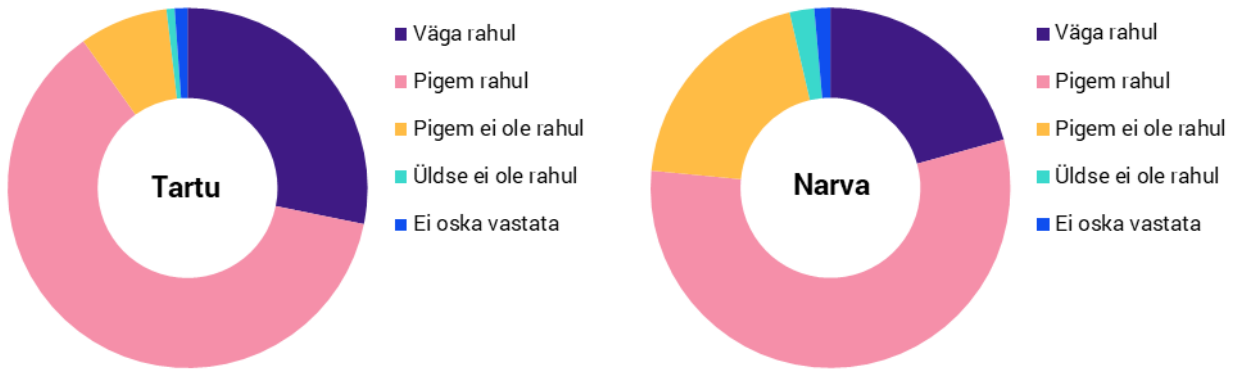
Haridustasemed

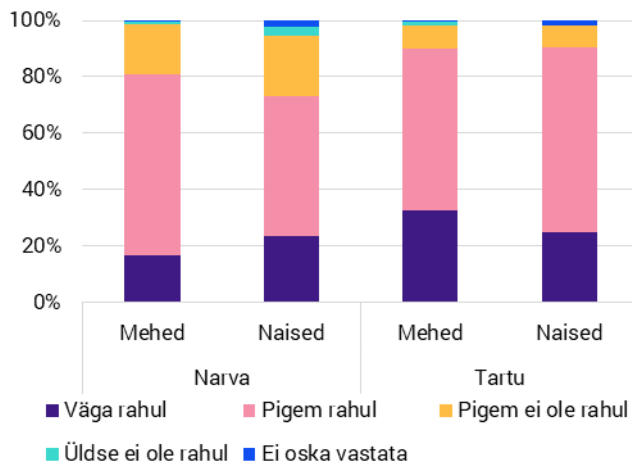
Hõivestaatus

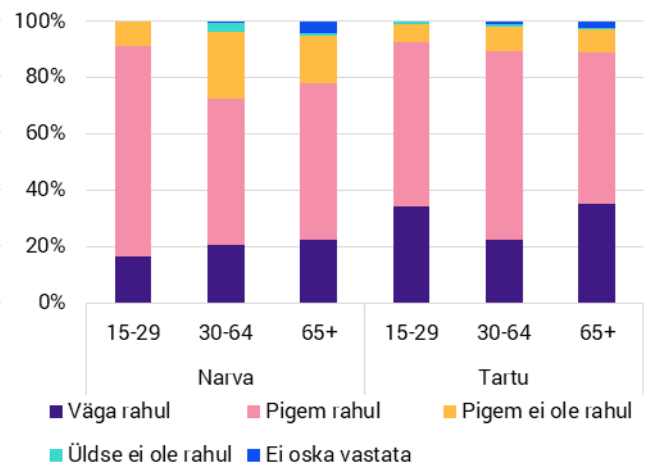
Q1.6. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna avalike kohtadega, näiteks turud, väljakud, jalakäijate alad?

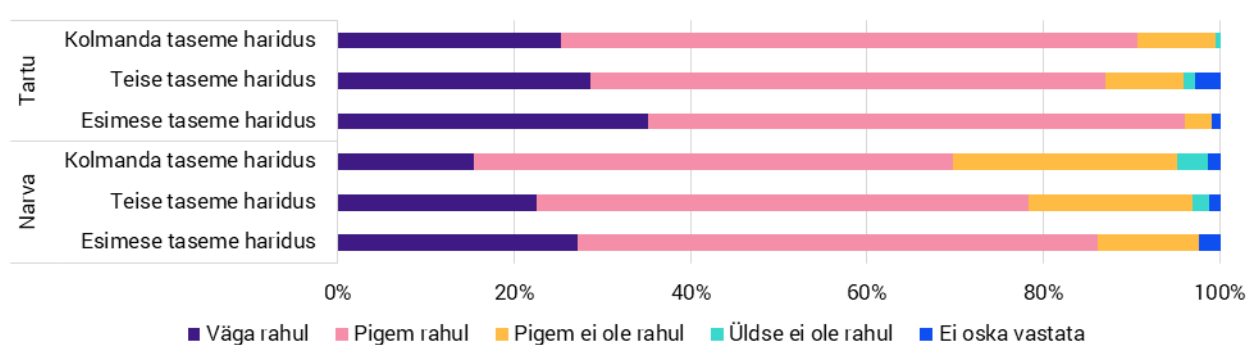
Mehed. Naised

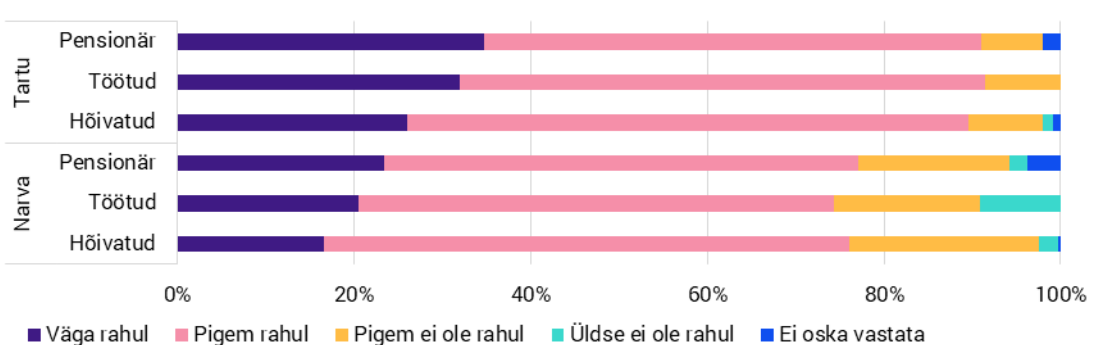
Vanuserühmad

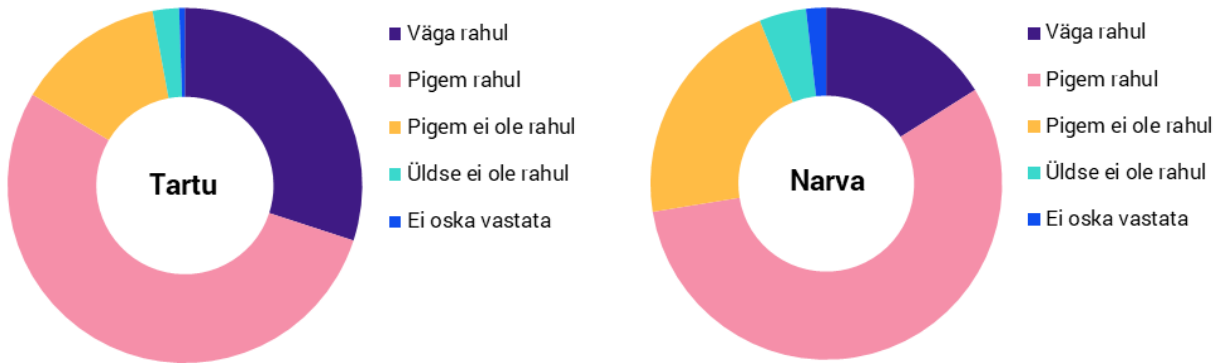
Haridustasemed

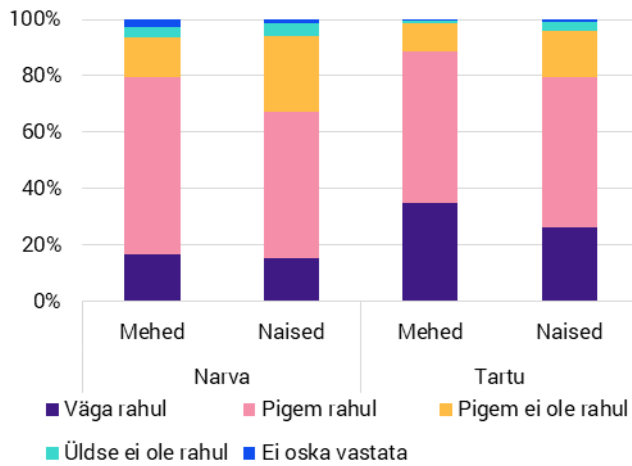
Hõivestaatus

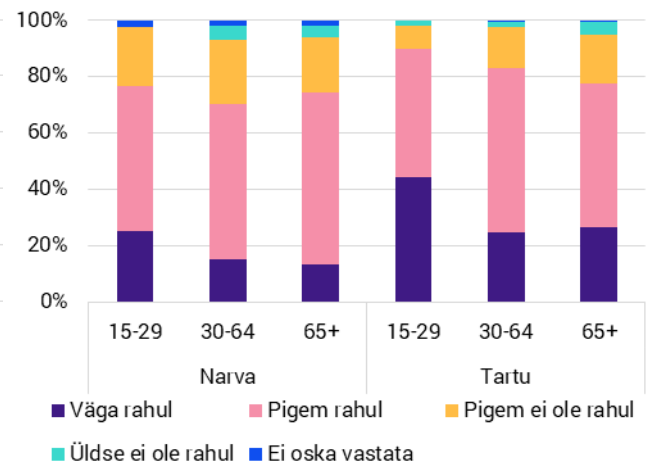
Q1.8. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna õhu puhtusega?

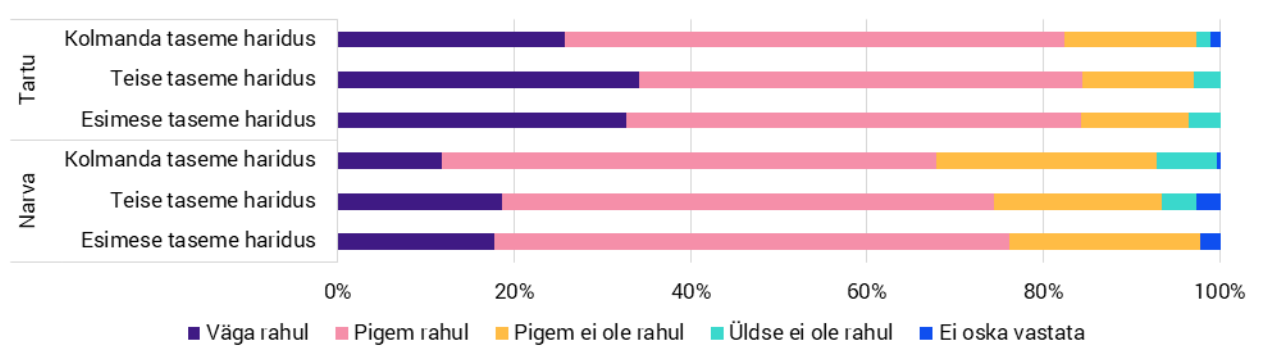
Mehed. Naised

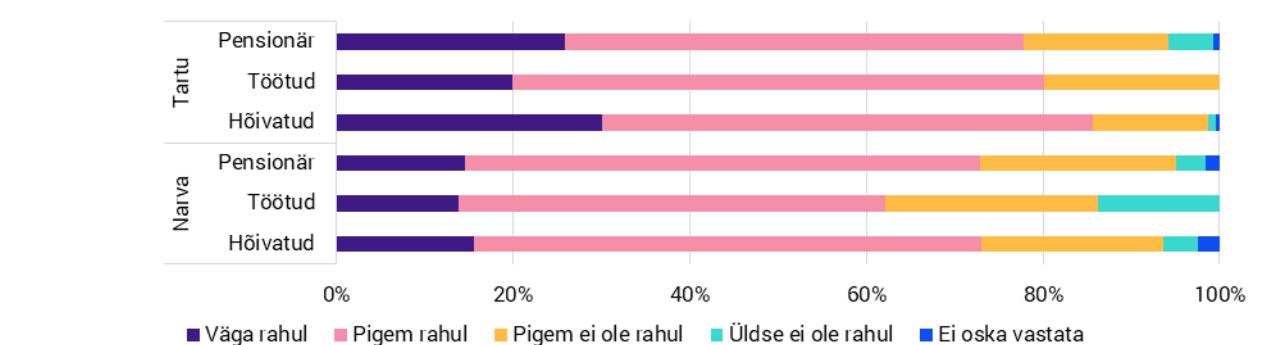
Vanuserühmad

Haridustasemed

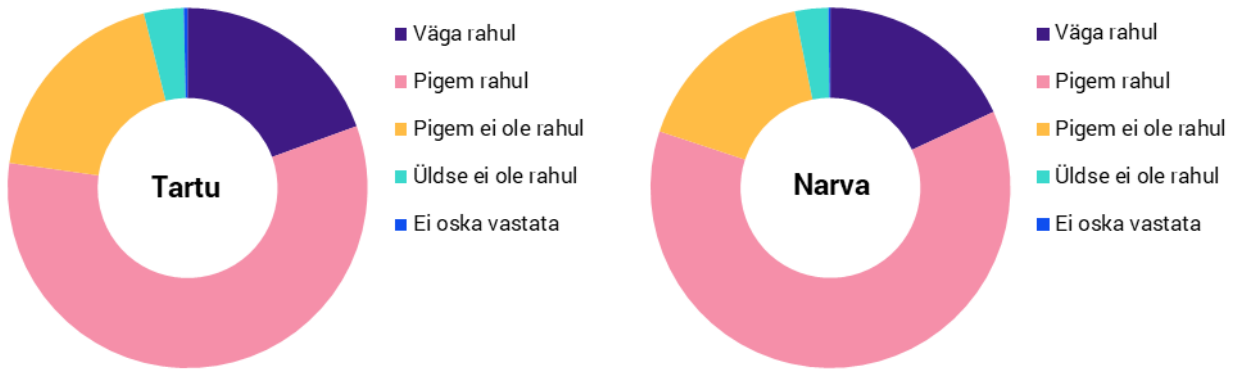

Hõivestaatus

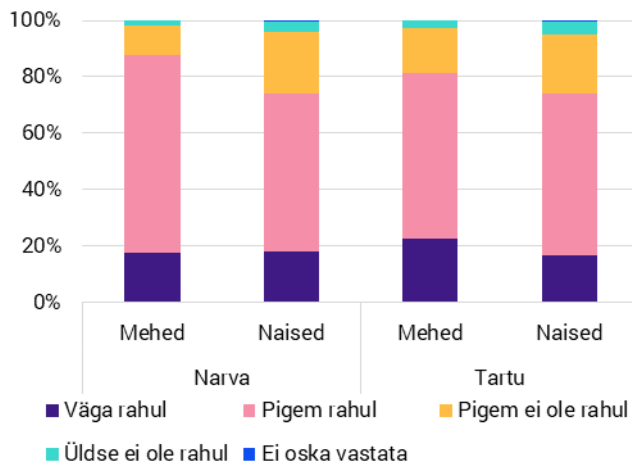

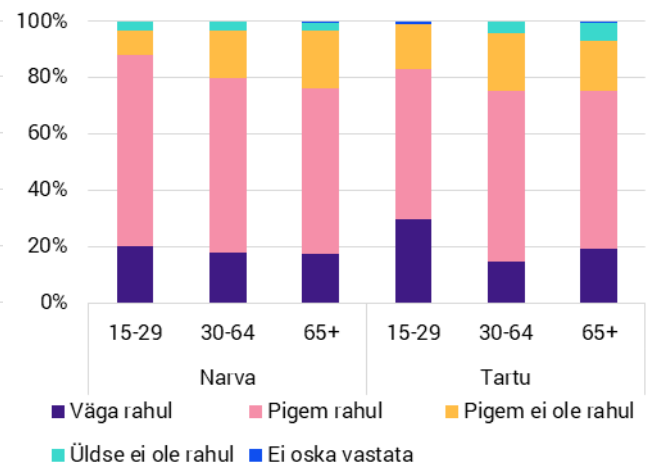
Q1.9. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna müratasemega?

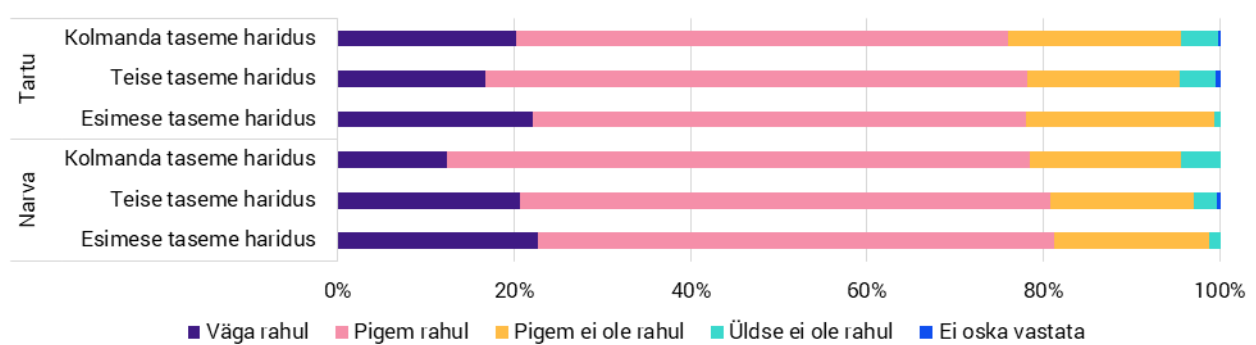
Mehed. Naised

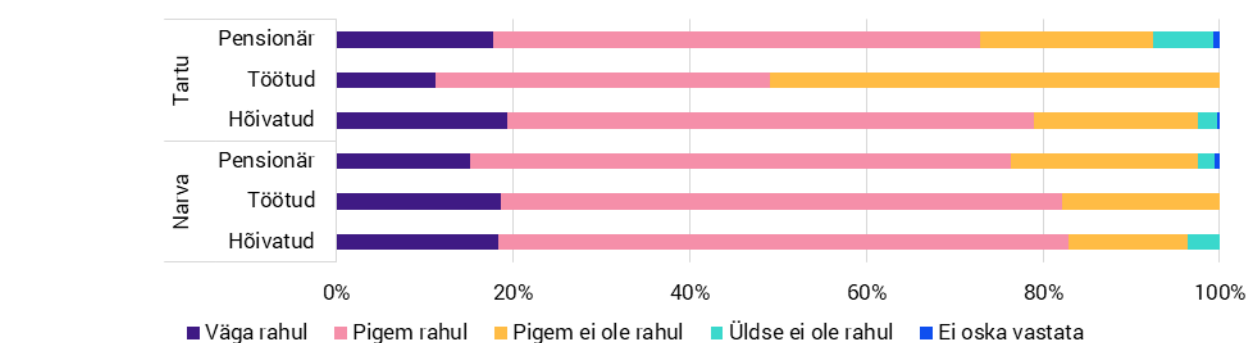
Vanuserühmad

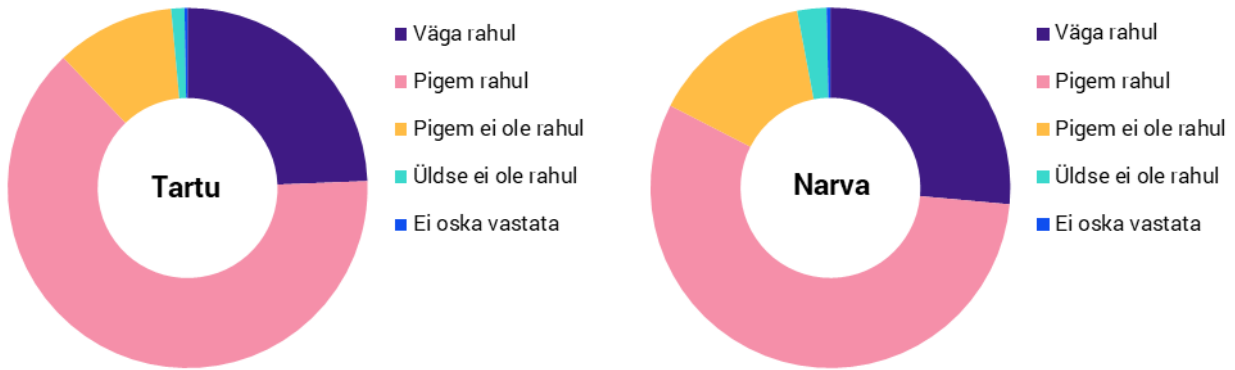
Haridustasemed

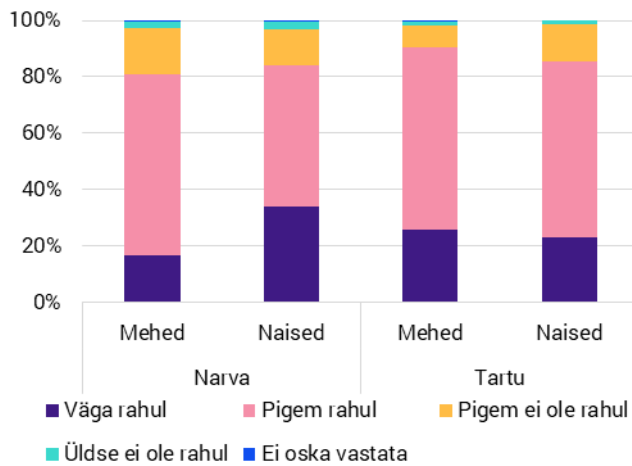
Hõivestaatus

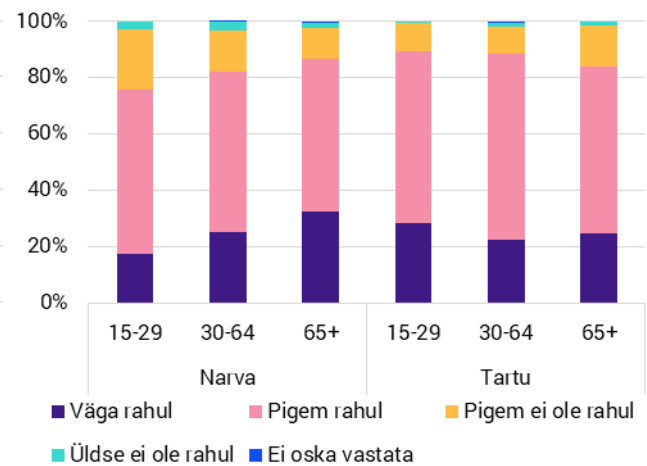
Q1.10. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul [LINNA NIMI] linna puhtuse ja heakorraga?

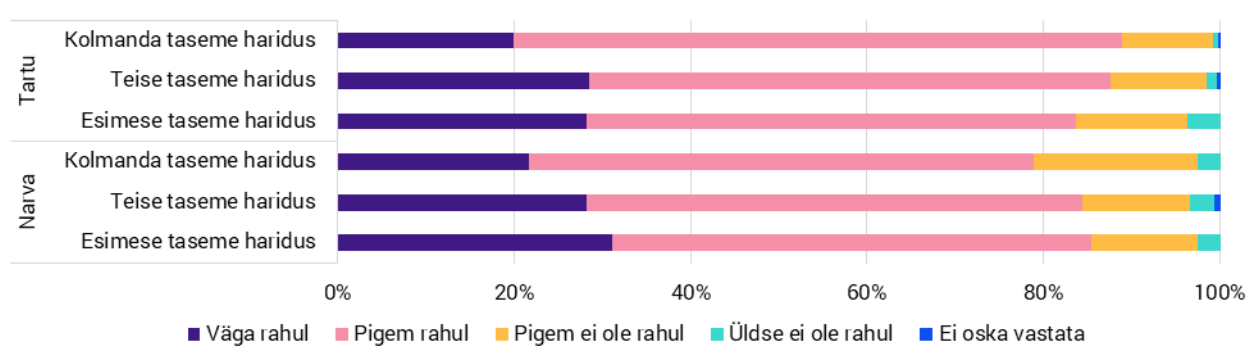
Mehed. Naised

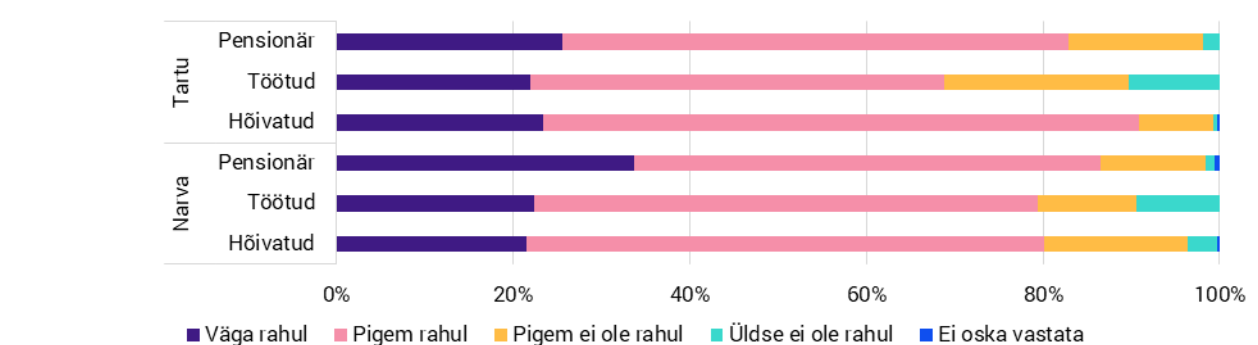
Vanuserühmad

Haridustasemed

Hõivestaatus

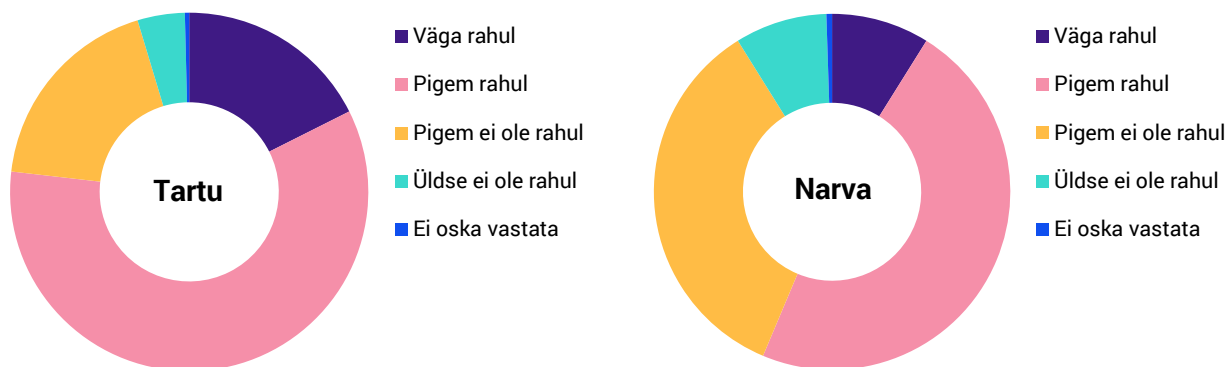

IV Rahulolu oma olukorraga

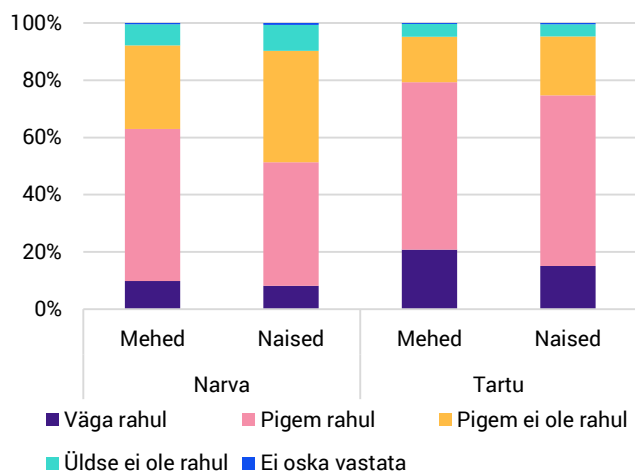
Leibkonna rahaline olukord

- Leibkondade rahalist olukorda on vaadeldud kahe küsimuse alusel. Üldine hinnang paluti anda oma leibkonna rahalisele olukorrale ja taheti teada, kas kuu lõpus on olnud raskusi arvete tasumisega.
- Narvas ja Tartus erineb rahulolu leibkonna rahalise olukorraga märkimisväärselt. Vähemalt 15-aastastest elanikest on oma leibkonna rahalise olukorraga väga rahul või pigem rahul 56% Narva ja 77% Tartu elanikke, s.h väga rahul on 9% Narva ja 18% Tartu elanikke. Rahul ei ole või pigem ei ole rahul 43% Narva ja 23% Tartu elanikke.
- Leibkonna rahaline olukord on Narvas märkimisväärne probleem, ka Tartus vajab see kindlasti tähelepanu.
- Nii Narvas kui ka Tartus hindavad mehed leibkonna rahalist olukorda optimistlikumalt.
- Vaadeldavate vanuserühmade võrdluses annavad leibkonna rahalisele olukorrale kõige positiivsema hinnangu 15–29-aastased nii Narvas kui ka Tartus. Nende linnade erinevust iseloomustab ilmekalt tõsiasi, et Narvas kõige positiivsema hinnangu andnud vanuserühma (15–29-aastased) positiivsus on samal tasemel Tartu kõige negatiivsema hinnangu andnud vanuserühmaga (vähemalt 65-aastased): mõlemas vanuserühmas on positiivse hinnangu andnute osatähtsus 65%.
- Hõivestaatuse järgi on kolmest vaadeldavast rühmast kõige raskemas olukorras töötud ja kõige paremas olukorras hõivatud isikud. See on kindlasti pigem ootuspärane tulemus.
- Haridustaseme järgi vaadates on kõige keerulisemas olukorras teise haridustasemega inimesed. Kolmanda ja esimese haridustasemega inimeste hinnangul on nende olukord üsna võrdne. Esmapilgul natukene üllatav, aga kui meenutada noorema vanuserühma paremat hinnangut oma leibkonna olukorrale, siis on see ehk pigem ootuspärane.
- Üldine hinnang leibkonna rahalisele olukorrale oli selgelt positiivsem Tartus, kuid arvete maksmisega on Narvas ja Tartus probleeme suhteliselt võrdselt: vahe on kolm protsendipunkti. Võib tunduda üllatav, aga küllap on põhjus erinevates tarbimisharjumustes.
- Mehed ja naised saavad arvete maksmisega hakkama üsna ühtmoodi nii Narvas kui ka Tartus.
- Kõige vähem on kuu lõpus probleeme arvete maksmisega vähemalt 65-aastastel inimestel. Märkimist väärib, et kuigi Narva 15–29-aastased hindasid oma leibkonna rahalist olukorda linna teistest vanuserühmadest paremaks, siis arvete maksmisega on neil pidevalt probleeme teistest vanuserühmadest enam.
- Hõivatuid, töötuid ja pensionäre võrreldes on arvete tasumisel kõige rohkem raskusi töötutel.

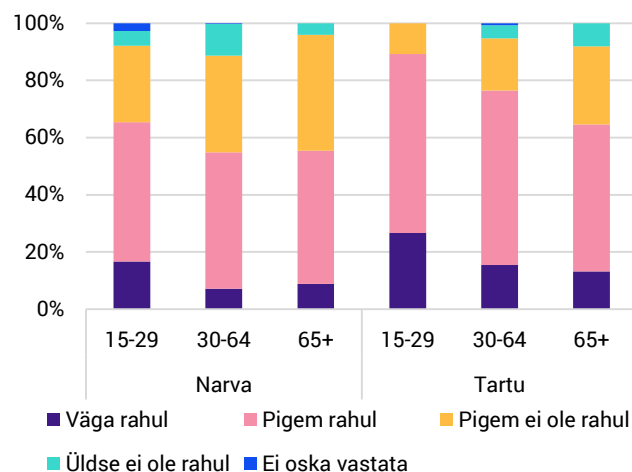
Q4.2. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul oma leibkonna rahalise olukorraga?

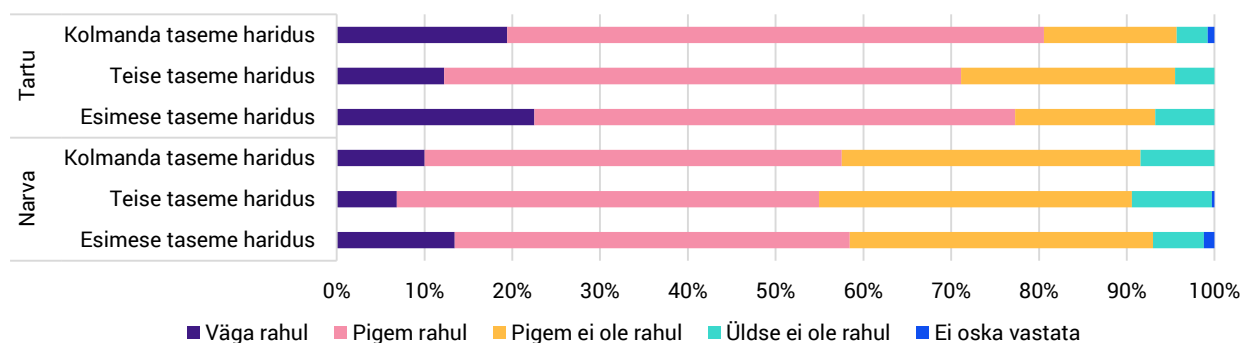
Mehed. Naised

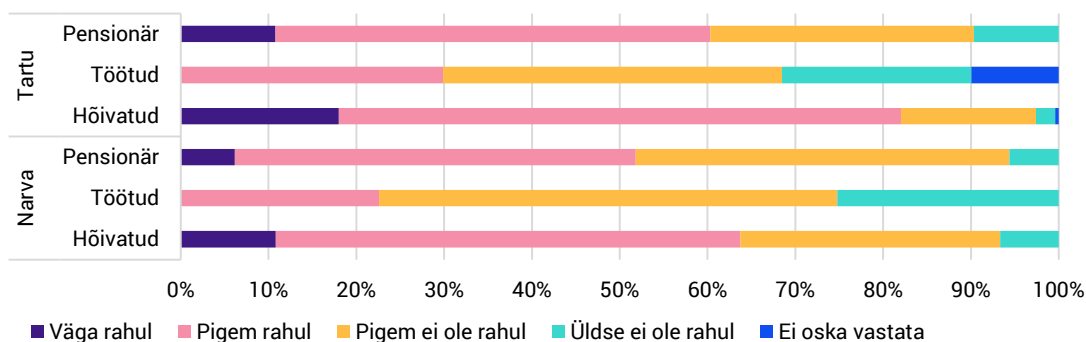
Vanuserühmad

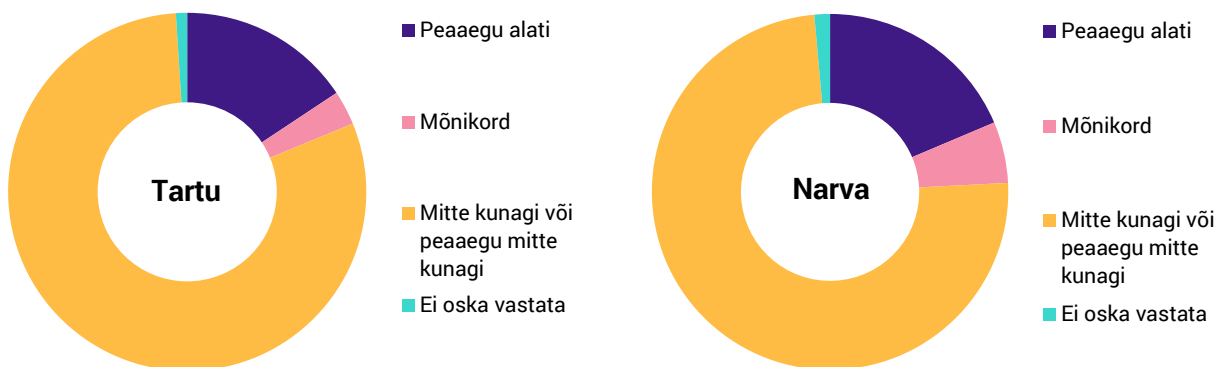
Haridustasemed

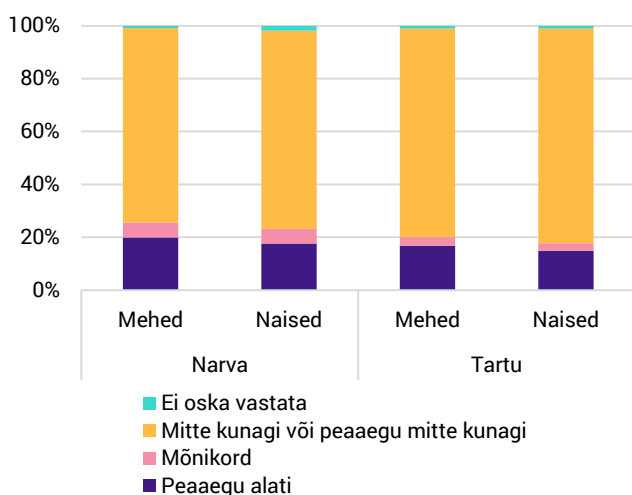
Hõivestaatus

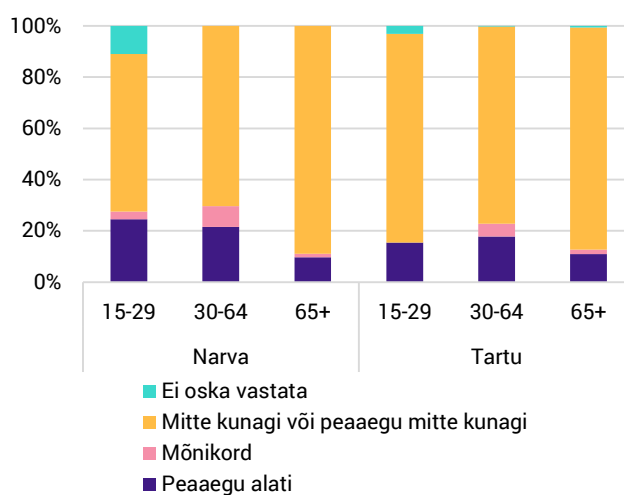
Q10. Kui sageli on Teil viimase 12 kuu jooksul olnud kuu lõpus arvete tasumisel makseraskusi?

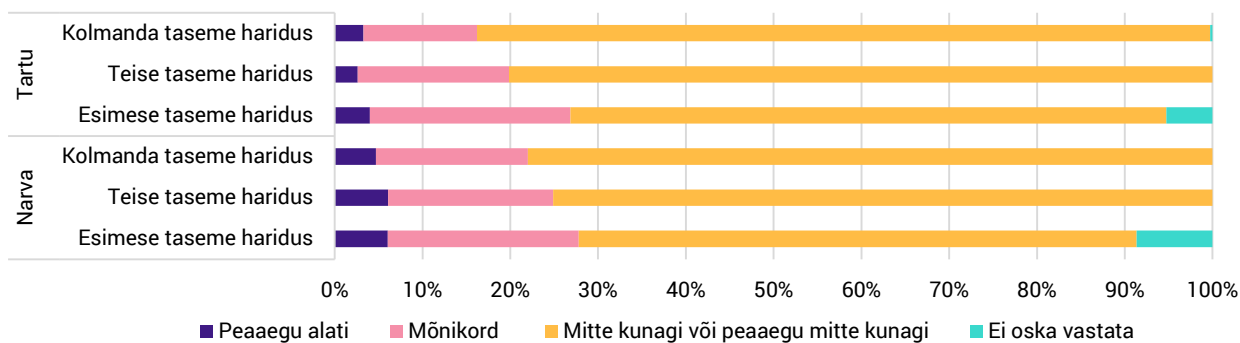
Mehed. Naised

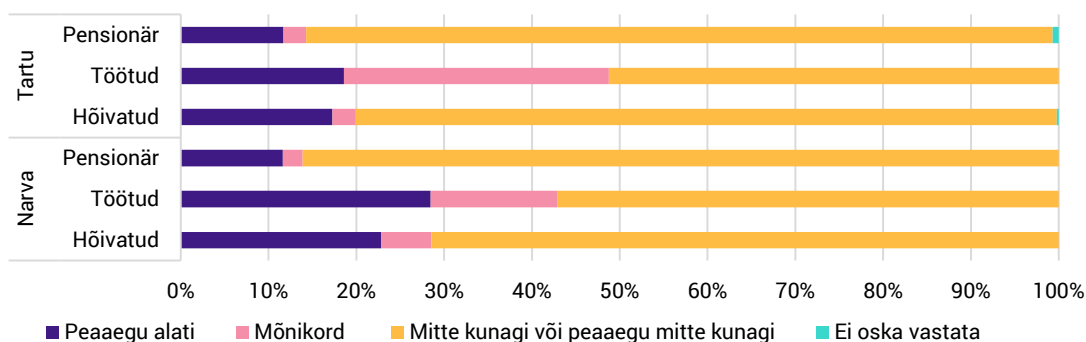
Vanuserühmad

Haridustasemed

Hõivestaatus

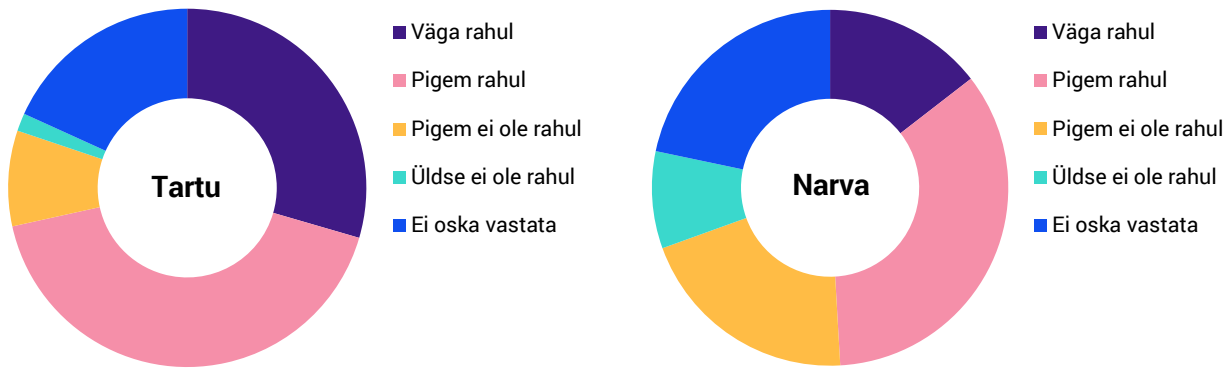
Rahulolu tööga

- Oma töise olukorraga on tartlased märgatavamalt rahulolevamad kui narvakad: Tartus on rahul peaaegu kolm neljandikku ja Narvas veidi alla poole inimestest. Oluline on tähele panna, et üldse mitte rahul olevaid on Narvas 8,8% elanikest ja Tartus 1,6%. Suur hulk – ligikaudu viiendik – elanikke on jätnud hinnangu andmata, sest eelkõige mittetöötavatel pensionäridel ja õppivatel noortel polnud põhjust vastata.
- Nii Narvas kui ka Tartus on mehed oma töise olukorraga rohkem rahul kui naised. Kõige rahulolevamad – väga rahul ja pigem rahul – on 30–64-aastased, kuid neid, kes olid väga rahul, on kõige rohkem 15–29-aastaste hulgas.
- Oma töise olukorraga on kõige vähem rahul töötud – see pole kindlasti üllatus. Kõige rohkem on vaatlusalustest hõiverühmadest töise olukorraga täiesti rahul pensionärid.
- Mida kõrgem haridustase, seda suurem on elanike rahulolu töise olukorraga.

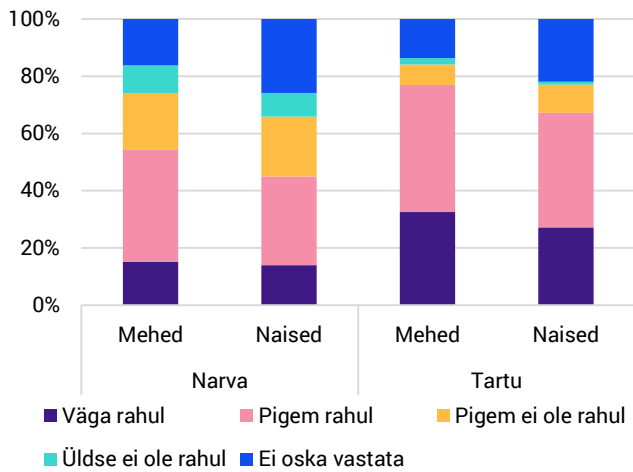
Rahulolu tervisega

- Üheselt pole selge, kas Tartus hindavad inimesed oma tervist positiivsemalt seetõttu, et tervishoiuteenuse kvaliteet on elanike hinnangul Tartus parem (eeldada võib, et rahulolu tervishoiuteenusega tähendab ka paremat teenust) või on nad tervemad. Kindlasti on siin mitu erinevat sügavam põhjust. Tõsiasi aga on, et tartlased hindavad oma tervislikku olukorda paremaks kui narvakad.
- Hinnang tervisele langeb inimese eluaastate lisandudes nii Tartus kui ka Narvas.
- Enesehinnangu kohaselt on mehed Narvas tervemad kui naised. Tartus sellist soolist lõhet ei ole.
- Mida kõrgem on haridustase, seda parema tervisega on Tartu inimesed enesehinnangu kohaselt: kolmanda haridustasemega inimesed hindasid oma tervist väga heaks või heaks suhteliselt sagedamini kui teise või esimese haridustasemega inimesed. Narvas hindavad oma tervist kõige paremaks esimese haridustasemega inimesed. Tähelepanu äratav, et oma tervist väga heaks hindajaid on kõige rohkem esimese haridustasemega inimeste hulgas nii Narvas kui ka Tartus.

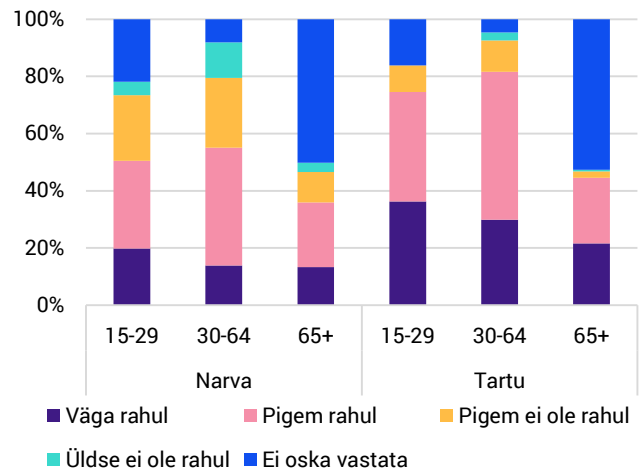
Q4.1. Kas üldiselt olete väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul või üldse ei ole rahul oma töise olukorraga?

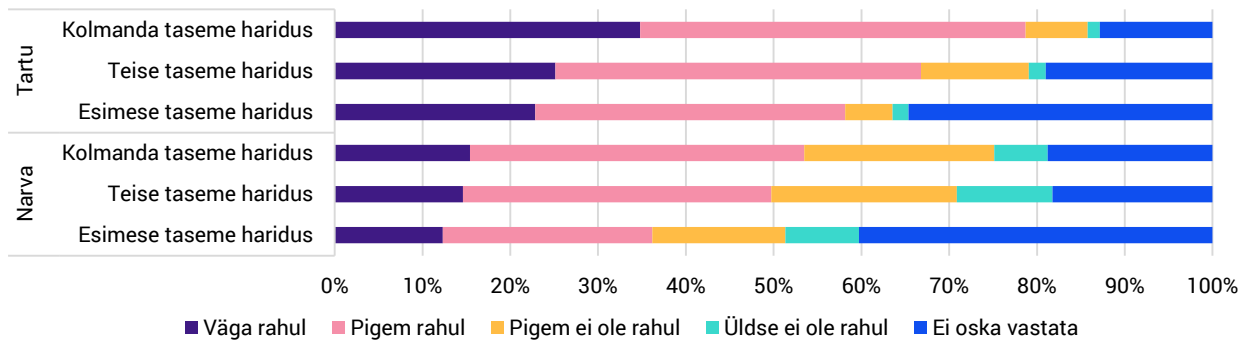
Mehed. Naised

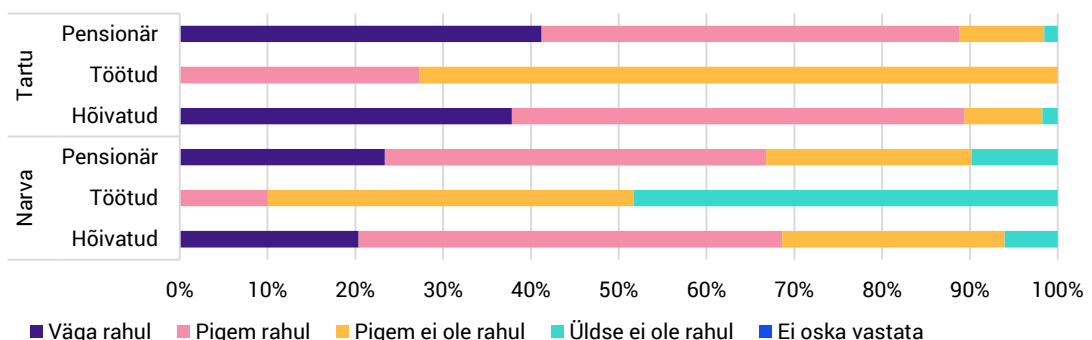
Vanuserühmad

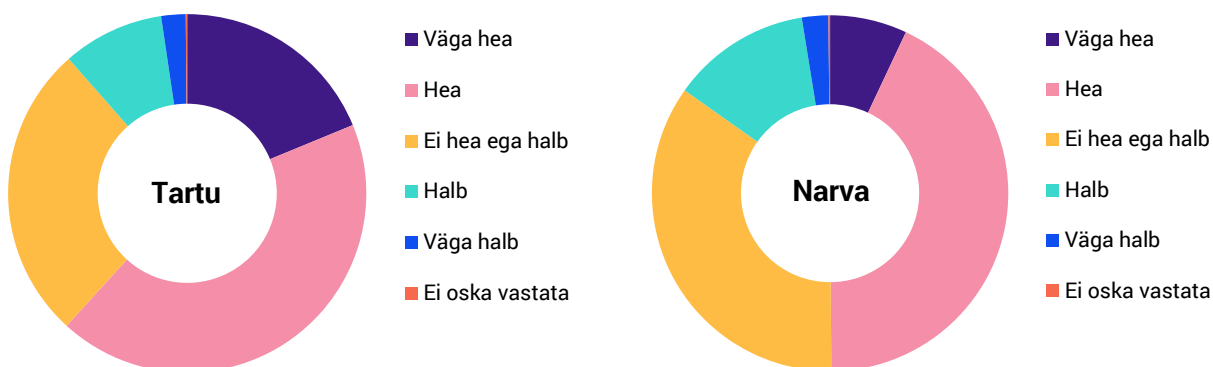
Haridustasemed

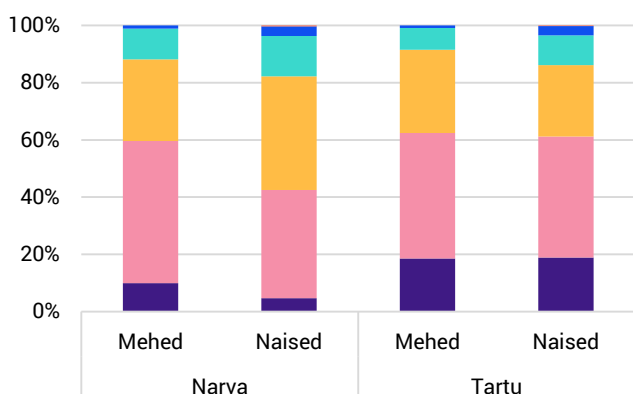
Hõivestaatus

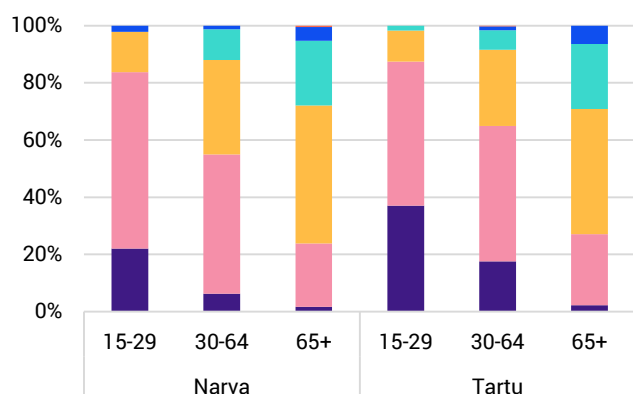
Q15. Milliseks hindate oma tervist üldiselt?

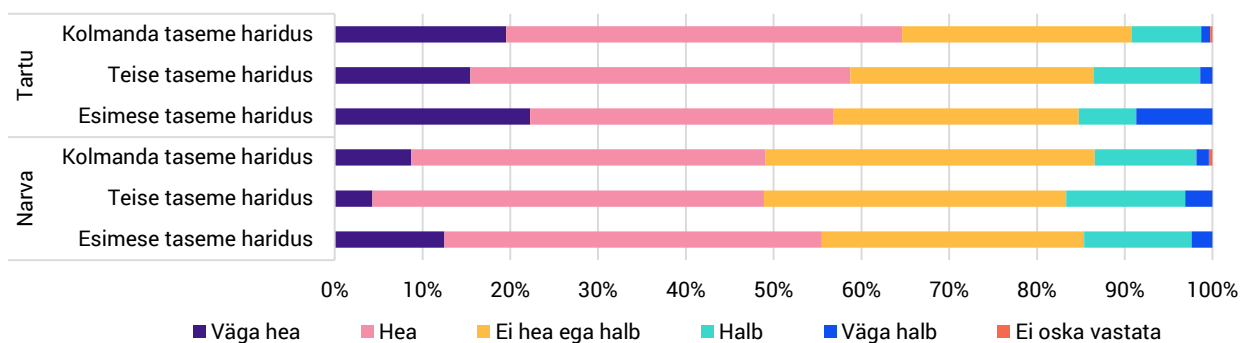
Mehed. Naised

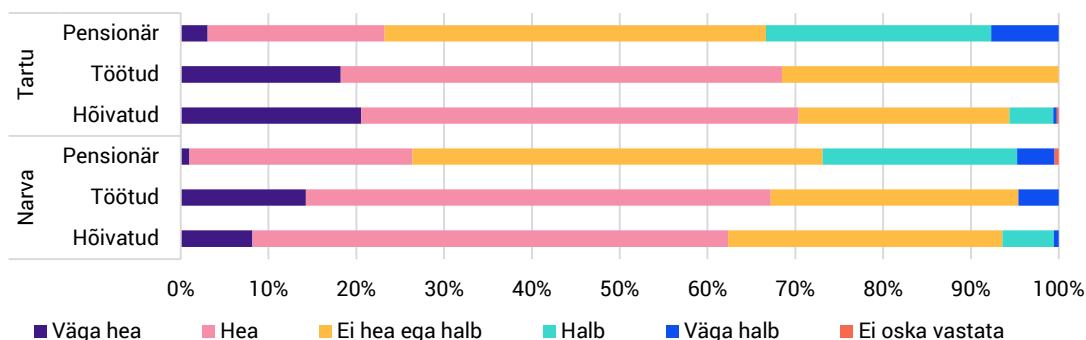
Vanuserühmad

Haridustasemed

Hõivestaatus

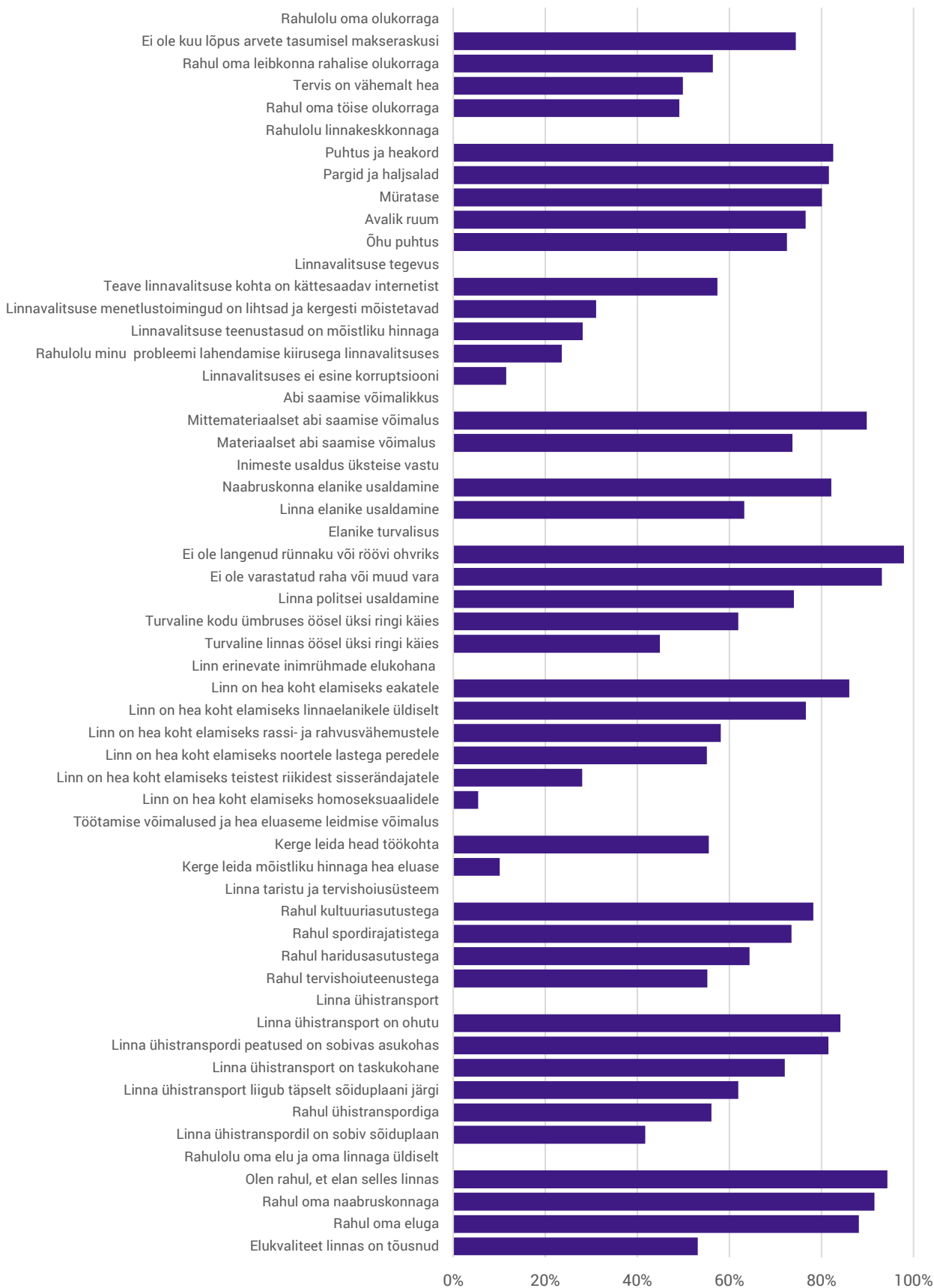

Kokkuvõte

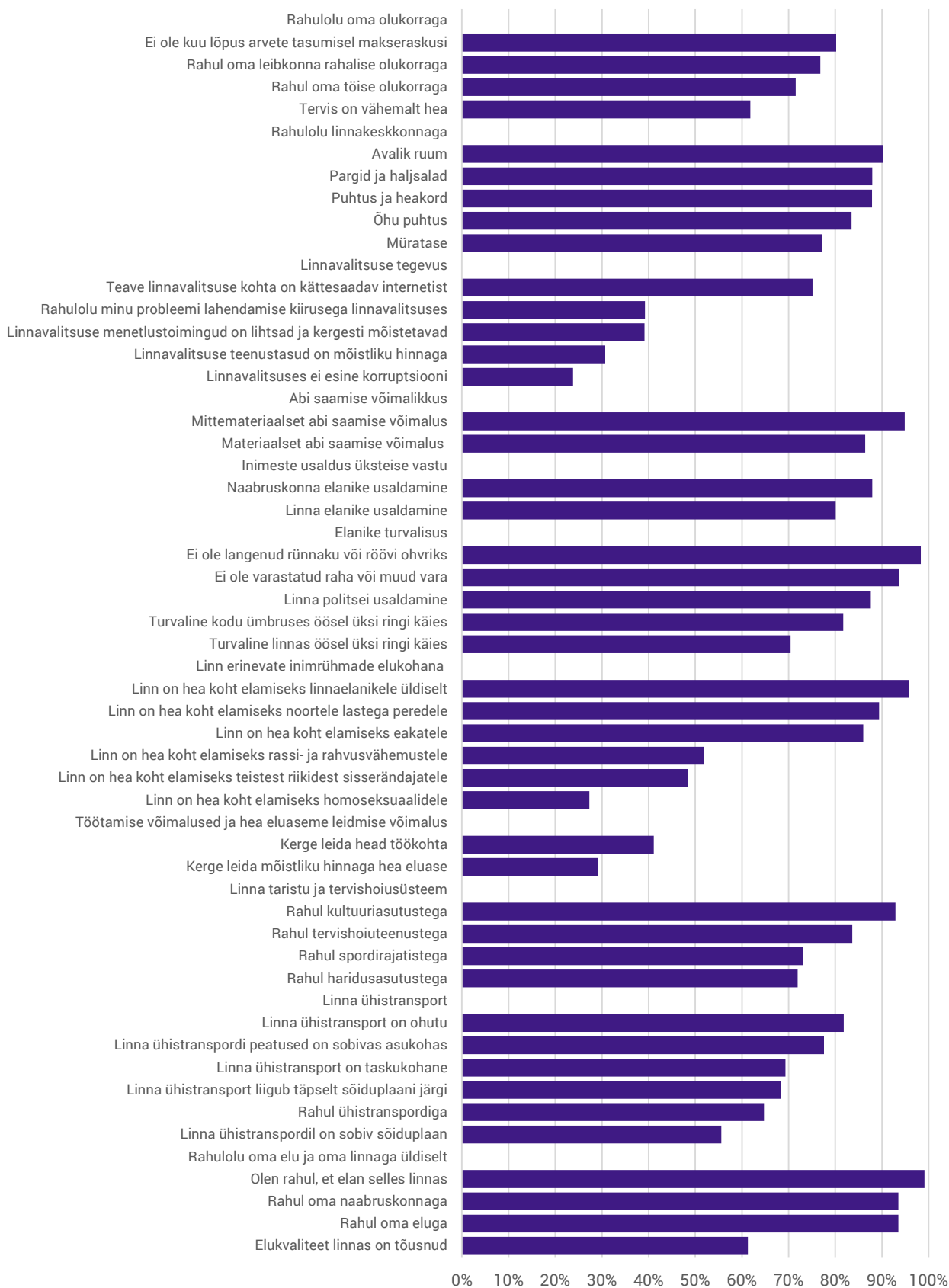
- Tartu vähemalt 15-aastased elanikud andsid oma linnale positiivsema hinnangu kui sama vanad Narva elanikud. Positiivne hinnang tähendab vastust „väga rahul“ ja „pigem rahul“, „väga hea“ ja „hea“, „täiesti nõus“ ja „pigem nõus“ (positiivse väite korral), „hea koht“.
- Küsimus mõistliku hinnaga hea eluaseme saamise võimaluse kohta oli ainus, millele Narva elanikud andsid Tartu elanikest märkimisväärselt positiivsema vastuse. Arvestades kõikide ülejäänud vastuste konteksti, on see loogiline tulemus.
- Narvakad leidsid, et Narva on rassi- ja rahvusvähemustele parem elukoht kui Tartu.
- Narvakatega võrreldes vastasid tartlased kõige rohkem positiivselt küsimusele, kas nende linn on hea koht elamiseks noortele lastega peredele. Niisugune hinnang on loogilises seoses Tartu elanike oluliselt positiivsema hinnanguga hea töökoha leidmise võimalikkuse ja linnas osutatavate tervishoiuteenuste kohta. Kui siia lisada ka asjaolu, et tartlased hindavad oma linna turvalisemaks kui narvakad, siis ilmneb ka ehk suur osa Narva probleemidest.
- Linnavalitsuse töö mõjutab kindlasti väga paljude linnaelanike igapäeva. Küsitluse tulemustest aga võib järeldada, et suurel osal linnaelanikest ei ole otsest kokkupuudet linnavalitsusega: see on kõige loogilisem järeldus, sest märkimisväärne osa vastanutest jättis vastamata küsimustele linnavalitsuse kohta. Täpsustusena olgu siiski öeldud, et otseselt sellist järeldust vastustest siiski teha ei saa.
- Kindlasti on vaja edaspidi tähelepanu pöörata korruptsiooni küsimusele linnavalitsuses ja seda ehk ka uurida. Väitega, et linnavalitsuses esineb korruptsiooni, ei olnud üldse nõus 2,2% narvakatest ja 4,6% tartlastest. Ülevaate koostajate hinnangul on see märkimisväärselt väike hulk inimesi. Loomulikult ei anna niisugune tulemus põhjust hinnanguks, et Narva ja Tartu linnavalitsused on läbinisti korrumppeerunud. Küsimus on – loodetavasti – eelkõige see, miks linnaelanikele jääb mulje, et nende linnavalitsus on korruptiivne. Selle küsimuse võib ka leebemalt sõnastada, aga kindlasti on vaja edasi mõelda.
- Uuring näitas, et vastajate hinnangul ei saa vajaduse korral sugulastelt, sõpradelt, naabritelt või tuttavatelt mittemateriaalselt abi veidi üle 9% Narva ja veidi alla 5% Tartu elanikest. Esmapilgul suhteliselt väikesed protsendid, eriti Tartus. Jättes aga suhtarvud kõrvale, saame tulemuse, et niisuguseid inimesi on Tartus üle 3500 ja Narvas üle 4400. Kas pole palju?! Deklareerime ju, et iga inimene loeb. Ülevaate koostajad leiavad, et ka sel teemal on kindlasti vaja edasi mõelda.
- Levinud üldise hinnangu kohaselt läheb Eestil praegu hästi. Selle taustal on mõtlemapanev, miks 47% Narva ja 39% Tartu elanikest ei taju oma linnas elukvaliteedi paranemist viimase viie aasta jooksul.
- Kokkuvõttes ilmneseid nii mõnedki üsna murettekitavad probleemid. Ülevaate koostajad leiavad, et edukaks edasilikumiseks on tähtis probleeme teadvustada ja lahendada ning juhivad just seepärast neile rohkem tähelepanu kui tugevatele külgedele. Lõpetame siiski optimistlikult. Ülevaate koostajate arvates on väga positiivne 99% Tartu ja 94% Narva elanike rahulolu sellega, et nad elavad oma linnas. See annab lootust tulevikuks ja julgust rääkida probleemidest.

Elanike hinnang Narva linnale*, 2018

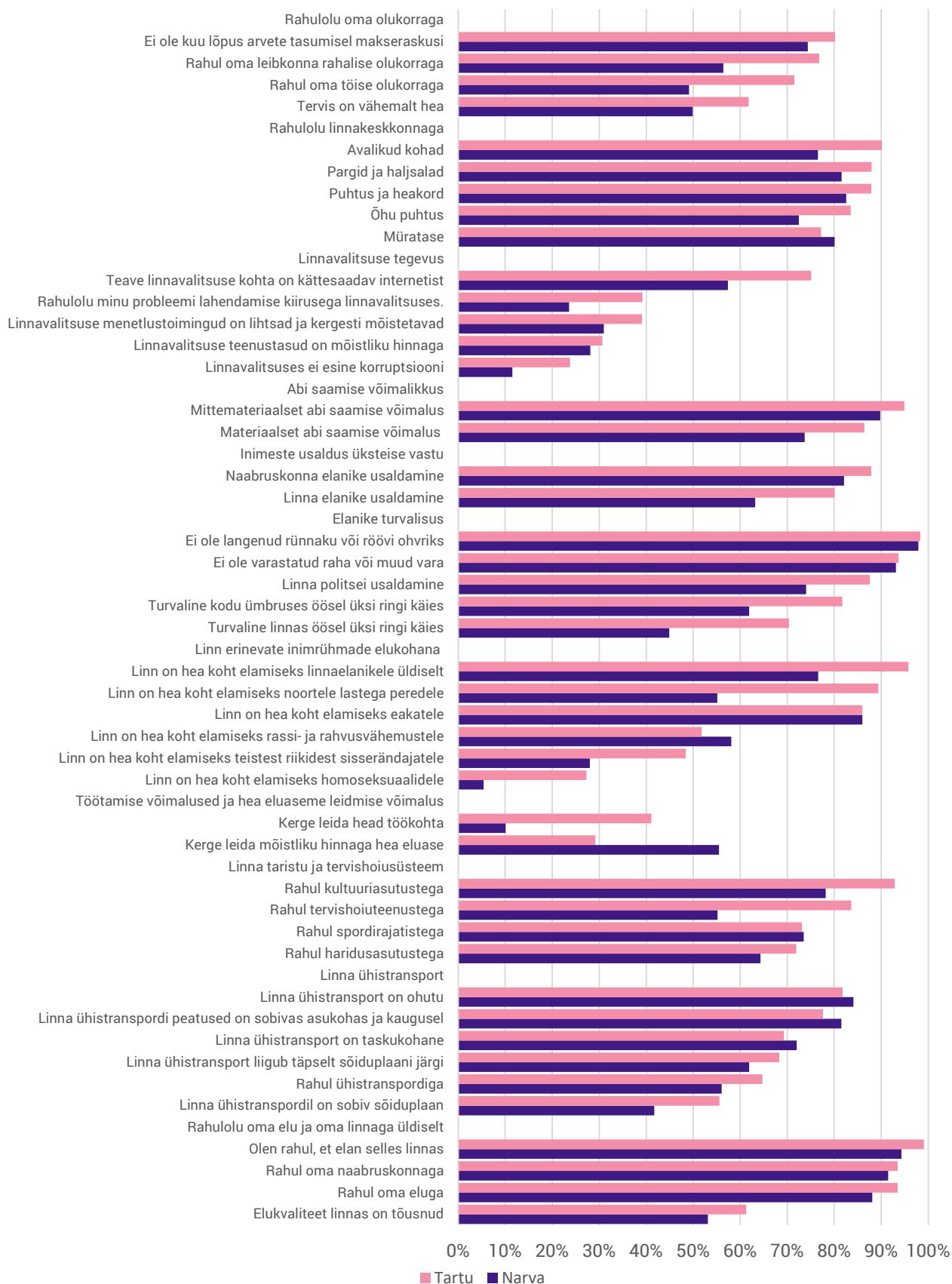
* Vastusevariandid: väga rahul, pigem rahul; täiesti nõus, pigem nõus; väga hea, hea; hea koht; jah

Elanike hinnang Tartu linnale*, 2018

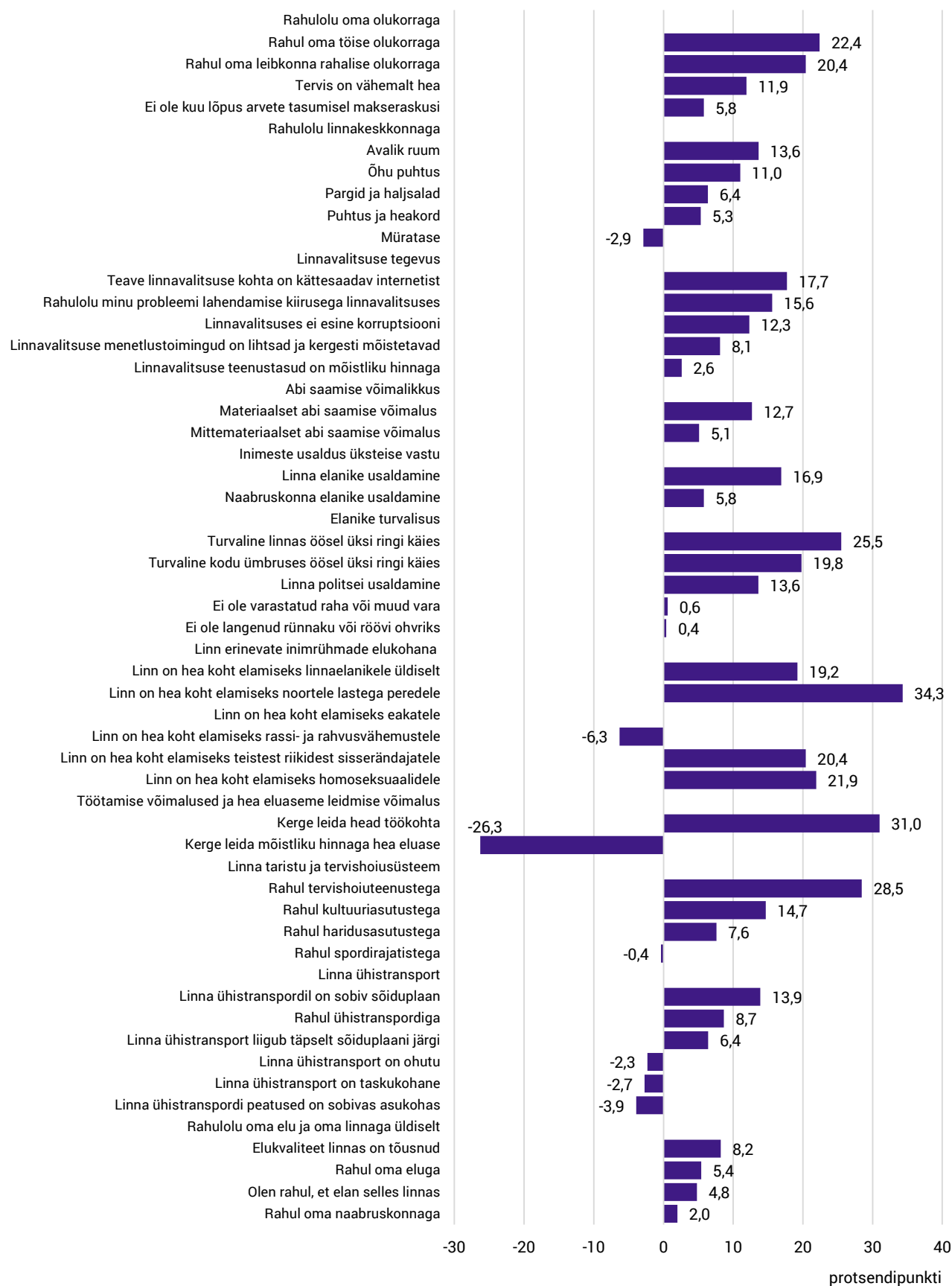
* Vastusevariandid: väga rahul, pigem rahul; täiesti nõus, pigem nõus; väga hea, hea; jah

Elanike hinnang Tartu ja Narva linnale*, 2018

* Vastusevariandid: väga rahul, pigem rahul; täiesti nõus, pigem nõus; väga hea, hea; jah

Tartu ja Narva elanike hinnangute vahe, 2018

LISA 1. UURINGU ANKEET

Valikvastusega küsimused

Q1. Kuivõrd rahul olete üldiselt ...

- ... linna ühistranspordiga, näiteks bussiliiklusega
- ... arstide ja haiglate osutatavate tervishoiuteenustega
- ... spordirajatistega, näiteks spordiväljakud ja sisehallid
- ... kultuuriasutustega, näiteks kontserdisaalid, teatrid, muuseumid ja raamatukogud
- ... parkide ja haljasaladega
- ... avalike kohtadega, näiteks turud, väljakud, jalakäijate alad
- ... koolide ja muude haridusasutustega
- ... õhu puhtusega
- ... müratasemega
- ... puhtuse ja heakorruga

Vastusevariandid: väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul, üldse ei ole rahul.

Q2. Nüüd loen ette väiteid. Kuivõrd nõustute või ei nõustu järgnevate väidetega /LINNA NIMI/ linnas elamise kohta.

- Olen rahul, et elan /LINNA NIMI/+s.
- /LINNA NIMI/+s on kerge leida head töökohta.
- Tunnen end turvaliselt /LINNA NIMI/+s öösel üksi ringi käies.
- Tunnen end turvaliselt kodu ümbruses öösel üksi ringi käies.
- /LINNA NIMI/+s on kerge leida mõistliku hinnaga hea eluase.
- Enamikku /LINNA NIMI/ inimestest võib üldiselt usaldada.
- Enamikku inimesi minu naabruskonnas võib üldiselt usaldada.

Vastusevariandid: täiesti nõus, pigem nõus, pigem ei ole nõus, üldse ei ole nõus.

Q3. Hinnake, milline on elamiseks /LINNA NIMI/ linn ...

- ... linnaelanikele üldiselt
- ... rassi- ja rahvusvähemustele
- ... homoseksuaalidele
- ... teistest riikidest sisserändajatele
- ... noortele lastega peredele
- ... eakatele

Vastusevariandid: hea koht, halb koht või ei oska öelda.

Q4. Kuivõrd rahul üldiselt olete ...

- ... oma tööise olukorruga?
- ... oma leibkonna rahalise olukorruga?
- ... oma eluga?
- ... oma naabruskonnaga?

Vastusevariandid: väga rahul, pigem rahul, pigem ei ole rahul, üldse ei ole rahul.

Q5. Millist liikumisvahendit kasutate tavaliselt tööle või kooli minekuks? Valige kuni 2 varianti.

Vastusevariandid: auto, buss, jalgratas, jalgsi, rong, mootorratas, muu.

Q6. Kuivõrd nõustute või ei nõustu järgnevate väidetega /LINNA NIMI/ linna ühistranspordi kohta.

Linna ühistransport on taskukohane.

Linna ühistransport on ohutu.

Linna ühistranspordi peatused on sobivas asukohas ja kaugusel.

Linna ühistranspordil on sobiv sõiduplaan.

Linna ühistransport liigub täpselt sõiduplaani järgi.

Vastusevariandid: täiesti nõus, pigem nõus, pigem ei ole nõus, üldse ei ole nõus.

Q7. Kas usaldate /LINNA NIMI/ linna politseid?

Vastusevariandid: jah, ei.

Q8. Kas viimase 12 kuu jooksul on Teilt või Teie leibkonna liikmelt varastatud raha või muud vara?

Vastusevariandid: jah, ei.

Q9. Kas Teid on viimase 12 kuu jooksul rünnatud või röövitud?

Vastusevariandid: jah, ei.

Q10. Kui sageli on Teil viimase 12 kuu jooksul olnud kuu lõpus arvete tasumisel makseraskusi?

Vastusevariandid: peaaegu alati, mõnikord, mitte kunagi või peaaegu mitte kunagi.

Q11. Kas saaksite vajaduse korral materiaalselt abi (näiteks raha või vajalikke asju laenuks) sugulastelt, sõpradelt, naabritelt või tuttavatelt?

Vastusevariandid: jah, ei.

Q12. Kas saaksite vajaduse korral mittemateriaalselt abi (näiteks hooliv vestluskaaslane või abiline mõnes toimingus) sugulastelt, sõpradelt, naabritelt või tuttavatelt?

Vastusevariandid: jah, ei.

Q13. Kuivõrd nõustute või ei nõustu järgnevate väidetega /LINNA NIMI/ linnavalitsuse kohta?

Olen rahul minu probleemi lahendamise kiirusega linnavalitsuses.

Linnavalitsuse menetlustoimingud on lihtsad ja kergesti mõistetavad.

Linnavalitsuse teenustasud on mõistliku hinnaga.

Teave linnavalitsuse ja selle pakutavate teenuste kohta on kättesaadav internetist.

Linnavalitsuses esineb korruptsiooni.

Vastusevariandid: täiesti nõus, pigem nõus, pigem ei ole nõus, üldse ei ole nõus.

Q14. Palun hinnake tänast elukvaliteeti /LINNA NIMI/+s võrreldes viie aasta taguse ajaga.

Vastusevariandid: elukvaliteet on halvenenud, elukvaliteet on jäänud samaks, elukvaliteet on paranenud.

Q15. Milliseks hindate oma tervist üldiselt?

Vastusevariandid: väga hea, hea, ei hea ega halb, halb, väga halb.

Taustaküsimused

D1. Mis on Teie sünniaasta?

D2. Mis on Teie sugu?

D3. Mis linnas Te elate?

D4. Mis riigis Te elate?

D5. Mis riigis Te sündisite?

D6. Kui kaua olete /LINNA NIMI/+s elanud?

D7. Milline järgnevatest väidetest iseloomustab kõige paremini Teie leibkonna koosseisu?

Vastusevariandid:

üheliikmeline leibkond

üksikvanem vähemalt ühe alla 25-aastase lapsega

üksikvanem vähemalt 25-aastase lapsega

lasteta paar

abielus või kooselav paar vähemalt ühe alla 25-aastase lapsega

abielus või kooselav paar vähemalt 25-aastase lapsega

muu

D8. Mitu liiget on Teie leibkonnas (kaasa arvatud Teie ise)?

D9. Milline on Teie kõrgeim lõpetatud haridustase?

D10. Milline on Teie tööhõive seisund?

Vastusevariandid:

töövõtja või tööandja / füüsilisest isikust ettevõtja / pere-ettevõttes abistav sugulane

töötu, otsin aktiivselt tööd

ei tööta ega otsi aktiivselt tööd

pensionär

pikaajaliste terviseprobleemide tõttu töövõimetu

täiskoormusega (üli)õpilane

kodune (käin poes ja teen kodutöid)

ajateenija

muu

D10b. Mis on Teie amet?

Vastusevariandid:

juht, v.a töödejuhataja

tippspetsialist (kes ei ole juht)

keskastme spetsialist, tehnik, töödejuhataja

kontoritöötaja (nt raamatupidaja, juhiabi), kliendinõustaja (nt teller, reisikonsultant)

müügitöötaja, isikuteenindaja (juuksur, giid, turvatöötaja)

talunik, kalur jm põllumajandustöötaja

oskus- või käsitöeline (nt ehitaja, mehaanik, rätsep)

seadme- või masinaoperaator (nt plasttoodete masina operaator, kaevur, sõidukijuht)

lihttöeline (nt abitöeline, aknapesija)

sõjaväelane

muu

D10c. Kas töötate täisaja või osalise ajaga?

Vastusevariandid: täisajaga töötav, osajaga töötav.

LISA 2. Andmetabelid

https://www.stat.ee/public/Piirkondlik-portaal/Analysid-ja-ettekanded/uuringu_tulemused.xlsx